Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi
susturalım!

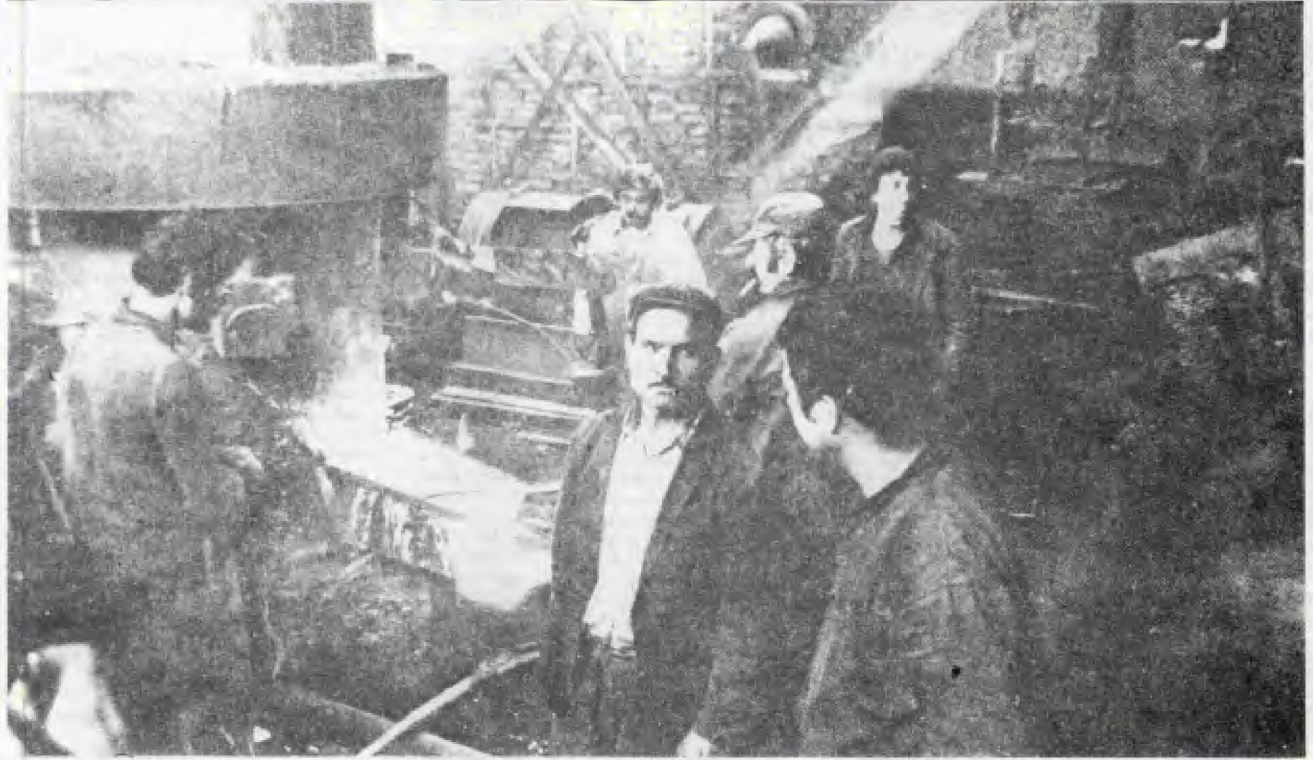
Bütün ülkelerin
proleterleri birleşin!

İŞÇİNİN SESİ

Toplu sözleşmelerde
gerçekçi istem,
devrimci yöntem!

Yıl: 6, Sayı: 107-108
22 Ekim 1979

Toplu Sözleşmeler Denek Taşı Olacaktır

Zeynep **Arbat**

14 Ekim seçimleri, başka şeyler yanında komünistler için de iki noktayı belirledi. En başta, burjuva solunun, oportünizmin sökmediğini gösterdi. İkinci olarak da burjuvazinin siyasal bunalımının derinleştiğini kanıtladı.

Cilâlı lâflar, "bilimsel araştırmalar", tahrifatlar komünistlerin seçimlerdeki başarısızlığını örtemez. Burjuva siyasetçiliğinin kötü bir kopyesi olmak bize birşey kazandırmadı. TKP şiddet ve baskıdan bunalmış halkımıza çıkış yolunu gerçek umudu göstermedi. İ. Bilen Yoldaşın Konferans Raporunda da dediği "alternatif olma"yı yaşama geçirmedi. Siyasi iktidara alternatif olmak demek, gücünü dosta düşmana kanıtlamış, erki ele geçirmeye kararlı, savaşkan bir hareket demektir. Halktan soyutlanmış CHP'nin kuyruğunda iktidara alternatif olunamaz. Yığınlar, güvendiği bir hareketin peşinden gider, güçlünün etrafında toplanır. İşçi sınıfı hareketi dizginlenerek, yığınsal çıkışlar törpülenerek bu seçimlerde bilerek, bilmeyerek, Adalet Partisi'ne avans verilmiştir. Başka alternatif oluşturulmadığından iktidar boşluğu doldurması için AP'ye adeta yol temizlenmiştir.

Emine Engin Yoldaşımız *İşçinin Sesi*'nin geçen sayısında "14 Ekim seçimleri burjuvazinin yönetemezliğini daha açık ortaya çıkaracak" diyordu (Bak: *İşçinin Sesi*, Sayı: 105-106, s.10). Öyle de oldu. Ecevit'in gitmesi, Demirel'in gelmesi anlamına gelmiyor. Ara rejim, koalisyon, erken seçim, tarafsız hükümet tartışmaları yoğunlaşacak. Transferler, dolaplar başlayacak.

Seçimler bittikten sonra burjuvazi kendi yönetemezliğini çözmeye çabalarken sol kesim de bunca zamandır sözünü etmeye çekindiği bir olayla karşı karşıya kaldı. *Toplu sözleşmeler*. Unutturulup, geçiştirilmek istenen bu sorun en başta oportünistleri tehdit ediyor. Aylarca seçim yaygaralığı yaptıktan sonra, "zaten toplu sözleşmeler bizim ana eylemimizdi" demek görünüşü bile kurtarmıyor. Toplu sözleşmeleri gündeme almak demek, yol çizmek, istem saptamak ve herşeyden önce *görüş belirlemek* demektir.

İşçinin Sesi'nin açık ve duru çizgisi işçi sınıfının yolundayım diyen tüm örgüt ve kişileri görüş belirtmeye zorluyor. *İşçinin Sesi*'nin dürüst eleştiri ve önerileri devrimcilerin kafasındaki sorulara yanıtlar getiriyor. Her konuda tartışma ortamı ister istemez açılıyor. Devrimci durumun yaşandığı ülkemizde toplu sözleşmelerin bu tartışmanın *odak noktası* olacağı da açıktı. Nitekim, bazı örgütler ve meslek kuruluşları, işçi temsilcileri bu konuda görüşlerini yüksek sesle duyurmaya başladılar. Mimarlar odası asgari ücretlerin 15.000TL olması gerektiğini savundu. TKP'den ise hâlâ ses yok!

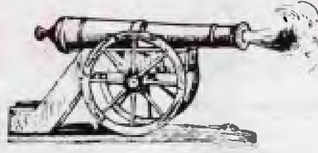
Oportünistlerin önündeki açmazı anlamak zor değil. Bugünkü Türkiye koşullarında toplu sözleşme savaşımının — ne olursa olsun — ekonomik savaşım olarak kalması olanaksız. En küçük ve önemsiz gibi görünen bir istem bile karşısında askeri, polisi ve kanunuyla devleti buluyor. Bu ise çatışmanın sokaklara çıkması, çelişkilerin daha da sertleşmesi demektir. Ekonomik istemler için bile bunu göze almak, hazırlanmak gerekiyor. Kısacası, devrimci durum, ekonomist bir siyaset izlemeye olanak vermiyor. Buna karşılık oportünistlerimiz yeni bir kaçış yolu buldular. "Tabana söz ve karar hakkı tanıyoruz"(!) diyorlar. Sorumluluğu üstünden atma çabası olan bu formülasyonla bir yandan devrimde yol gösterici öncü rolünü kaldırıp rafa koyuyorlar. Ama öte taraftan kendi tuzaklarına düşüyorlar. Bir kez, tabanın karar hakkına kimse karşı değil. Tam tersine açık görüş belirtmek, tabanın en doğru biçimde karar verebilmesinin tek garantisidir. Sonra fabrikalarda "taban"ın *İşçinin Sesi*'ni okuduğunu ve görüşlerini savunduğunu görünce ne yaptılar? Gördükleri yerde *İşçinin Sesi*'ni parçaladılar, ele geçirdiklerini yaktılar. İşi gücü bırakıp Maden-İş'te *İşçinin Sesi*'nin okunmaması için karar geçirtmeye çalışmak "tabana karar hakkı tanımak"la çelişiyor. Tabanın koyduğu eylemleri karalayıp, yöneticilerini yönetim kurullarından, örgütlerden atmak da tabana söz hakkı tanımak değildir.

Burjuvaziye hoş görünme çabalarının bir işe yaramadığını seçim sonuçları gösterdi. Toplu sözleşmelerde namuslu, militan bir tavır alıp, işçi sınıfımızın geleceğini garantilemek için vakit henüz geçmiş değil. Ama işçi sınıfımız hayatta kalabilmek için "baş"sız, "kurmay"sız savaşa dalmak zorunda bırakılırsa bunun suçu oportünistlerin omuzlarında olacaktır.

İçindekiler

15 günlük devrimci işçi gazetesi.
Editör: R. Yürükoğlu
Masrafı: 30p.
Yıllık abone: 10 pound
Almanya için: 60 mark
Türkiye'den: 4 kitap gönderilerek abone olunabilir.
Adres: 29 Parkfield Street, London, N.1, England.
Baskı: Anvil Printers Ltd. (T.U.)

İŞÇİNİN SESİ

OKURLARIMIZ YAZIYOR

İşçinin Sesi'ne mektup yağmaya devam ediyor. Yer darlığı nedeniyle tümünü yayınlayamıyoruz. Okurlarımızdan özür dileriz. Bu sayfalarımız görüşlerimizi paylaşan, paylaşmayan tüm okurlarımıza açıktır. Mektuplarınızı, haberlerinizi, yazılarınızı bekliyoruz.

Menşevik moral

İşçinin Sesi Gazetesine,
Ben Ankara'da hem çalışıyorum, hem okuyorum. Okuldaki olaylar, örgütteki olaylar beni düşündürdü. Kafam karıştı. Bu olay şöyle gelişti: Bir arkadaşımın beyi "Yürükçü" diye örgütten atıldı. Arkadaşımın fikrinin ne olduğunu öğrenmek için beni ajan gibi kullanmak istediler. Pis bir dedikodu mekanizmasını çalıştırdılar. Bunlara düşüncelerinin yanlış olduğunu, dedikoduyla hiçbir şeyin hallolamayacağını, oturup tartışmaları gerektiğini vurguladım. Bunun üstüne ben hiçbir şey bilmediğim halde benden şüphelenmeye başladılar. İşçinin Sesi'ni daha önce okumamıştım. Şimdi İşçinin Sesi'nin 4 sayısını okudum. Zayıf Halka elime geçti. Onu arkadaşlarla tartıştık. Zayıf Halka'nın doğruyu savunduğunu, gerçek Leninci çizgide olduğunu gördüm. İnanıyorum ki kurtuluşumuz gerçek Leninci çizginin doğru olan önderliğinde zafere ulaşacaktır. Ankara'daki örgütler bir bir çatırdıyor. Çok arkadaşımız "Yürükçü" diye açığa alınıyor. İşçinin Sesi'nin okunması yasak! Bu da onların görüşlerinin sağlam olmadığının en büyük belirtisi değil midir? Menşevikler, kendi adamlarından bile "Yürükçü" oluverir, "Yürükçü" mü acaba diye korkuyorlar... Bunların kafa yapısı bu işte. Ancak bunu yapabilirler.
Devrimci selâmlar.

B.L.
Ankara

İşçinin Sesi Yazı Kuruluna,
Değerli arkadaşlar,
Bana çıkan gazeteleri ve kitapları çabuk bir şekilde gönderdiniz. Bunları dikkatle okudum. Moralim, azmim yükseldi. Bugüne kadar gerçekten böyle olaylara duruca, ikircimsiz, yuvarlak lâf etmek zorunluluğunu duymadan yaklaşan cesur bir çizgi, doyurucu bir siyasetin olmadığının ve ancak günümüzde gün ışığı görebildiğini anladım. Ankara'dan yazan bir devrimcinin "Bizans Oyunları Sizin Sonunuzu Getirecektir" başlıklı yazısı benim veya daha nice kişinin durumunu çok güzel yansıtıyor. Değerli arkadaşlar, yazılarınız, yayınlar kimilerini derin derin düşündürtüyor, kimileri olumlu davranıyor. Kimileri de küfür ediyor. Çünkü elde başka birşey olmayınca ne yapsınlar. İlkeli savaşmak, sosyalist ahlâk normlarına uymak — bence bunlar önemli şeylerdir. Ülkemizde bu eksikliğin çok zararları görülüyor. Gerçi bizde "Bizantizm" diye bir kavram var. Bu oportünistler de komünist ahlâkla yer değiştirmiştir. Ama isimler değişmemiştir. Şunu da söylemek istiyorum. Yükselen bu devrimci bayrağı ilkeli, tutarlı bir şekilde yükseltmek gerekir. İşçi sınıfı için, onun öncüleri olarak savaşmak için varolmak gerekir. Saman alevi gibi olmak yok. Yayınlarda ortaya çıkan fikirlerde, tahlillerde bir sentezleşmeye gidildiği ortaya çıkıyor. Bunu çok olumlu karşılıyorum. Devrimci hareketimizde neler olmuşsa onların doğru sentezi ancak devrimci Bolşevik çizgiyi işçi sınıfının, halkımızın umudu yapabilir. Burjuvaziye ve oportünizme karşı savaşta engin başarılar.
Selâmlar.

F.A.
Berlin

Değerli İşçinin Sesi sorumluları,
Son olarak Ankara'da gelişen olaylar nedeniyle yayınlarınızı okumak fırsatını buldum. Özellikle "Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye" kitabı — ki daha önce elime geçtiği halde Menşeviklerin, İ. Bilen'in adını kullanıyor, iç savaşı körüklüyor propagandası yüzünden okumamıştım — kafamdaki bulanıklığın dağılmasına çok yardımcı oldu. Şimdi ise gerek gazeteyi, gerekse çıkacak kitapları merakla bekliyorum. Bu arada eşimin "Yürükçü" olması nedeniyle örgütten atıldığımı öğrendim. Diğer üyesi olduğum örgütlerde de hakkımda konuşuluyormuş. Bilmem bu davranışlar Menşeviklerin düşünce yapısını anlatmak için yeterli midir?

F.K.
Ankara

Zafer Leninizmin olacak

Yürükoğlu yoldaş,
İzlediği oportünist politika ile Türkiye halklarına sosyalizmin yolunu tıkayan, TKP yönetici kliğine karşı başlatmış olduğunuz muhalefeti, partiye taze kan verecek bir hareket olarak karşıladık. Soluklu olması ve devrimci bir dönüşümün odağını oluşturması dileğimizdir. Gözlemlerimize göre, muhalefetinizin temel unsurlarının parti çevresinde çeşitli sosyal ve psikolojik etmenler nedeniyle birikmiş olan kitlelere yoğun olarak ulaştırılması, bu unsurların Marksizm-Leninizmle ilişkiye geçmesini veya en azından nereye gittiklerini düşünmelerini sağlayacaktır. Ve böylelikle, şimdiki durumda yayınlarınızı elde edemeyen ve muhalefetinizi bir söylenti biçiminde ağızlardan duymakta olan unsurlar, çoğu zaman da gerçek dışı söylentilerle kulakları tıkananlar, gerçekleri görerek tabandan başlayan bir muhalefetle oportünizmi tarihin çöp sepetindeki lâyık olduğu yere atmak yolunu seçecektir. Bu hatırlatmamızı çevremizde bulunan kişilerle yaptığımız söyleşilerden elde edinilmiş objektif gözlemlere dayandırdığımız ve bu çevreler tarafından — ki bu unsurlar "ilerleme"nin militan unsurlarıdır — neyi savunmakta olduğunuzun bilinmesi bir yana, böyle bir muhalefetten bile habersiz olduklarını tesbit etmiş olduğumuzdan, dostça bir hatırlatma olarak kabul etmenizi dileriz. Bu doğrultuda, özellikle demokratik kitle örgütleri ve meslek kuruluşlarına, yayınlarınız ağırlıklı olarak göndermenizi öneririz. Tabanlarındaki üyelerine yönelebilirseniz, en azından yönetimlerin, yayınlarınıza karşı sürdürmekte olduğu engelleme çabalarını da aşma olanağınız olur. Kuşkusuz yönetimler derken, "ilerleme" yönetimleri kastediyoruz. Sizden , yayınlarınıza karşılık olarak, şimdiye dek çıkmış olan Kurtuluş yayınlarından ve periodik olarak yayınlanmakta olan Kurtuluş Sosyalist Dergi ve Kurtuluş gazetesinden göndermek durumundayız. Oportünizme karşı açmış olduğunuz ideolojik savaşımda başarı kazanmanız, devrimci dileğimizdir.
Dostça selâmlar.

F.K.
İstanbul

Yoldaşlar,
Çok yerinde ve zamanında bir çıkış yaptınız. TKP'nin 60 yıllık tarihinde oportünizme karşı verilen ilk ciddi mücadele. Hiç kuşkusuz zafer Marksist-Leninistlerin olacak.
Komünist selâmlar, başarılar.

P.S.
İzmir

Sayın R. Yürükoğlu,
Elimize geçen yayınlarınızdan okuduğum kadarıyla, Marksizm-Leninizmi ülkemizin somut şartlarına doğru bir şekilde indirgiyor, doğru tahliller yapıyorsunuz. Ancak sizin bu tavrınız karşısında ideolojik mücadele veremeyen bazı siyasetler sizi, "ajan", "provokatör", "karşı-devrimci" v.s. diye değerlendirerek çamur atıyorlar. Ne var ki Marksizm-Leninizmin şamarını da yiyince suratlarına, ne yapacaklarını şaşırıyor, adeta aptallaşıyorlar. Başkaları ne derse desin, benim görüşüm, sizin gerçekten doğru yolda oluşunuzdur. Mücadelenizde başarılar diler, İŞÇİNİN SESİ gazetesinden göndermenizi rica ederim.
Devrimci selâmlar.

A.K.
Adana

Tasfiyeciliği kıracağız

İşçinin Sesi Editörlüğüne,
Değerli dostlar,
Ben Tıp Fakültesinde okuyan bir öğrenciyim. Marksizm-Leninizme ta lise sıralarında ilgi duydum Sonra da Ürün dergisini izledim ve İGD üyesi oldum. Genel olarak kendi eğitimimi kendim sağladım. Örgütsel çalışma içinde eğitim, genişliğine ve derinliğine verilmiyordu. Ve bugün daha iyi anladım ki "verilemiyor" değil, "verilmiyordu". Gene de İGD deneyimi, içerisinde acı-tatlı bir yığın olayla bugünlere geldik. Çok şeyler öğrendik. Öğrendiğimiz yadsınamaz ama öğrenebileceklerimizden azdı öğrendiklerimiz. Her türden kişiyle karşılaştık. Dürüstü, saman altından su yürüteni, militanı, kariyeristi, ölene dek çalışanı, başkalarını basamak yapıp yükseleni...
Ne ilginçtir ki ikinci türden olanlar bugün hep Menşevik ama üzülerek söylüyorum, birinci türden olan bazı arkadaşları da peşleri sıra sürüklüyorlar. Bunlar görünüm. Bir de öz var. Adamlar savaşmak istemiyor ama savaşmadan da çoğalmak, büyümek istiyor. Çünkü "devrimci" sosyete var. Sosyeteye yükselmek tutkusu var. Acaba amaç okul derneklerinde daha fazla oy almak mı? Olmaz böyle şey! Bugün bir, üç, beş, on

olabiliriz ama yarın BİZ olacağız. Ve militanlığımızı, devrime olan inancımızı ve tutkumuzu, ödünsüz koruyabildiğimiz oranda gelişeceğiz. YOL AÇIK...
Bizim okuldan örnek vereyim. ODTÜ eyleminin tartışmalarını yaşadık. Geçende okul toplantısı yapıldı. Bu devrimci çıkışa ne diyorlar: "İşçinin Sesi siyasetinin Türkiye'de çıkışına basamak yapıldı, kalkan düştü" (İ. Bilen'den), "İstiklâl Marşı kavgacı bir ruh taşır", "İstiklâl Marşı Ulusal Kurtuluş Savaşı sonrası, feodalizmden kapitalizme geçiş sürecinde ulusal birliği (ve ulusal pazarı) yaratmada olumlu, toplumsal ilerlemeden yana tarihsel bir rol oynamıştır". İşte sağ oportünizmin sarı yüzü. Toplantıda eylemi savundum. Ertesi gün okulda arkadaşlarımıza küfrettiler, küfrettirmedim. Korktuklarını söyledim suratlarına. Beni örgütümden, İGD'den attılar. Ankara'da atılanlar ise 70-80'i bulmuş. Örgütü örgütten atıyorlar. Attıklarını sanıyorlar. Gerçekte kendilerini soyutluyorlar.

N.L.
Ankara

Dostlar,
Sizlere ODTÜ'deki son gelişmelerden biraz olsun bahsedeyim.
Menşeviklerin, İşçinin Sesi'ne R.Yürükoğlu Yoldaşa, küfretmek, adam korkutmak, tehdit etmek taktikleri sökmedi. Biz İşçinin Sesi sempatizanları olarak İGD'mizi doğru Leninci hatta oturtmak için olanca özverimizi gösterdik. Menşeviklerin bu taktikleri sökmeyince son olarak 21 arkadaş şekil olarak, kâğıt üzerinde İGD'den atıldık. Ancak bu yöntemler de, bizlerin mücadelemizi terkedip, meydanı bırakmamızı getirmedi. Bizler OPORTÜNİZME KARŞI VERİLEN SAVAŞ BURJUVAZİYE KARŞI VERİLEN SAVAŞTAN AYRILMAZ belgisinin ne denli doğru ve güncel olduğunu kanıtladık. Bundan sonraki çalışmalarımız ODTÜ'de İşçinin Sesi sempatizanlarının sayısal artışı, nitel yönlerinin gelişmesi ve Maocu, faşist ve her türden oportünizme karşı mücadele vermek yönünde olacak.
Pratikte tüm karşı-devrimcilere, tüm oportünistlere karşı normal İGD'lilik görevlerimizi yerine getireceğiz ve İGD'yi er ya da geç, Leninci anlayış çizgisine getireceğiz.
Devrimci selâmlarımla mektubumu bitirirken, savaşımımızda bize yol gösteren çalışmalarınızda başarılar dileğimle.

Y.E.
Ankara

Gözümüz, kulağımız, sesimiz olan değerli İşçinin Sesi'ne en derin devrimci selâmlarımı sunar, faşizme, emperyalizme ve bütün sağ ve sol sapmalara karşı kararlı savaşımda başarılar diler, en içten duygularla haklı mücadelenizde yanınızda olduğumu bildiririm.
Değerli İşçinin Sesi gazetesi, gözümüz kulağımız olan sesimiz, Elimde olmayan sebeplerden dolayı Fransa'da amele olarak çalışmaktayım. Ankara'da oturuken şimdiye kadar faşistlere karşı en kararlı, en önde dövüşmüş olan bizler, oportünistler tarafından dıştalamaya çalışıldık. Doğru bir eylem olan ODTÜ olayına iti, köpeği saldırırken, sayın genel başkanımız olan Ahmet Muhtar Sökücü de, gerici ve şoven olan İstiklâl Marşına ulusal değerimiz diyerek bu eylem "bizden değil" der gibi kenara çekildi. O da bize saldırarak oportünist, pasifist yüzünü açığa çıkarttı. Üstelik de Ankara İGD'yi İGD yapan, faşizme karşı en önde dövüşen Piyangotepeli, Yalçınkayalı, Esertepeli arkadaşlarımızı İGD'den attılar. Hatta daha da ileri giderek, gerekirse Ankara İGD'yi gözden sileriz dediler. Yani oportünistliklerini iyice gözle görülür şekilde ortaya sergilediler. Ama biz yılmayacağız. Savaşımımızdan vazgeçmeyeceğiz. Her yerde İşçinin Sesi'ni savunacağız. Tavrımızı ortaya koyduk ve koyacağız. Biz oportünistlere dedik ki, eğer İşçinin Sesi'ni savunmamızı istemiyorsanız, nasıl ki, Maocu Aydınlık gazetesinin faşist olduğunu bize belgelerle kanıtladınız, öyleyse İşçinin Sesi size belirli eleştiriler getiriyor, gelin bu eleştirileri yığınların, yani İGD üyesi arkadaşlarımızı toplayarak onların önünde tartışalım ve İşçinin Sesi'nin getirdiği eleştirileri çürütün dedik. Buna yanaşmadılar. Çünkü güçleri buna yetmez. Çünkü bizim silâhımız, sesimiz onlar gibi pasif değil.
HEPİNİZE DEVRİMCİ SELAMLAR!
ÇOĞUN YANINA DEĞİL, DOĞRUNUN YANINA

F.K.
Fransa

Dostlar,
Gönderdiğiniz "Parti Disiplini" broşürünü ve 102. sayıyı aldım. Teşekkür ederim. Mektubunuzu aldıktan 2 saat sonra İLD'den atıldığımı öğrendim. Suçum İŞÇİNİN SESİ okumak ve bunun fotokopisini çekip dağıtmakmış. Oportünistler bazı birimlerde gazetemizin okunmasının yasak olduğunu, bazılarında da serbest olduğunu söylüyorlar, kısacası nabza göre şerbet veriyorlar.
Dostlar, size yazdıktan sonra eğitimlere başladık. Bunu yapmalıyız çünkü yakında kitap okumaya bile fırsatımız olmayabilir.
Dostlar, Bolşevik hattımız Liseli Gençlik arasında hızla yayılıyor. İLD yönetimine şu an bile "tabansız" diyebiliriz. Yürükoğlu yoldaşımın da dediği gibi "Sonucu kadrolar belirleyecektir". Çok doğru. Sonucu bizler belirleyeceğiz,
İLERİ
DEMOKRATİK HALK DEVRİMİ İÇİN YÜRÜYORUZ.

F.K.
İstanbul

Değerli Dostlar,
Hareketimizde önemli bir dönüm noktası olan ODTÜ eylemi dostlara, sevinç düşmanlarımıza korku kaynağı oldu. Bizlerin, gerçek devrimci eylemin nasıl olması gerektiği konusunda kafasını açtı. Yıllardır yok edilmeye çalışılan devrimci ruhumuzu yeniden canlandırdı.
Ve tüm bunların yanında bize LENİNCİ İDEOLOJİYİ gösteren ve öğreten İŞÇİNİN SESİ yayınlarına dört elle sarıldık. Artık kafalarımızdaki bir sürü soruyu bilincimize atmıyoruz. Onları devrimci açıklık ile ortaya koyuyor ve kafalarımızı daha da netleştiriyoruz. Bize bu yolu gösteren İŞÇİNİN SESİ daha bir aranır oldu artık. Devrimcilerin ellerinde günlük bir savaşım rehberi oldu.
Bu kararlılık ve bilinçle oportünistlerin karşısına çelikten bir duvar gibi çıkarak onlardan hesap sormasını bildik. Her tarafın LENİNCİ İDEOLOJİYLE sarıldığını gören oportünistler, gerçek yüzlerini gizleme gereğini bile duymadan, LENİNİZMİ karalayarak, çamurlayarak gerçek devrimcilere savaş açtılar. ODTÜ eyleminden sonra yığınların güvenini kazanan yiğit devrimcileri susturmak için ellerinden geleni ardlarına koymadan burjuvaziye yatarak, saldırdılar. Ama bu yetmiyordu. Ankara'daki İGD örgütlülüğünü ayakta tutan yöneticileri, yiğit devrimci arkadaşlarımızı önce görevden aldılar, sonra da ihraç ettiler. Önceleri bunlar birkaç kişi deyip yığınların kafalarını bulandırmaya çalıştılar ama bunlar sökmedi. Hergün birçok arkadaşımız kimin doğru, kimin yanlış olduğunu anlıyor ve oportünistlere karşı savaşa katılıyordu. Her tarafının sarıldığını anlayan oportünistler örgütü parçalama niyetlerini iyice ortaya koyarak, atma "işlemleri"ne devam ettiler. Öyle ki şu an 60 civarında devrimci arkadaş atılmış durumda. Tabii bununla da yetinmiyorlar, kurdukları ispiyon örgütlerini çalıştırıyorlar. Çamur atıyorlar, karalıyorlar ve iğrenç dedikodular yayıyorlar.
Zaten bunlar onların en önemli ve her zaman başvurdukları yöntemler olmuştur. Yalnız, bu oportünist ve ortacı baylar şunu kafalarına iyice koysunlar ki LENİNİZM bu tür yöntemleri tarihler boyunca ezmiş ve yok etmesini bilmiştir.
Ne yaparlarsa yapsınlar, ne LENİNİZMİ yok edebilecekler, ne de on tane de, yüz tane de, bin tane de, binlerce de atsalar LENİNCİLERİ yok edemeyeceklerdir.
Kimsenin gücü DEVRİM hareketini boğmaya ve yok etmeye yetemez!
Yetemeyecek te!
Bundan böyle güçlü Leninizm silâhımızla daha güçlü savaşacağız!
YAŞASIN
LENİNCİ İDEOLOJİMİZ!

K.H.
Ankara

Yoldaşlar,
Gönderdiğiniz yayınları aldım. Sizlere çok çok teşekkür ederim.
İşçinin Sesi okuyanlardaki gelişmeler, onlardaki heyecan insanı coşturuyor. Devrimci arkadaşlar yayınlarımızı okumak ve okutmak için kapışıyorlar. Birbirlerinden araklıyorlar. Yapılan tartışmalarda İşçinin Sesi'ni savunduğum için İGD'den atıldım. Menşeviklerin her türlü ayak oyunları, yalan ve demagojileri kendilerini kurtaramıyor. Gençlik içinde çok çabuk güçlerini yitirdiler. Bunu görmezlikten geliyorlar. İnsanı çatlatırcasına güldüren komiklikler yapıyorlar.
Yenilgi ölüm, yenmek zorundayız. Savaş örgütleri kuracağız. Savaşacağız.
İleri demokratik halk devrimini gerçekleştireceğiz!
FAŞİZMİ İNİNDE GEBERTECEĞİZ!
Devrimci selâmlar.

R.D.
İzmit

Kürt komünistleri

Selâm Yoldaşlar,
Satırlarıma başlamadan önce kendimi tanıtayım. Ben bir Kürt emekçisiyim. Marmara denizinin kıyısında çalışıyorum. İşçiyim. Sınıfımın ve ulusumun mücadelesinde gücüm yettiği kadar varım. Bugüne kadar geçmişte legal oportünist partilerde bulundum. Yanlışlığına inandım, ayrıldım. 1,5 senedir İGD'li olarak mücadele etmekteyim. Görüyorum ki legal oportünistler nasıl bakıyorsa TKP, İGD'nin yayın organları da aynı görüş ve aynı bakışla bakıyor. Bu görüşü kara kaşı kara gözü için benimsemedim. Partisiz mücadelenin olmayacağını ve de burjuvazi tarafından müsaade edilerek kurulan partilerin devrim yapacak niyetleri olmadığından bu hareketin içinde bulunuyorum.
Görüyorum ki Radyoda 6 aydır Kürtçe yayınlar yapılmamakta. Resmen ezen ulus milliyetçisi, şoven, ırkçı bir politika izlenmekte. H. Erdal denilen sahte-devrimci oportünist, Kürt ulusunun neredeyse yok olduğunu getirecek kadar yobazlaşmakta. İGD Genel Başkanı, ırkçı bir marşa "Ulusal bağımsızlığımızın simgesi" diyecek kadar düşmekte.
Kürt sorununa daha detaylı açıklama bekliyoruz. Kürdistan'ın sömürge olup olmadığını gazetemizde detaylı işlerseniz memnun olacağız. Dostlar, proletarya enternasyonalizmine ve Leninizme sonuna kadar bağlı kalırsak, Türkiye'de devrim olur. Yoksa ezen ulus şovenciliğini yapan bir TKP MK hiçbir zaman değil Kürt halkını, Türk proletaryasını bile kurtaramaz.
Leninciler, yoldaşlar, ülkemiz koşullarını, yani Kürdistan'ın tahlilini iyi yapın. Kürdistan'ın konumunu Leninci ilkeler doğrultusunda açık, hiçbir kafa bulanıklığına yer vermeden mertçe koyun ve bunu açık, yayınlarınızda daha kapsamlı yazın.
Bunlar olursa bu doğrultuda ezen ulusa propaganda yapılırsa, ancak o zaman, gerçekten Kürt proletaryasının ve Kürt demokratlarının güvenini kazanırsınız.
Oportünistler konuşmaktan korkuyorlar. Açıktan kitle önünde tartışmıyorlar.
Size ettikleri iftiraları yutmadık, okuduk, araştırdık.
Yaşasın Kürt-Türk halklarının kardeşliği!
Yaşasın Leninci proletarya!
Kahrolsun devrim düşmanı oportünist, sosyal-şovenler.
Yakında Kürdistan'a gidiyorum. Oradan yazarım. Gönüllü muhabirlik yapacağım.
TKP Kürt ve Türk proleterlerinin olacak. Oportünistler kahrolacak!

Ş.J.
Balıkesir

Değerli Dostlar,
İstemlerimizi hem de anında cevaplandırdığınız için çok sevindik. Gönderdiğiniz yayınları hemen okumaya başladık ve ulusal sorun hakkındaki tavrınız bizi oldukça sevindirdi.
Şimdiye kadar tüm sosyalist partiler ve örgütler, TKP üst yönetimi de dahil olmak üzere, böyle sağlam ve dürüst tavır takınmamışlardır.
İlk olarak İşçinin Sesi böyle dürüst ve Leninci ilkeler içerisinde, ulusal soruna ışık tutuyor. R. Yürükoğlu Üçüncü Program ve Görevlerimiz adlı kitapta üstüne basa basa soruna açıklık getiriyor.
Bundan böyle de aynı tavrı takınacağınıza inanıyoruz.
en içten selâmlarımızla.

Ç.L. ve arkadaşları
F. Almanya

Savaşanların sesi

Değerli Yoldaşlar,
İşçinin Sesi gazetesi zaman zaman adresimize gelmektedir ancak bölgemizde çok okunmak istenmektedir. Gelen miktarlar çok yetersiz kalıyor, bu miktarı artırırsanız çok memnun oluruz. Şu an 5 adet geliyor. Bunu 30'a çıkarırsanız çok daha iyi olur.
Ayrıca okumak istediğimiz, fakat bulamadığımız R. Yürükoğlu'nun EMPERYALİZMİN ZAYIF HALKASI TÜRKİYE adlı kitap için istediğiniz iki adet kitabı yolluyorum. Bunun en kısa zamanda sağlanması bizim için çok yararlı olur. Yine yeni çıkan yapıtlardan ÜÇÜNCÜ PROGRAM VE GÖREVLERİMİZ adlı yapıtı da yollarsanız çok memnun olurum. Ve yine buna benzer yayınlarınız varsa bizden esirgemezseniz çok daha iyi olur devrimci hareketimiz açısından.
Devrimci kavganızda başarılar diler, en sıcak selâmlarımı iletirim.

...Sendikası
.....Şubesi
.....İstanbul

Değerli Yoldaşlar,
Yayınlarınızı ve İşçinin Sesi gazetemizi geniş ilgi ve susamışlıkla izliyoruz.
Bu yayınlar bize Leninizm yolunda rehber, ışık oluyor. Aramızda oluşturduğumuz eğitim guruplarında bu yayınları okuyor ve tartışıyoruz. Oportünistlerin devrimcilikle yakından uzaktan ilişkisi olmayan yayın toplama ve yakma politikası yüzünden elimizde çok az sayıda bulunan yayınları adeta kapışarak okuyoruz. Fakat bu yayınların her an elimizde (hepimizin ayrı ayrı) bulunması, bize doğruları yayma, kafası bulanmış ya da militan özü boşaltılarak kuklalaştırılmış devrimci arkadaşlarımızın kafasını açmak ve Leninci bir yola sokmak için gerekli olduğu açıktır.
Bugün, Leninci yolu daha açık ve aydınlık görüyorsak bunda İşçinin Sesi'nin rolü tartışılmaz. Örgüt idealizasyonu... gibi oportünistler elinde yanlış uygulanan kavramlar insanları giderek sağa, giderek asker-komutan ilişkisine, giderek düşünmemeye itiyor, itmeye çalışıyor. Bize, buna karşı tutarlı bir savaşım vermek için bu yayınların pusulamız olduğunu görüyoruz.
Bu nedenle, yayınların ve İşçinin Sesi gazetesinin dağıtımı gibi onurlu işte ben de görev almak istiyorum.
Dost dayanışma selâmlarımla

T.T.
İstanbul

Selâm İşçinin Sesi çalışanları!
Ülkemiz işçileri, proletarya, sınıf ateşinin harında, savaş boylarında burjuvaziye ve her boydan burjuva ajanlarına, provokatörlere, likidatörlere karşı yürüttüğü savaşımı, oportünizme karşı yürüttüğü savaştan ayırmıyor.
Ayırmayacak.
Marksizm-Leninizm bayrağını yükseklerde dalgalandırmak, onu canlı bir öğreti ve savaş kılavuzu olarak kavramakla mümkün olacaktır. Onu yaratıcı bir şekilde hayata uygulamakla olası olacaktır.
Gazetemiz İşçinin Sesi'nin 102., 103 ve 104. sayılarını okumuş bulunmaktayım. Getirdiğimiz eleştiriler öylesine duru ki diyecek başka şey bulamıyorum. "Bir yayın organı aynı zamanda kollektif bir ajitatör kollektif bir propagandist olduğu kadar kollektif bir örgütleyicidir de" diyen yüce Lenin'in ve öğretisinin ışığında bu savaşımda daha bir şevkle, daha bir azimle, daha hızlı savaşıma kararlıyım. Savaş Yolu sayı 22'de sayfa 6'daki "Toplu sözleşme döneminde bazı sağ ve "sol" saldırılar üzerine" başlıklı yazıyı okudunuz sanırım. "Toplu sözleşmelerde kül yutmayacağız" başlıklı yazı bahane edilerek bu saldırı korosuna katıldığımız iddiası var. Konuya açıklık getirilmesi dileğimizdir. Leninist top atışlarımıza burjuvazinin ve oportünizmin kaleleri dayanmayacaktır.
Şan olsun Leninizm bayrağını yücelerde dalgalandıranlara.
Yaşasın TKP
Yaşasın TKP'nin Leninci birliği
Yoldaşça selâmlar.

R.B.
Aydın

Sayın R. Yürükoğlu,
Ben Türkiye komünist hareketinin hemen hemen ilk olarak başgösterdiği yerlerden birinin, bir semtin devrimcisiyim. Kendimi devrimci hareket içinde bulduğumdan beri aktif bir şekilde çalışıyorum. Ama sizin önderliğinizdeki "İşçinin Sesi" yayınları çıkmasaydı, belki de bu yaptığımız güzel işlevin oportünizme hizmet olduğunu öğrenemeyecektim. Nazi Almanyası'nda Hitler'in, "kültür" devrimi sırasında Maocuların yaptıkları kitap, dergi yakma, yırtma işlemlerini bunlar da buralarda yapıyorlar. İşte oportların anladığı ideolojik mücadele kimlerle eş düşüyor. Biz birçok arkadaşın, ölümü göze alarak, kanımız canımız pahasına .....dan faşistleri ve Maocuları temizledik. Bir tanesini bırakmadık. Devrimciler en önde mücadele ederken, oportünistler de memur zihniyeti olarak anladıkları sendikal mücadeleyi ve diğer çalışmaları 8 saat yapıp, kendi işlerine bakıyorlardı. Onların anladıkları devrimci mücadele işte bu.
Ama yağma yok.
Dostça selâmlar.

Ş.H.
İstanbul

Sayın İşçinin Sesi çalışanları
İşçinin Sesi'ni duyduğumuzda bu dergiyi ben de her ilerici yurtsever gibi merak etmiştim ve ne görüşler getirdiğini bilmek istiyordum. Şimdi ben de İşçinin Sesi'ni savunuyorum.
Ben bu davada duyarlı olması gereken, Leninci anlayışa dört elle sarılması gereken, bir ilerici yurtsever olmak zorundayım. Çünkü bundan aylar evvel kardeşim, Maocu faşistler tarafından alçakça pusuya düşürülüp katledildi. O yiğit bir İGD üyesi militandı ve anısı bana namuslu, dürüst bir devrimci olmayı ve Türkiye halklarını devrime ulaştırmak için onun kadar sağduyulu ve özverili bir militan olmam gerektiğini öğretti. Anısını, doğru devrimci çizgi olan İşçinin Sesi'nin görüşlerini tüm ilericilere ve yurtseverlere kavratarak, yığınları, ateş boylarında şehit düşmüş olan yiğit üyelerimizin anılarını rehber bilerek, devrim için örgütleyerek yaşatacağız.

Ö.M.
İstanbul

DEĞERLİ DOSTLAR, HALKIMIZIN ULUSAL BAĞIMSIZLIK GELENEKLERİNE SAHİP ÇIKMAYANLAR GERİCİ, IRKÇI, ŞOVEN, BAĞNAZ BİR MARŞA SAHİP ÇIKTILAR...
İşçinin Sesi biz militanların elinde kızıl bayrak oldu. Son iki aydan bu yana bir arkadaştan alıp okuyordum. İşçinin Sesi'nin 100. sayısı ve bununla birlikte, özellikle Ankara'da gelişen olaylar, oportünistlerde büyük bir panik yarattı. İGD başkanı tekelci basında büyük puntolarla verilen demecinde gerici, ırkçı, şoven, bağnaz bir marşa sahip çıkıyordu. faşist terörün arttığı ülkemizde günde en az 5 kişi ölüyor. Akan kanda CHP yöneticilerinin büyük payı vardır.
Ama oportünistlerimiz aman CHP yıpranmasın diyor. CHP kuyrukçuluğudur bu.
Ama eylemlerde bize o sözleri söyleyenleri daha hiç görmedik. Eleştiri yapmamızı dahi yasakladılar.
Eleştiriyi büyük komünistler yaparlarmış. Eylemlerde komünistler başı çekermiş! Kendilerini kastediyorlar. Hiç başta görmedik ama masa başında ve artistik işlerde çok gördük. Ama biz yılmayacağız. Savaşacağız, dayanacağız. Tırnak ile diş ile bizi ne oportünistlerin hainliği ne faşistinin, Maocusunun terörü, ne de polisin copu, cipi, dayağı, işkencesi yıldıramayacaktır. Faşistler pırasa gibi adam kıyarken, makinalılarla, bombalarla, oportünistler sopalarla can güvenliğinin sağlanacağını söylüyorlar. Bugünlerde kitle eylemleri durmuşmuş. Türkiye kaynıyor.
Ama otobüs yolculuğu ile seçkin kişilerden imza toplayıp eli akan kana bulanmış CHP yöneticilerinden MHP'nin kapanmasını istemek devrimcilik değil, şaşkınlıktır. Oportünistler Savaş Yolu adlı dergide işçi sınıfının birliğinin CHP'li sol sosyal demokratlarla sağlanacağını yazıyorlar. Böyle kuyrukçuluk olmaz. Türkiye'de oportünizmin çekim merkezi TİP bile partimiz diyor.
Leninci ilkelerden ödün vermeyeceğiz. Oportünistlerden hesap soracağız.
Yaşasın TKP'nin Leninci birliği!
Devrimci selâmlarımla

R.H.
Bandırma

Araştırıyorum

Sayın İşçinin Sesi
Arkadaşlar burada ciddi gelişmeler oluyor. İGD içinde bir takım arkadaşlar İşçinin Sesi'nin savundukları ve R. Yürükoğlu'nun Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye adlı kitabındaki görüşlerine katıldıkları için örgütten atıldılar. Ben liseyi yeni bitirdim. Şu anda fakülteyi kazandım. İki yıldır İGD içinde aktif olarak çalışıyorum. Bu gelişmeler karşısında kesin bir tavır alamadım. İdeolojik-politik seviyemin düşük oluşu bu durumu meydana getirdi. Ama devrimciler olarak tavır almak durumundayız. Tavır almamız için de genel olarak ideolojik-politik seviyemizi yükseltmek, özel olarak da bu gelişmelerin odak noktası R. Yürükoğlu'nun görüşlerini öğrenmemiz gereklidir.
Benim ağabeyim bu yıl öğretmen oldu. O da size yazmıştı. Sizler kitap gönderdiniz. Ama her nedense ağabeyim kitapları bana okutmuyor. Bunlar yanlıştır deyip işin içinden çıkıyor. Ben ise öğrenmek istiyorum. Şimdi ağabeyim tayin oldu, gitti. Yürükoğlu'nun görüşlerini savunan arkadaşlardan aldığım adresinizle size yazıyorum.
Devrimci selâmlarımla.

K.S.
İstanbul

Sayın İşçinin Sesi editörü,
Yurdumuzda sınıf savaşımı yeni boyutlar alıyor.
Böylesi bir dönemde İşçinin Sesi'nin yeniden yayın hayatının başlaması ilk önceleri beni sevindirdi. Fakat dikkatli bir biçimde okuduğumda bazı konularda "İşçi sınıfının politik hareketini 'liberal burjuvazinin' kuyruğuna takanların olduğunu, MK ve Bilen Yoldaşın, CHP hükümetinin kurulmasıyla tavır ve görüş değiştirdiğini, vs. gibi yazılar gördüm. Bu benim ilgimi daha da artırdı. 98, 99, 100, 101, 102. sayıları ve ODTÜ özel sayısını dikkatle okudum. Örneğin, 100. sayıda 26 soru sorulmuş. Bunları bildiğim kadarıyla cevapladım.
Ve Savaş Yolu, İYG diğer kitap (Program, Konferans, Günümüzde TKP, vs.) ve yayınlarla karşılaştırdım. Fakat politik hareketin siyasi tesbitleriyle çelişmediğini gördüm. Bu böyle olunca parti politikasını kim ve nasıl çarpıtıyor? Yine bu konuda araştırmaya devam ediyorum.
"Lenin'in Parti Öğretisi" (Soren)'ni okurken parti içerisinde bazı solların parti disiplinini ihlâl ederek yayın çıkarması ve merkez organına karşı bir kampanya başlattığını okudum. Bunu Türkiye'ye kıyasladığımda Atılım'ı güçlendirmek için yayına ara veren İşçinin Sesi, yeni yayın hayatında Atılım'a karşı tavır alarak Atılım'ı reformistlerle, goşistlerle özdeşleştiriyor. Bunun nedeni nedir? Parti içerisinde olan sorunların parti içerisine tartışılması gerekmez mi?
Yukardaki düşüncelerim ve sorularıma cevap yazarsanız beni çok memnun edersiniz.
Ki ben bazı konularda İşçinin Sesi'ne karşı olduğum halde yine de araştırıyorum.
Yayınları dikkatle izliyorum.
Yoldaşça selâmlar.

T.D.
Gaziantep

İsveç kızıl kalemiz olacak

Değerli dostlar,
Proletarya Partisinin küçük bir sempatizanı, küçük bir destekçisi idim.
Oportünizm her zaman, her yerde olduğu gibi, burada da Proletarya Partisine, devrime büyük destekler yapmak isteyenlere, kavganın çelik savaşçısı olmak isteyenlere çelme taktı, onları, yani bizi geriletmeye çalıştı. Ama tarihin çöplükleri, devrimin geniş yandaşları için değil, bir avuç tortul, yani oportünistler için ayrılan yerlerdir. Ben kavganın, devrimin lehine sonuçlanacağından eminim. Ancak ideolojik silâhlanma belirleyicidir. Oportünizmin tahribatını bertaraf etmek için devrimi öğrenelim, mücadeleye hız verelim!
Komünist selâmlar!
Başarılar!
İsveç kızıl kalemiz olacak!

N.K.
İsveç

Seçimlerin Gösterdiği Gerçekler

Haydar Çelik

14 Ekim Senato üçte bir yenileme ve 5 ilde milletvekili seçimlerinin sonuçları CHP yanlısı komünistlerin kuyrukçu siyasetinin iflâsını açıkça ortaya serdi.

Halkın yüksek bir oranda katıldığı seçimlerin sonuçları sağ partilerin oylarında artış getirdi. Bunun sorumlularından birisi oportünizmdir. Oportünizmin yığınlara devrimci alternatif göstermemiş oluşudur.

CHP yanlısı komünistler bu seçimlerde de 1977 seçimlerinde olduğu gibi, CHP kuyrukçusu taktiği değiştirmediler. İşçi sınıfının devrimci gücünü alternatif olarak göstermediler.

14 Ekim 1979 seçimlerinde en başta İstanbul'da bağımsız aday Bakiye Beria Onger olmak üzere 7 ilde 6 TSİP'li ve 2 CHP'liyi aday gösterdiler. Ancak bu devrimci alternatif göstermek değildir. CHP kuyrukçuluğu taktiğini gizlemek için kullanmaya çalıştıkları bir maskedir.

Bu gerçek, Radyodan duyduğumuz kadarıyla *Atılım*'ın Ekim sayısında çıkan "Niçin oylar sol güçlere?" yazısında açıkça görülüyor. Yazıda şöyle deniyor: "TKP gerici faşist karması bir hükümetle bugünkü CHP ağırlıklı hükümet arasındaki ayrımın bilincindedir. TKP bu hükümetin politikasını desteklemiyor. Ama gerici ya da faşist bir hükümet devirmesine karşı da tüm halkı aktif savaşa çağırıyor".

Buradan anlaşılan şudur: Genel olarak değil ama faşist tehlikeye karşı CHP'yi destekliyoruz! Ortacı oportünistler faşist tehlikeye karşı işçi sınıfının gücüne, onun bilincine güvenecekleri yerde, yığınlardan, liberal burjuvazinin hükümetini desteklemesini istiyorlar.

Bu yığınları kuyrukçuluğa götürmenin, CHP kuyrukçuluğunun açık bir örneğidir. Lenin ise şöyle diyor:

> "İşçilerin partisi, cahilleri, Kara-Yüz (faşist tipi bir hareket—İ.S.) tehlikesiyle korkutmaya dayanan her zamanki liberal yöntemi aşağılamalıdır. Duma'daki hiçbir Kara Yüz tehlikesi, liberal burjuvaziyi, onun belgilerini ve siyasetini körü körüne izleyen yığınların zihinlerindeki çürüme kadar zararlı olamaz...
>
> "Kadetlerle blok kurulmasını savunanlar yalnız proletarya ve tüm özgürlük amaçlarına zarar getirmekle kalmıyorlar. Kent ve kır yoksulları arasında siyasal bilincin gelişmesine de zarar veriyorlar"

İşte ortacı oportünistler, işçi sınıfının siyasal bilincini böyle bulandırıyorlar.

Oysa yığınlara devrimci alternatifi gösterebilmek için en başta proletaryanın devrimci siyasetini, devrimci niteliğini net olarak ortaya koymak gerekir. Bunun için burjuva kuyrukçuluğu değil, tam tersine kendini burjuva ve küçük burjuva bulanıklığından soyutlamak gerekir. Duru proleter çizgi gerekir. Yalnız devrimci durumda değil, *her* durumda burjuva ve küçük burjuva bulanıklığından soyutlanmayan hareket, yığınlara alternatif gösteremez. Lenin bu gerekliliği şöyle açıkça koyuyor:

> "Sosyal-demokrasi (Komünizm—İ.S.) kendini küçük burjuva halktan *soyutlamalıdır*... Çünkü (her zaman—İ.S.) şu iki durumdan biridir: Ya küçük burjuvazinin kararsızlığı, genel olarak küçük burjuvazinin kaypak doğasının ve devrimin zor ve çetin gelişmesinin bir göstergesidir ama devrimin sonunu ya da gücünün tükendiğini simgelemez... O zaman sosyal-demokrat (komünist —İ.S.) proletarya, kendini küçük burjuva halktaki her çeşit kararsızlık ve sallantıdan soyutlayarak onu savaşım için *eğitir*, savaşım için hazırlık sürecinde onu yetiştirir, onun siyasal bilincini, kararlılığını, sağlamlığını vb. geliştirir. Ya da küçük burjuva halkın sallantısı bugünkü burjuva devriminin sonunun göstergesidir... O zaman da sosyal-demokrat komünist—İ.S.) proletarya kendini küçük burjuvanın sallantısından (ya da ihanetinden) *yine soyutlamalıdır* ki işçi sınıfı yığınlarını sınıf bilinci yönünde eğitebilsin, onları bir sonraki devrime daha planlı, daha sağlam ve belirleyici olarak katılmaya hazırlayabilsin.
>
> "Her iki durumda da, ve her durumda sosyal-demokrat (komünist—İ.S.) proletarya kendini, *Kadet (CHP anlayın—İ.S.) illüzyonlara batmış olan* küçük burjuva halktan soyutlamalıdır ve bunu koşulsuz yapmalıdır" (Lenin, c.12, s.407-408).

Sorun sayılarda değil, gerçekten devrimci proletaryanın fikirlerini ve siyasetini doğru dile getirmededir. Burjuvazinin sınırlarını tanımayan devrimci eylemlerle yığınların bilinç düzeyi yükseltilir. Yığınlar böyle eğitilir.

Oysa oportünistler bu yaşamsal görevi "birleşme"ye indirgiyorlar. Bu anlayışla "işbirliği" adına CHP'ye, TİP'e, TSİP'e her türlü ödünü veriyorlar. Hiçbir şey de alamıyorlar. Böylece öznel ögenin rolü işçi sınıfını kuyruğa takan, bilinci yozlaştıran bir rol oynuyor.

Bu kuyrukçu anlayış Radyodan duyduğumuz kadarıyla *Atılım*'ın Ekim sayısındaki yazıda şöyle yansıyordu:

> "İşçi sınıfı kadar hiç kimse demokratik özgürlükleri ardıcıl savunamaz. Bundan ötürü emekçiler gericiliğin her türlü hükümet devirmesine karşı demokratik özgürlükleri var güçleriyle korumak için yığınsal bir biçimde öne atılacaktır. Böylesi bir karşı koyuş hükümet bunalım koşullarında burjuvazinin çelişkilerini derinleştirecek, gerici egemen güçlerin cephesini boydan boya çatlatacaktır. Böylece *yığınların artan hoşnutsuzluğunun eyleme dönüşmesini önleyen baraj* yıkılacaktır" (abç).

Artık gerçekten bıkkınlık verdi böyle parlak cümleler ardından gelen demagoji, kofluk ve uyutma.

Bir kez, yukarıdaki alıntı açık biçimde "demokratik özgürlükleri savunma" gibi çok haklı ve doğru bir hedefi, CHP hükümetini savunma ile sınırlıyor. Hiç aklına gelmiyor ki, o çok haklı ve doğru görevin kapsamı çok geniştir ve CHP yönetiminin siyasetine karşı savaşı da içerir.

Sonra alıntı, demokrasi savaşımını "demokratik özgürlükleri vargücüyle *korumak*" ile sınırlıyor. Hiç aklına gelmiyor ki, demokrasi savaşımının kapsamı çok geniştir, ülkemizde var olan *güdük* demokratik hakları korumanın yanında asıl *genişletmeyi, geliştirmeyi* içerir. Yalnızca korumak, bugünkü düzeni demokrasi olarak kabullenme anlamına gelir. Geliştirmek, genişletmek ise, demokrasi savaşımını devrim savaşımına bağlamayı gerektirir.

En önemlisi, yığın eylemlerinin önünde duran *baraj*ın ne olduğunu yukarıdaki alıntıdan öğrenebildiniz mi? Neymiş? İşçi sınıfı, demokratik özgürlükleri korumak için yığınsal eyleme çıkacak. Bu yığınsal eylem egemen güçler cephesini çatlatacak, *böylece* yığın eylemlerinin önündeki baraj yıkılacak. Hokkabazlık gibi birşey değil mi bu? Egemen güçler cephesinin zaten çatlak olduğu bir yana, yığın eylemlerinin önündeki *baraj* egemen güçlerin çatlaksız birliğidir diyor *Atılım!* YAZIK! Ve devam ediyor. Bu *barajı*, yani yığın eylemlerinin önündeki barajı ortadan kaldıracak olan şey de yine yığın eylemi imiş. Yumurta mı tavuktan, tavuk mu yumurtadan çıkar örneği bir kafa karıştırma. Ve de çok bilinçli!

Yığınlarda artan hoşnutsuzluğun eyleme dönüşmesinin önünde duran *baraj* oportünizmdir, böyle bilinç bulandıran yazıları yazanlardır.

Seçim sonuçlarını değerlendirmede de aynı tutum vardır. "Seçimlere solun İstanbul'da ve Türkiye'de eylem birliğini sağlayamadan, somutlayamadan girmiş olması CHP'den umudunu kesen ve oy vermeyen yığınlar için güçlü bir çekim merkezi oluşturulmasını engellemiştir" diyorlar. Yani alternatif koyamamanın nedeni, kuyrukçuluk siyaseti yüzünden yığınlara, proletaryanın gücünü, niteliğini göstermemeleri değil, "işbirliği"nin gerçekleşmeyişidir.

Seçim kampanyası bu mantıkla yürütülünce sonuçlar hiç de beklenmedik olmadı. Oy verme oranının yüksek olduğu seçimlerde bilinçsiz bir kesimin oyları sağ partilere, özellikle AP'ye kaydı. Bunun büyük sorumluluğu oportünistlerindir. Ne kadar zevahiri kurtarmaya çalışsalar sonuçlar somuttur.

Seçimlerde sağ güçlerin oylarını artırmalarının öteki sorumlusu da seçimleri boykot eden *"solculuk"*tur. Seçimlerde oy verme oranının yüksekliği bu belginin yanlışlığını açıkça sergiledi.

Burjuva parlamentarizmi tarihsel olarak süresini doldurmuştur. Bu komünistlerin bilimsel olarak saptadığı bir doğrudur. Ancak her doğruyu nesnel bir gerçeklik olarak değerlendirmek yanlıştır. Yığınların önemli bir kesimi hâlâ burjuva önyargıları içinde burjuva parlamentosundan ümit bekliyor. Seçimlere katılıyor. Yığınların önemli bir azınlığı bile parlamentodan ümit bekliyorsa, onu yıkmak için hem içinden, hem dışından savaş yürütmek gerekir. Yığınlara bu ümitlerin burjuva önyargıları olduğunu göstermek için parlamento savaşımına katılmak gerekir. Yoksa söylediklerimiz boş lâflardan öteye gitmez. "Solcu"ların, örneğin *Devrimci Yol* çizgisinin siyaseti bu gerçeği bir yana itip yığınların büyük oranda katıldığı seçimlerde meydanı sağ partilere bırakmıştır.

Böylece ortacı oportünistlerle solcular seçim siyasetlerinde de aynı noktada birleştiler. İkisinin de ortak noktası seçimlerde yığınların kendiliğinden kararları önünde elikolu bağlı oturmaktır. Oportünistler bunu, yığınlara devrimci alternatif göstermeyerek yaptılar. Solcular da boykot çağırıp meydanı boş bırakarak.

İŞÇİNİN SESİ

Savaşın Neresindeyiz?

R. Yürükoğlu

TKP içinde Lenincilerin başlattığı açık tartışma birdenbire alevlendi, coşkun bir dinamik kazandı. Leninciler yıllar yılı pıhtılaşmış enformasyon kanallarında "konspirasyon" karanlığında bastırılan sorunların ancak açık tartışma ile çözülebileceği gerçeğinden hareket ettiler. Ne fraksiyonculuk, ne bölücülüktü yaptıkları. Oysa oportünistler ve ortacı oportünistler, açık tartışmayı reddettiler. Lenincileri örgüt yıkıcısı gibi göstererek *tasfiye* yolunu seçtiler. Demokratik-merkeziyetçilik işlemediğinden bunu yapabiliyorlar. Bu arada kendi kumaşlarını ortaya koyan iğrenç bir yalan kampanyası başlattılar. Bize ve William Pomeroy Yoldaşa "Troçkist" diyorlar, v.b. İ. Bilen, dünya komünist partilerine birer mektup gönderdi ve Yürükoğlu ile *İşçinin Sesi* ile ve İTİB ile tüm ilişkilerini kesmelerini(!) istedi.

Tüm bu gelişmeler birşeyi gösteriyor. TKP'nin Leninci güçleri ne denli sakin, rahat ve kendilerinden eminse, oportünist ve ortacılar da o denli telaş, panik, sinir içindeler.

Bu yazımızda, oportünizme karşı savaşımın vardığı nokta üstüne kısa bir toparlama yapacağız.

Önce şunu söyleyelim, yaptığımız oportünist-ortacı ayrımı aslında göreceli bir ayrımdır. Anlayış kolaylığı getirsin diye. Yoksa bu karşımızdakilerin ana özelliği, belirgin özelliği *ilkesizliktir*. İlkesizlik. Bunu hiç akıldan çıkarmamak gerekir. Bugün onu söylüyor, yarın başka şey söylüyor, öbürgün başka şey söylüyor. Oradan oraya deniz anası gibi akıyor, akacaktır, şaşırmayalım.

Küçük bir örnek, ama yakından bildiğimiz bir örnek. *Emperyalizmin Zayıf Halkası*'nda yazdığımız bütün görüşleri *İşçinin Sesi*'nde biz 76'dan beri yazıyoruz. Kim söyleyebilir ki, o kitapta şu fikir var da gazetede yoktu. Yok öyle birşey. Ama üç yıl durdular, üç yıl övdüler, üçüncü yıl da biz bu kitapla uyuşmuyoruz, bu kitap görüşlerimize taban tabana terstir demeğe başladılar. Bu neyi gösteriyor? Bu karşımızdakilerin ilkelerle çok fazla meşgul olmadığını gösteriyor. Onların uğraştığı, hareketin içindeki güç dengesidir. Görüşlerimiz giderek güç kazanmaya başlayınca "eleştiri" yapmak gereği doğdu. O zaman "eleştiri" geldi. Fikirlerden değildir bu, güç dengelerindendir. Hiçbir iyi niyetli insan açıklıyamaz, ikibuçuk yıl, üç yıl neden eleştiri yapılmadı da şimdi eleştiri yapılıyor.

Biz, hareketimiz içindeki farklılıkları açığa çıkarırken herşeyi göze aldık. Bu dünyada bir adımız var, onu kirletmeyeceğiz dedik. İki kişi kalmışsın, on kişi kalmışsın önemli değil. Doğruyu söyleyeceğiz. Söylediklerimiz yanlış mı? Yanlışsa göstersinler... Böyle çıktık yola.

Böyle çıktık yola, fakat bugün hesapları altüst eden bir yere geldik. Tahminleri aşan bir gelişme oldu. Bizim iki yılda, üç yılda, tırnaklarımızla kuyu kazar gibi didinerek gelebileceğimizi düşündüğümüz yere üç ayda geldik. Bugün ülke çapında bir gücüz bunu hiç kimse yadsıyamıyor. Militanlar özel sayısını çok dikkatli okuyalım. Tek satırını biz yazmadık ama her yazı bir *İşçinin Sesi* yazısıdır. Bu en büyük göstergedir.

Biz bu çıkışı yaparken neye güvendik? *Üç şeye* güvendik yoldaşlar. *Birincisi*, işçi sınıfına güvendik. İşçi sınıfı, 40 yıl, 50 yıl önceki, hatta 10 yıl önceki işçi sınıfı değildir. Türkiye işçi sınıfı bugün gerçekten öncü güçlere sahiptir, gerçekten sınıf bilinci yükselmiştir, yutmayacaktır bu oyunları dedik. *İkincisi*, Türkiye'nin devrimci durumuna güvendik. O da lâf salatası değildir. Devrimci durum var diyorduk. Devrimci durum devrimci fikirler için en elverişli ortamı yaratır. O zaman, militan bir ideoloji mutlaka taban bulacaktır dedik. *Üçüncüsü* yoldaşlar, üçüncü güvendiğimiz nokta söylediklerimizin doğruluğuydu. Bu üç özellik, işçi sınıfının deneyim düzeyi, Türkiye'nin devrimci durumu ve söylediklerimizin doğruluğu birleşince, bizi küçücük odalara kapanmış kalmış birbirini yiyen hareketler olarak boğup atamayacaklar dedik. Öyle de oldu.

Ülke çapında bir güç olduk diyoruz. Bunun birkaç göstergesi gerekir. Mektuplar. Lenin, defalarca devrimci bir yayın organının en önemli göstergesi mektuplardır diyor. Tartışmalar açığa çıkmadan önce haftada bir-iki mektup gelir gelmezdi. Şimdi *Türkiye'den* gelenler haftada 60'ın altına düşmez oldu. *İşçinin Sesi*, bilinem kaç kez Bakanlar Kurulu tarafından yasaklanmış bir gazetedir. Buna rağmen. Bizim halkımız yiğittir. Her hafta 60-70-80 mektup geliyor. 200'ün üstünde adres geliyor. Korkanlar zaten Leninci ideolojiye yaramıyor.

İşçinin Sesi 15 bin basıyor. Akıl alır sayı mıdır bu? Ve de isteklere yetmiyor. Gücümüz olsa, parasal gücümüz olsa çok daha fazla basacağız. Yine son hafta içinde duyduk ki, *İşçinin Sesi*, dört ilde çoğaltılıyor. Türkiye'de dört yerde çoğaltılıyor. Bu, kendiliğinden bir gelişmedir. Bizim bilgimizin dışında bir gelişmedir. Ama oportünistlerin bugüne dek ulaşamadıkları, ulaşamayacakları bir düzeydir... Sonra, kitaplarımız aranıyor, kapışılıyor, ikinci baskı, üçüncü baskı, dördüncü baskı. Tüm bunlar göstergedir.

Lenin, Menşeviklerle boğuşması yükseldiğinde, koltuğunun altına bir dosya alıyor. Sosyalist Büro'ya gidiyor, gösteriyor. Bakın diyor, bize her ay bu kadar mektup geliyor, Menşeviklere bu kadar mektup geliyor. Bizim yayınlarımız bu kadar satılıyor, onların yayınları bu kadar satılıyor. Bizim yayınlarımızı her şehirde buluyorsunuz, polis zabıtları var, gazetelere geçmiş, onlarınkini bulamıyorsunuz. İşte bu gösteriyor diyor, bu gösteriyor halkın devrimci sevgisi kiminledir. Bizim için de öyledir. Kafa sayısı önemli değil, hareketin gideceği yön önemlidir. Gelişmenin doğrultusu önemlidir ve gelişmenin doğrultusu *İşçinin Sesi*'yledir.

Kürt komünist ve devrimci hareketinin tutumu da önemli bir göstergedir. Kürt devrimci hareketi, Kürt komünistleri, ilk kez Türkler arasında Kürt halkının çıkarlarını açıkça, namusluca, ona buna yaranmaya çalışmadan koyanı gördük diyorlar. Bu Leninciler için büyük bir onurdur. Oportünistler yıllardır "işçi sınıfının birliği" diyor. Ama Türkiye işçi sınıfında ulusal sınırları ilk kez Leninciler kaldırdı.

Sonra, Leninizmin belgileri sokaklara yazılıyor. Sokaklara, fabrikalara, sanayi bölgelerine. "Faşizmi kahredeceğiz", "faşizmi ininde geberteceğiz", "gerçekçi istem—devrimci eylem", "ileri demokratik halk devrimi".

Çok önemli bir gösterge daha. Savaşın kıran kırana gittiği yerlere bakalım. Rusya'da devrimden önce Putilof fabrikası varmış, Metal işçilerinin. Bolşeviklerin kalesiymiş. Bizde de var... Moskova'da bir semt var, Presniya. Devrimden sonra Krasnaya Presniya diyorlar, kızıl Presniya. Bolşeviklerin yatağı. Bizde de var!

Şimdi yoldaşlar, savaşın neresindeyiz? Evet, Bolşevizm büyük bir hızla güçleniyor. Ama yetmez, sarhoşluğa kapılmayalım, yetmez. Daha işin başındayız. Artık bizi kimsenin silemeyeceği bir düzeye geldik. Ama yetmez. Düşmanlara bir bakalım. Daha oportünizmle hesaplaşma bitmedi. Sonra devrim gönüllülerini "solcu" akımlardan da kurtarmak gerekiyor. Altıyüz yıllık devlet, 600 binlik ordu, emperyalizm. Daha işin çok başındayız. Sonra, bu kadar hızlı gelişme kadrolarımızı yeterince pişirmemiştir daha.

Günün *ana savaşım hedefi* örgütlerimiz içinde oportünizme karşı ideolojik savaşımı yükseltmektir. Evet, tam bir çiftlikçi düşüncesiyle davranan oportünistler, tartışmayı tabana götürüp onun karar vermesini engelliyorlar. Ankara, İstanbul, İzmir, Gaziantep, Zonguldak, Adana, Samandağ, Bandırma ve daha pek çok yerde Lenincileri (çoğu da bu bölgelerdeki örgütlerin ya kurucusu ya da en aktif savaşçısı olan Lenincileri) örgütlerden atıyorlar. Ankara'da atılanların sayısı 80'e vardı. Hatta, güçsüzlükleri nedeniyle, ideolojik savaşımı, sokak kavgasına çekmeye çalışıyorlar. Bunun karşısında, bazı genç yoldaşlar, "şimdi ne olacak, örgütsüz kaldık, örgütsüz olmaz" diyorlar. "Kongre çağırıyoruz ama bunlar tüzüğü apaçık çiğniyorlar, Lenincileri atıyorlar" diyorlar.

Doğrudur, yoldaşlar haklıdırlar. Ama günün taktiğini saptarken yalnızca oportünistlerin tutumlarından yola çıkamayız. Bu onların istediğini yapmak olur. Biz ilkemizi koymuştuk. Açık tartışma-eylemde birlik-eleştiri-özeleştiri. Bu anlayışın kıl kadar dışına çıkmadık. Günün taktiğini saptarken bu anlayışı, ülkenin genel durumu, TKP'nin ve yığın örgütlerinin durumunu, Leninci kadroların durumunu hesaba katmak gerekir.

Türkiye devrimci hareketinde gözle görülür bir gelişim var. Pek çok siyaset, pek çok demokratik kuruluş, TKP içindeki kavgaya göre tutum belirliyor. Bu Türkiye solunda yeni bir ayrışma ve birleşme olgusu yaratıyor. Bu çok olumlu gelişim henüz başlıyor.

TKP, 1932'den bu yana kongre toplamamış bir partidir. Hiçbir organının seçimle gelmediği, parti örgütlerinin kendi delegelerini seçerek göndermesiyle değil, Polit Büro'nun *çağırdığı* dele-

gelerle toplanan 1977 Konferansının, Leninci parti işleyişi açısından *bağlayıcı* olmayıp, kendi kendini onaylama anlamını taşıdığı (kongre, örgütlerin kendilerinin seçip yolladığı delegelerle toplanan, *bağlayıcı* organdır, konferans, katılanların merkez tarafından belirlendiği, *bağlayıcı olmayan* bir toplantıdır) bir partide *parti-içi demokrasi* aramak gülünçtür. Davalı da, yargıç da aynı. Daha başka olgular da var. Bu koşullar altında hiçbir hayale kapılmaya yer yoktur. Leninciler de hiçbir biçimde hayale kapılmadılar. Kavga, gerçekten devrime gönül vermiş *kadroları* kazanma kavgasıdır. Başka birşey değil. Ve bu alanda yapılacak daha çok iş vardır.

Yığın örgütlerinde de benzeri bir durum var. Hâlâ bir sürü pırıl pırıl yoldaş bizim dünkü yanlışımızı yineliyor. Hiçbirşeyden haberleri yok, ancak kulaklarına üflenenleri duyuyorlar. Bu yoldaşlara gerçekleri usanmadan, bıkmadan anlatacağız. Hareketimizin doğruluğunu, devrimciliğini, sürekliliğini kanıtlamak zorundayız. Bu savaşçıları oportünizmin elinde yozlaşmaya, çürümeye bırakamayız.

Leninci kadroların durumuna gelince, onlar da işin başındadırlar daha. Oportünizme karşı savaşta daha yeterince kavrulmadılar. Biliyoruz ki, oportünizmi yenemeyen, burjuvaziyi hiç yenemez.

Tüm bu nedenlerden dolayı, *günün ana savaşım taktiği* örgütlerimiz içinde oportünizme karşı aktif, militan savaşımı sürdürmek, daha da yükseltmektir. Örgütlerimizi oportünizme bırakmayacağız. Kapıdan kovsalar, bacadan gireceğiz. Her santimetre kare için çarpışacağız. Lenincileri, her çeşit ahlâk ölçütlerini ve örgütlerin demokratik karakterini çiğneyerek atmaya kalktıklarında, örgütlerimizden ancak "sürükleyerek" çıkartacaklardır. Yeni örgütler kurmak çok kolay bir iştir. Ama bugün bu, ana savaşım alanını bırakıp, işin kolayına kaçmak olur. Oportünistler de bu yola gitmemizi istiyorlar. Bunu yapmayacağız, örgütlerimizi bırakmayacağız.

Bu savaşım, militanlara oportünizmin likidatör yüzünü daha iyi gösterecek ve onların oportünizmin etkisinden kurtulmalarını kolaylaştıracaktır. Bu savaşım, Leninci kadrolara önümüzdeki yıllarda can alıcı yarar sağlayacak büyük bir savaş deneyimi kazandıracak, onları gerçek bir örgüt ve kadro anlayışına kavuşturacaktır. Bu savaşım, Türkiye solundaki yapay ayrımların ortadan kalkma sürecini hızlandıracaktır.

Onun için, önümüzdeki döneme çok sakin, çok serinkanlı, önümüzdeki görevleri iyi tartarak girmemiz gerekiyor. Şunu görmeliyiz, geniş bir kesim Lenincilere bakıyor. Buna lâyık olmak zorundayız. Hepimizin yetişkinliği tek tek aldığımız zaman çok önemli değildir. Ama önemli olan da o değildir. Devrimci hareket süpermenler istemiyor. *Kadro istiyor.* Birbirinin eksiğini tamamlayan, günün görevlerini getirebilen, önüne namusluca koyabilen, çözme cesaretini gösterebilen kadro istiyor. Onun için süpermenlere ihtiyaç yok ama kadro olarak kendimizi geliştirmek zorundayız.

"Büyük" gibi gelecek bir şey söyliyeyim. Olaylar gösteriyor ki Türkiye tarihinin yapılışına katkımız olacaktır. Düzgün çalışırsak. Birbirimizi denetlersek. Yanlışlarımızı uyarırsak. Şımarıklığa yol vermezsek. Özverimizi yükseltirsek. Türkiye tarihinin yapılmasına katkımız olacak. Bunu içimizde duyalım. Bu tarihsel bir onurdur. Gereklerini yerine getirmemiz gerekiyor. Leninizme gönül verenler görmelidirler ki bu hareket kalıcı bir harekettir, sözüne güvenilir bir harekettir. Haydi daha kararlı ve enerjik savaşa!

Can Güvenliği ve Savunma Komiteleri

Fevzi Demirci

Ülkemiz kapitalizmin içine girdiği bunalım sonucu bir sapak noktasına gelmiştir. Ya faşizm ya da ileri demokratik halk devrimi. Orta yollar hep geçicidir.

Kapitalizm bunalımdan çıkış yolunu faşizme tırmanmakta görüyor. İşbirlikçi-tekelci burjuvazi, faşist odaklar, MHP ve onun legal-illegal yan örgütleri aracılığıyla komünistlere, sosyalistlere ve tüm anti-faşistlere saldırıyor. Hergün ortalama 4-5 devrimci kanı yerlere dökülüyor. Sıkıyönetim sürüyor. Türkiye Kürdistanı'nda baskılar yoğunlaşıyor. Sözün kısası faşist saldırganlar azgın bir tutum içerisinde burjuvazi yararına işlevlerini sürdürüyorlar. Böylesi bir ortamda halkın can güvenliğini sağlayacak *savunma komiteleri* acilliğini artırıyor. Savunma komitelerinden ne anlıyoruz?

TKP Genel Sekreteri İ. Bilen Yoldaş, Parti Konferansı kapanış konuşmasında bunu şöyle dile getirmişti: "Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razı olmayacağız, işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız... Örgüt kuracağız. Kuruyoruz". Daha sonra ekim 1978 tarihli TKP Merkez Komitesi bildirisi bu fikri yinelemiştir: "...Faşist teröre karşı can güvenliği sağlamak, demokratik hakları korumak görevini işçi sınıfımız, halkımız kendisi üstlenecek, bunun için örgütlenecek, yeni *savaş örgütleri* kuracaktır" (abç). R. Yürükoğlu Yoldaş da Leninci bir yaklaşımla *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye* kitabında savunma komitelerini şöyle tanımladı:

> "Devrimci durumun, bunalımın, faşist zorbalığın dayattığı bu çeşit örgütlenmeler yalnızca *savunma* görevini üstlenmiş değildir. Halkın artık farkına vardığı gereksinimlerden onu ileriye, devrimci savaşımın üst aşamalarına yöneltmeyi de üstlenmiştir. Bu, kişi irade ve isteğinden *bağımsız* olarak böyledir. Böylesi örgütlenmeler, bu nedenle, yalnız savunma değil, aynı zamanda faşizme ve bu yıkılası düzene yönelmiş *saldırı* görevini üstlenmiştir" (agy, s.138).

Savunma komiteleri, Leninci içeriği boşaltılmadan başka bir şekilde yorumlanamaz. Ancak daha dün savunma komitelerinin birer savaş örgütü olduğunu söyleyen *Atılım*, Temmuz ve Ağustos 1979 sayılarında çıkan yazılarda (ki Ağustos sayısındaki İ. Bilen Yoldaşın *TKP'nin Sesi*'nde verdiği demeç) bu komiteleri "eylem birliği" örgütleri yaptı ve Yürükoğlu Yoldaşı serüvencilikle suçladı. Bu komitelerin eylem birliğinde ileri bir adım olduğu muhakkak ki doğrudur. Fakat tartışılan bu değildir. Bu komitelerin *görevidir* tartışılan. Ve de *görevi* makinalılarla, bombalarla, halkımıza saldıran faşistleri ezmek olacaktır. Böylesi bir görevi de taşla, sopayla, karanfille, güvercinle yerine getiremez. Hele hele başsız sapsız hiç yerine getiremez. Alt düzeyde, proleter hegemonyasını pratikte işletecek bu komiteler işçi sınıfının ve onun öncü müfrezesinin öncülüğünde yaşama geçirilecekleridir. Leninciler böylesi komiteler için savaşıyorlar. Ortacı oportünistler ise, her konuda olduğu gibi, burjuvaziye "hoş" görünme çabası içinde, bu konuda da ödün üstüne ödün veriyorlar.

"Ezilen bir sınıf silâh kullanmayı öğrenmeye çalışmaz ve silâhlanmazsa lâyık olacağı işlem yalnızca kölelik olacaktır" (Lenin, *Seçme Yapıtlar*, c.1, s.772). Çünkü "...burjuvazinin proletaryaya karşı silâhlanmış olması modern kapitalist toplumun en büyük, temel ve önemli gerçeklerinden biridir" (Lenin, c.1, s.772). Devrim yapmak istiyorsak, Lenin'in bu uyarısından kalkarak savunma komitelerini ona göre örgütlememiz gerekir. Çünkü Lenin, "...son çözümlemede siyasal özgürlük ve sınıf savaşımının büyük sorunlarını güç çözer ve bu gücü hazırlamak ve örgütlemek *yalnızca savunma değil, saldırı için de kullanmak bizim görevimizdir*", diyor (Lenin, c.9, s.30) (abç). İşte Yürükoğlu Yoldaşın söylediği de ne eksik, ne fazla, aynen budur.

İçinde yaşadığımız devrimci durumda, kurulacak savunma komiteleri bu anlayışın dışında bir anlayışla kurulursa işlevini göremeyecek ve devrimi erişilmesi olanaksız bir serap yapacaktır.

İşte serüvencilikle suçlanan, devrim için savaşan Leninci komünistlerin savunma komitelerinden anladığı budur. Halkımızın üzerine kanla kurşunla yürüyen faşizmin tarlasını sürecek komiteler de bunlar olacaktır.

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!

Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!

Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı herkese silâh taşıma hakkı!

Faşistlere destek olan tekellerin ve toprak beylerinin mallarına el koyalım!

Faşizmi besleyen parababalarını cezalandıralım!

Boş Çuval Dik Durmaz

Emine Engin

Eski bir atasözü, "boş çuval dik durmaz" diyor. Bu söz bizim oportünistlerimize ve ortacılarımıza ne güzel uyuyor. Eleştirilerimize ciddi, düzeyi olan yanıtlar getiremeyen bu yoldaşlar örgütsel planda *tasfiyeciliğe* sarıldılar, ideolojik savaşımı ise *mahalle kavgasına* döndürdüler.

İşçinin Sesi'nin 31 Ağustos tarihli 102. sayısında "devrimci durum devrimci eylem gerektirir" başlıklı bir yazı yayınlanmıştı. Bu yazıda 18 ağustosda başlayan MHP kapatılsın eylemlerini değerlendirmiştik. Gerçekte biz değerlendirmedik, bıraktık Lenin değerlendirsin: Yazının yarıya yakını Lenin'den koca bir alıntıydı.

TKP'nin Sesi'nin dedikleri

Bu yazıya karşı *TKP'nin Sesi* Radyosunda eylül sonlarında bir, hemen ardından ekim başında da bir başka yazı yayınlandı. İlk yazıda şöyle deniyordu:

"Küçük burjuva çevreler, bunalımdan şaşkına dönenler, sağa sola bocalayıp duranlar, olayların nereye gittiğini göremiyorlar. Görecek yetenekte de değillerdir. *İşçinin Sesi* adlı gazetede yazan kimileri deliye dönmüşler. Saldırıyor ona buna. Gözlerine perde inmiş gibidirler. Bunlar Marks'ı, Engels'i, Lenin'i işlerine geldiği gibi pazarlıyor. Daha çok tırtıklıyor. Bunları çarpıtıp, çarpıtıp kullanıyor. Somut olaylara kesinlikle gözlerini, hem de bile bile yumuyor. Dehşetli, hem de insanın gözlerine baka baka yalan söylüyorlar. Yığın eylemleri, Komünist Partisi'nin atılımları bunları da kızdırıyor, kudurtuyor. Kızdıkça da daha büyük yalanlar uyduruyorlar. Bunlar halkın, yığınların can güvenliği, Milliyetçi Hareket Partisi kapatılsın!, faşizme geçit yok! kampanyalarına katıldıklarına kızıyorlar. Ve tam Troçkistlerin, sol oportünistlerin ağzıyla konuşuyorlar. Önüne gelene bir oportünist yaftası yapıştırıyorlar. Üstüne de ekliyorlar. 'Bunların yanında yığın yoktur'.

"Onlar Ankara'ya yürüyenleri, NATO konağının kapısına dayananları, TKP'ye özgürlük yazılı pankartları, transparanları ne görüyor, ne görmek istiyorlar. O, yığınların eylemine karşı çıkıyor. Provokasyon eylemlerini öne sürüyor.

"Bir yandan yığın yok derken öte yandan da 'bunlar gösteremeliktir. Saman alevidir' diyorlar. 'Bu çıkışlar kadro harcamaktır' diyorlar. Onlar faşist tehlikeden söz ediyor. Oysa, bu tırmanışın üstüne gidenlere, gidilmesine karşı çıkıyorlar. Hem karşısındakilere oportünist damgasını vuruyor, onların savaşmadıklarını söylüyor, hem de dönüyor savaşanlara, onların savaşlarına, alanlara çıkanlara çamur atıyor. Dedik a, sapmışın yönü olmaz.

"Burjuvazi geleceğinden korkuyor. Küçük burjuva cüceler de onun yanında titriyor, sayıklıyor. Abuk sabuk konuşuyor. Ve böylece devrimci güçlerin karşısında, burjuvazinin yanında, barikatın öte yanında yer alıyor. Sapıtmanın kaçınılmaz sonucu başka yer olamaz".

İkinci yazı da aşağı yukarı aynı şeyleri şöyle yineliyordu:

"Hâl böyleyken, gerçekler böylesine ferman dinlemezken, kendilerini keskin devrimci diye satmak isteyenlerin çatlak sesleri de fısıldıyor. Bu tür acaip sesler çıkaranlardan biri de *İşçinin Sesi* oluyor. Ama hiç işçi sesi değil bunlarınki. devrimci durum, devrimci eylem diyor ama gerçekte boşluğa sesleniyor: 'MHP' ye karşı can güvenliği için eylemler oldu' diyor. Bir yandan da ekliyor: 'Bu oportünizmdir' diyor. Neden? Nedeni medeni yok, işte o kadar. Tam mecellezi kadının yargısı gibi. Yığın yoktu. Bir avuç saman alevi çıkışı vardı. 42 il ve ilçeyi 100.000 kişiyi bir kalemde çiziyor. Böyle birşey yoktu diyor. Böylece suskun boykotu yapan burjuva gazetelerinin, politikacılarının yanında yeralmış oluyor. Ama öte yandan bu gazetede veryansın eden keskin sekterler, Orta Doğu Teknik Üniversitesi'nde patlak veren bir olayı, sıkıyönetimcilerin düzenledikleri provokasyona gelenlerin çıkışını, neredeyse günün en büyük olayı diye dillerine doladılar. Adamlar pireyi deve, karıncayı fil yapmak ustalığı peşindeler. Böylece yakayı da ele veriyorlar ve küçük burjuva serüvenciliklerini sergiliyorlar. Arada okkalı yalanlar da kıvırıyorlar. MHP kapansın, can güvenliği sağlansın eylemlerine destek olduk diyorlar. Ve sonra da, habire, bu eylemi çürütebilmek için Lenin' den alıntılarla gazetenin sayfalarını dolduruyorlar. Bunların arkasına saklanıp TKP'ye saldırıyorlar. Bunların bir marifeti de Marks'ın, Lenin' in yapıtlarını işlerine geldiği gibi almak, bunları çarpıtmak ve gelişigüzel kullanmaktır. Demagoji bu solcu sekterlerin ikinci bir silâhıdır. Bunu da karşısındakilere kambur yüklemek, onları demagog göstermek yöntemiyle yapıyorlar. Taktikleri, yöntemleri tipik bozguncu yöntemdir. Bunu yaparken *çelişkiden çelişkiye düşüyorlar. Örneğin bir yandan faşizm tehlikesinin azıllığını söylüyor, öte yandan bu tehlikeye karşı çıkanları oportünizmle suçluyor.* Bununla kendilerinin küçük burjuva cibilliyetlerini perdelemek çabası gösteriyorlar. Faşist tırmanışa karşı yığınsal eylemleri küçük düşürmeye yeltenmeleri de bu küçük burjuva huylarından geliyor. Akı kara, karayı ak göstermeçabaları, işçi sınıfından kopuk olduklarını, onun devrimci savaşına yabancı olduklarını, disiplin filân herşeyin onlara vız geldiğini açık açık gözler önüne seriyor" (abç).

Haksızlığın telâşını yansıtan çirkin üslup içinde, bu yazılardan "fikir" olarak neler çıkıyor? Bir bir yanıtlayalım.

MHP eylemlerine destek verdik

1. MHP kapatılsın kampanyasına, eylem sırasında destek verdik diyerek "insanın gözünün içine baka baka ve okkalı yalan" söylüyormuşuz.

Şimdi İngiltere'den bir örnek vererek gösterelim, kim yalan söylüyor ve kim desteği baltalıyor.

18 ağustos 1979 günü Marks'ın torunu R.J. Longuet ile bir kapalı salon toplantısı yapıldı. Bu toplantıda Longuet Yoldaş, ülkemizde faşizme karşı eylemleri destekleyen bir de dayanışma mesajı verdi. Longuet Yoldaş, *İşçinin Sesi*'nin 102. sayısında da yayınladığımız gibi şunları söyledi:

"...Türkiye'de bugün faşizme, kapitalist sömürüye karşı yapılmakta olan gösterilere dayanışmamı, hayranlığımı belirtmem için verilen olanaktan dolayı çok mutluyum".

Bu haberi 20.8.1978 tarihinde teleksle ilettik. Ama sorunlara hareketin çıkarı açısından bakmayanlar, İTİB adını ağza almamak için, Marks'ın torununun eylemle dayanışmasını da duyurmadılar!

Aylardır *TKP'nin Sesi* Radyosunun kimin sesi olduğu karıştı. *TKP' nin Sesi*, TİP'in, TSİP'in Sesi'ne döndü. Bununla bağlı olarak, TİP'ten, TSİP'ten bol bol söz ediliyor, İTİB'e gelince sansür konuyor ve eyleme moral destek olacak bir haber radyodan okunmuyor.

Haberi duyurmamak başlıbaşına bir fraksiyonculuk, çiftlikçilik göstergesidir. Ama hem duyurmayıp, hem de ardından bizi yalancılıkla suçlamak, fraksiyonculuğun da ötesinde bir yalancılıktır. Evet yoldaşlar, sizler her konuda militanların gözüne baka baka okkalı yalanlar söylüyorsunuz.

Kim demagoji yapıyor?

2. Gelelim bir başka yalanınıza. Demagoji bizim silâhımızmış. Demagoji ne demektir? Duyguları sömürerek yanlışları yutturmaktır. Bu ise sizin en büyük hüneriniz.

Örneğin, getirdiğimiz ideolojik eleştirileri militanların duymasını engelliyorsunuz. Sonra bizim için "bunlar örgüt bölücüsü" diyorsunuz. Militanların örgüte bağlılık duygularını sömürüyorsunuz.

Bir başka örnek. *İşçinin Sesi* faşist tehlikeye karşı çıkanları oportünizmle suçluyormuş. Bu büyük bir demagoji. Ve yine militanın faşizme karşı eylem isteğini, devrimci duygularını sömürüyor. Militanı yanlışa sürüklüyor.

Yine bir başka örnek. İ. Bilen, Eylül *Atılım*'ında 'biz komünistler eylemlerimizdeki zayıflıkları, yanlışları hiçbir zaman sessizce geçirmedik, geçirmeyeceğiz. Tersine bu zayıflıklardan ve yanlışlardan daha hızla ve büsbütün kurtulmak için eleştirilerden sakınmayacağız. Ama bununla partimizi gevezelik kulübüne çevirtmeyeceğiz. Biz komünistler bu eleştirileri yıkıcı değil, yapıcı bir biçimde partimizin Leninci birliğini daha da pekiştirmek için örgütlü olarak yapıyoruz, yapacağız" diyor.

Bu demagojidir. Militanın örgütüne olan yapıcı yanaşımına dayanarak, açık eleştiriyi "yıkıcı" olarak gösteriyor. Böylece yapıcılık maskesi altında, "kol kırılır yen içinde kalır" mantığını, küçük burjuva felsefesini aşılıyor. Ayrıca "örgütlü eleştiri" de yaşamda yasaklanıyor. Örgüt toplantısında *İşçinin Sesi* doğru söylüyor diyenler atılıyorlar. Böylece "Leninci birlik", "örgütlü eleştiri" demagojisi ardında parti likide ediliyor.

Kim disiplini çiğniyor?

3. "Disiplin filân herşey bize vız geliyormuş". Bu sizin demagogluğunuzu da, demagojik disiplin anlayışınızı da gösteren bir yalandır.

Parti Disiplini kitabı belki militanların eline "sızar" diye disiplin üzerine 6 sayfalık bir teksir dağıttınız. Biliyorsunuz militanları doyurmak için Lenin'den birşeyler söylemek gerekir. Teksirin 3 sayfası RKP(B)'nin 10. Kongre kararlarıyla doldurulmuş. Ne gülünç ki karar gerçekte sizin anlayışınıza ters düşüyor. Ama açık tartışmayı önleyerek bunun da ortaya çıkmasını engelliyorsunuz. Militanlara hem Lenin'den birşeyler söylemiş oluyorsunuz, hem Lenin' den aktardıklarınıza kendiniz uymuyorsunuz, hem de bunun ortaya çıkmaması için militanların kulaklarını tıkıyorsunuz.

O teksirde aktarılan alıntıda Lenin, partinin çizgisi, pratik deneyleri, kararların uygulanması vb. *tartışma için tüm parti üyelerine sunulmalıdır* diyor. Siz bunu yapmıyorsunuz. Biz *yetkili kurullarda* eleştiriler yaptık ve bunları *tüm örgüte* götürmenizi istedik. Götürmediniz! *Atılım*'a yazı verdik, basmadınız! Bunları militanlar bilmiyorlar. Militanların disiplin duygusunu sömürüyorsunuz.

O teksirde aktarılan alıntıda Lenin, tutarlı komünist çizgiden her sapmayı, karşı-devrimcilerin kullandığını söylüyor. Buna karşı açık ideolojik eleştiriyi kaldırmıyor, hatta açık tartışma için özel tartışma dergisi öneriyor. Lenin açık eleştiriye değil, fraksiyonculuğa karşı çıkıyor. Eleştiri belli gurupların platformlarında gelmesin, tartışma tüm parti üyeleri arasında yürüsün diyor. Siz ise örgütlü eleştiriyi gizlilik kılıfı ardında hasıraltı edip, açık eleştiriyi fraksiyonculuk diye suçluyorsunuz. Gerçekte kendi fikirleriniz bir sapma, onları fraksiyoncu yollardan koruyorsunuz. Ve militanları fraksiyon içinde hapsetmek için gözlerini bağlıyor, kulaklarını tıkıyorsunuz. Siz disiplinli komünistler değil, fikir tutukluları istiyorsunuz. Tüm yöntemleriniz de bununla tutarlıdır. Leninizm fikir tutuklusu değil, disiplinli,

özverili komünist ister. O teksirde aktarılan alıntıda MK üyesi, MK'nın yedek üyelerinin ve Denetleme Komisyonu üyelerinin de katılacağı plenum toplantısının üçte iki çoğunluğuyla MK üyeliğinden atılır diyor. Si·, Politbüro toplantısında, yüzüne karşı bir tartışma açmadan, MK üyesini MK'dan.atıyorsunuz. Teksirde yazanları ve *tüzüğü* uygulamıyorsunuz ve uygulamadığınızı militanların duymasını her yoldan engelliyorsunuz. Siz demagoji ve yalanla varlığını sürdüren oportünist bir yönetici fraksiyonsunuz. Partiyi çürümeye, likidasyona götürüyorsunuz.

Troçki ve oportünistler

4. Şimdi gelelim bir başka yalana. "Troçki'nin ağzıyla konuşuyormuşuz".

Bunu radyo söylüyor. Aynı zamanda Radyoda açıkça söylenenden çok daha ötesini dedikodu olarak yayıyorlar. Bunu *İşçinin Sesi*'ne gelen bir mektup şöyle açıklıyor:

"Pekçok bölgede doğru Leninci çizgiyi savunanlar, militan kadrolar tasfiye ediliyor. Üyelere tasfiyeleri zaman zaman sert dille, 'merkezi karar bağlayıcıdır' diyerek; zaman zaman tatlı dille, gönül okşayarak açıklamaya çabalıyorlar. Oysa bunalım had safhada. 'Her türlü ideolojik eleştiriye açığız' diyorlar, 'AMA *İşçinin Sesi* YASAK' diyorlar. İdeolojik saldırmıyorlar, iftira, yalan, demagoji, çamur atma gündemde. Yürükoğlu Yoldaş'ın kitaplarını *'Troçkistlik'*le suçluyorlar, '5. Enternasyonalcilik' diyorlar. William Pomeroy Yoldaş'a *'çağdaş Troçkist'* kılıfını buldular. Bu türden saldırıları acizliklerinden kaynaklanıyor. 'Örgütün geleceğinden', kendi geleceklerinden korkuyorlar. 'Çökertiriz de size teslim etmeyiz' diyorlar. Neyi, kimi, niçin çökertecekler? Esas çökecek olan kendileridir".

Aynı yalan uluslararası komünist hareket içinde yayılıyor!

Bu sizin sırtınızı dayayacak bir tarihsel örnek bulma çabanızı yansıtıyor. Bunu yaparkenki ilkesizliğiniz bile, bizi değil sizi Troçki'ye benzetmeye yetiyor. Troçki tipik bir ortacıdır.

Lenin bunu şöyle dile getiriyor: "Troçki Marksizmin hiçbir önemli sorununa ilişkin hiçbir zaman kesin bir görüş koymadı. O her zaman belli görüş ayrılıklarının çatlakları arasından solucan gibi yolunu bulmanın ve bir tarafı ekip ötekine geçmenin tezgâhçısı oldu" (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.20, s.447-448).

Stalin de şöyle soruyor: "..eğer Troçkizm komünizmin sağ kanadı değilse, sağdan gelen bir tehlike değilse, nedir?" (Stalin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.7, s.62).

Troçki'nin bu özü hiç değişmedi. Ancak, solucan gibi kıvrıla kıvrıla hareket için ulaştığı son durak "solculuk" oldu. Buradan da karşı-devrim saflarına geçti gitti. Troçkizm en "sol" olduğu sırada bile özü Menşevizmdi. Stalin'in dediği gibi, Troçkizm ters yüz edilmiş Menşevizmdi. Yani hem Troçki'nin evrimine bakarsak, hem de "solcu" olduktan sonraki konumunu ters yüz edersek *sizi* görürüz.

Siz asıl parti disiplini konusunda Troçkizmi örnek edinmek istiyorsunuz. Ama bu da tutmaz. Biçimsel olarak bile örnek edinemezsiniz. Troçki yıllarca MK üyesi oldu. Hep farklı görüşler savundu. Merkez organında görüşlerin açık tartışması yapıldı. Açık tartışma—eylemde birlik ilkesi uygulandı.

İdeolojik alanda yenilgiye uğradıkça ve görüşleri mantıksal sonuçlarına doğru evrim geçirdikçe Troçki iyice fraksiyonculuğa başladı. Bu da "gelişti", anti-Sovyet eylemlere dönüştü. *O zaman* atıldı. Yani SBKP gerçekten sabırla Leninci disiplin anlayışını uyguladı. İdeolojik savaş yürütülmeden, Troçki'nin hemen atılması çok kolaydı, parmak sayısı işiydi. Ama o ideolojik savaş Troçkizmi sergileyerek, partinin ideolojik düzeyini yükseltti, partiyi ilerletti. Yani diyelim biz Troçkistiz, siz yine Leninci olamıyorsunuz!

Kaldı ki Leninci disiplin ilkelerden bağımsız değildir. Biçimsel benzetmelerle bir yere varılmaz! Yine geliyoruz yanıtsız bırakılan, tabandan bucak bucak gizlenen ideolojik eleştirilerimize!

MHP eyleminin oportünistliği

5. Sizin söylediğiniz, söyleyeceğiniz değil ama bizim değineceğimiz son yalana gelelim. Biz MHP kapatılsın eylemi oportünist diyormuşuz ama nedenini söylemiyormuşuz! Bu yalanı bilinçli söylüyorsunuz. "Lenin'i pazarlamak" suçlaması, bu bayağı söz, gösteriyor ki yazımızın ortasındaki koca Lenin alıntısını okudunuz ve anlamını da gayet iyi kavradınız! Lenin alıntısı eylemin reformist oluşunun nedenini tek başına bile veriyordu. Kaldı ki biz de yazıda değindik.

Hem eylemin neden oportünist olduğunu yazmadığımızı söylüyorsunuz, hem de eylemin neden oportünist olduğunu açıklamak için yaptığımız Lenin alıntısına "Lenin'i pazarlamak" diyorsunuz. Hem tabandan *İşçinin Sesi*'ni yasaklıyorsunuz, hem de kendiniz yanıt verirken *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini çarpıtarak yansıtıyorsunuz.

Diyelim ki, Lenin alıntısı yanlış kullanılmıştır. Gerçek bir Leninci buna alıntıyı es geçerek, "pazarlama" diye bayağı suçlamalarla yanıt vermez. Açıklar, "Lenin bunu şu şu koşullarda söylemiştir, oysa bizde şöyle değişik koşullar var, bu söz geçerli değildir" der. Siz bunu yapamazsınız çünkü o alıntı Leninizmin tüm mantığını yansıtıyor ve siz de bu mantığa karşısınız.

Eylemin neden oportünist olduğunu, diyelim, yazıdan anlamadınız. O zaman nedenini bir kez daha yineleyelim.

"MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın". Bu belgi reformist bir belgidir. Reformisttir çünkü gerçekleşse bile faşist tehlikenin kökü kazınmış olmayacaktır. Ve çok ilginçtir ki *Devrimci Yol* dergisi bu belgi için "elbette ki genelde yanlış değildir" diyor! Oportünizm ve "sol"culuk bir noktada yine birleşiyor.

Bu belgi reformisttir demekle iş bitmiyor. Tam sıkıyönetim mahkemelerinde göstermelik yargılamalar yükselmişken, tam liberal yazarlar bunu sayıklarken komünistlerin bu belgiyi atmaları reformizmin de ötesindedir. İşçi-emekçi yığınların bilincine karşı işlenmiş bir cinayettir. Yalnızca liberal burjuva kuyrukçuluğu değil, aynı zamanda sıkıyönetim kuyrukçuluğudur.

Sıkıyönetim "suçlu"lar için istenen cezaları artırdı. Liberal burjuvazinin bir kesimi suçlu MHP'dir diye söylenmeye başladı. Birden bazı katiller yakalanmaya ve "müthiş" itiraflarda bulunmaya başladılar. Bu ne içindi? Yığınlarda faşist çetelere karşı taşmak üzere olan sabırı biraz yatıştırmak içindi. Aynı anda "komünistler", "MHP kapatılsın, can güvenliği sağlansın" diye ortaya çıktılar. Gramer olarak öznesi belirsiz olan bu belginin öznesini Türkiye koşulları belirliyordu: Sıkıyönetim ve CHP! Böylece yığınların bilinci de allak bullak oluyordu.

Yığınlarda gerçekten faşist çetelere karşı büyük bir kızgınlık vardır. Bu kızgınlığı devrimci yığınsal, anti-faşist eylemde yansıtmaya çalışmak bir görevdir. Ancak bunu yapmak için eylemin belgisini liberal burjuvazinin kabul sınırlarının ötesine geçirmek, ilerletmek gerekir. *Özneyi* halkın, yığınların öz gücü olarak göstermek gerekir.

Özne olarak sıkıyönetim ve CHP hükümeti gösterilirse, onlar da göstermelik bir kıpırdanış içindeyseler, yığınlar nedeneyleme çıksınlar. Eylem atılan belgiyle anlamsızlaştırılıyor.

Belgiyi ilerletip, geniş anti-faşist yığınları eyleme katmak için ajitasyon gerekiyordu. Oysa eylem programı olarak dağıtılan teksir, yığınlara önem vermiyor. Başka anti-faşist güçlere de önem vermiyor. "Önemli *kişilerin* imzaları", "çeşitli örgütlerin *temsilcileri*" ... hep bunlarla ilgileniyor.

Başka bir deyişle, bu eylem, örgütleniş biçimiyle de liberal burjuvazinin kabul sınırları içinde kalıyor. Hergün "güç ve eylem birliği" sözünü ağızdan düşürmeyenler, gerçekten yığınların, demokratik örgütlerin eyleme katılımını engelleyici bir tutum içine girdiler. Böylece güç ve eylem birliğinden kimin kastedildiği anlaşıldı: Liberal burjuvazi! (ODTÜ eylemînin "eleştiri"si de bu açıdandır!) Gerçekten, eylemin kendisi hem belgisiyle, hem biçimleriyle liberal burjuvaziye güç birliği önerisi oluşturuyor. Ama liberal burjuvazi bunu reddediyor ve İzmit'te yoldaşlarımıza saldırıyor, ateş açıyor! Liberal burjuvazi kuyruğuna takılarak değil, tepesine binerek, devrimci savaşla reformlar yapmaya zorlanabilir. Tersi her açıdan kadroları telef etmektir.

Yığınsal eylem başlıbaşına liberal burjuvaziye ters düşüyor. Bu nedenle bir yıldır CHP hükümetine karşı gelmesin diye yığınsal devrimci eylem örgütlenmiyor. Örgütlenen eylem de otobüslü, temsilcili, dilekçeli oluyor. Dilekçe veriliyor, yine de tutuklamalar oluyor. Hareketin onuru bu kadar düşürülemez! O eyleme katılan yoldaşların çoğu tutuklanmayı da, kurşunlanmayı da göze almışlar. Ama oportünizm için değil!

Eylemin örgütlenişinde, yığınsal ve devrimci olmaması için özel çaba vardır. Eylem planında, öteki örgütlere tekelci bir yanaşımla, "bu bizim eylemimizdir ha" denmesi isteniyor. Öte yandan, militanlar coşup devrimci yönteme geçmesinler diye disiplin görünümü altında boğucu, reformist bir planlılık var. Plana karşı değiliz. Planın, işi, reformist sınırlarda tutmaya yönelişine karşıyız.

Proleter hegemonyası doğru ileri belgiler atarak, bu belgiler altında eyleme en geniş yığınları, örgütleri katarak gerçekleşir. Bu "bizim" eylemimiz demek hegemonya değil, *"tekelcilik"*tir!

Bir başka nokta. Hem güdük bir belgiyle eylem düzenleniyor. Hem de yoğun siyasal ajitasyonla, bu belgi sonul amaçlara bağlanmıyor. Hem belgi, hem besleyici ajitasyon güdüktür. Üstelik bir de "çember daraldı" diye bağırarak burjuva propagandası yapıyorlar.

Eylem fiyaskodur. *TKP'nin Sesi* Radyosunun kendi rakkamlarına göre Ankara'da 1000 kişi, İzmir'de 4000 kişi katılmış. Bu illerde anti-faşistler bu kadar mı? Değil. Ama oportünistlerin eylem anlayışında yığın yok. Çünkü yığın çoğaldıkça eylemin devrimci nitelik alması Türkiye koşullarında güç önlenir! Yığın olamıyor çünkü çeşitli yollardan yığınsal katılımı engelliyorlar. Ayrıca tekelci, dükkâncı, *sağ sekter* yanaşımlarıyla devrimci örgütler arası eylem birliği de sağlamıyorlar. Sonra da bizi "yığınları görmezlikten gelmekle" suçluyorlar!

Faşizme karşı devrimci belgiler altında eylem!

Şimdi gelelim MHP'nin, ÜGD'nin kapatılması yararlı mıdır? Can güvenliği yığınsal bir istem midir? Evet, hem de nasıl. Öyleyse ne yapmak gerekir?

Bir kez belgiyi ilerletmek, *liberal burjuva sınırlarından çıkarmak* gerekir. Her belgi bir bilinç kaynağıdır. Bu, yığınların doğru bilinci açısından önemlidir. Başka güçlerin nefessizliğini sergilemek açısından önemlidir. Bu proleter hegemonyasının en önemli bir temel taşıdır!

Bolşevikler yığınları doğru devrimci belgiler ardında savaşa çağırırlar. Bununla bağlı olarak yığınların devrimci enerjisinin alabildiğine önünü açarlar. Proleter yöntemleri, devrimci savaş biçimlerini egemen kılarlar.

Bolşevikler, yığınlar arasından gelen istemleri hem belgileri ilerleterek, hem de yığınsal devrimci enerjinin önünü açarak devrim savaşımıyla bağlarlar.

Ayrıca çok özel koşullar nedeniyle kısıtlı belgiler atılırsa da yığınsal devrimci savaş yöntemleri o eyleme başlıbaşına proleter damgası vurur. Kısıtlı belgi, yoğun siyasal ajitasyonla devrimci savaşım hedefleriyle bağlanır.

Neyse. Bizim oportünistlerimizin devrimci eyleme gönlü yoktur! Onlar daha devrimci durumu bile kabullenmediler. *İşçinin Sesi*'nin amacı onlara kalp transplantasyonu yapmak değildir. Biz diyoruz ki, reformcu yöntemler kadroları telef ediyor! Militan yoldaşlar, canını, başını koymuş bu savaşa. Devrimci enerjiyle dolu. Bu enerji telef oluyor. Moral olarak, can olarak telef oluyor! Devrimci durumda reformizm serüvendir! Devrimci durumda devrimci eylem!

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!

Kendi can güvenliğimizi
kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde
örgütlenelim!

Faşist katillere ve onları kayıranlara
karşı herkese silâh taşıma hakkı!

Faşistlere destek olan tekellerin ve
toprak beylerinin mallarına
el koyalım!

Faşizmi besleyen parababalarını
cezalandıralım!

Leninizmin Adı Serüvencilik Oldu !

Julide Kayacan

İşçinin Sesi, oportünistleri açık ideolojik tartışmaya çağırdı. Tartışmanın sınırının Marksizm-Leninizmin ilkeleri olduğunu belirtti. Cemil Silahtar Yoldaşımız "Tartışmalar kişilikler üzerine değil, fikirler üzerine olmalıdır. Onurlu yöntem budur" diye yazdı. Ama oportünistler açık, onurlu tartışmaya yanaşmadılar. Parti içi savaşımı yığınlara duyuran, temel ayrımları tam berraklığa kavuşturmaya çalışan böylece Leninci görevini yerine getiren, oportünizme karşı bu onurlu savaşı yükselten en değerli yoldaşlarımıza kişisel karalama kampanyası açtılar. *İşçinin Sesi* yayınını durdurun dediler. Bir yandan yoldaşlarımıza kendine komünist diyenin ağzına alamayacağı lâfları ederken, bunların arasına Leninist terminolojiden sözcükler serpiştirmeyi ihmal etmiyorlar. Amaç açık. Karalamalarına ideolojik saldırı görünümü vermek. "Serüvencilik" suçlaması bunlardan biri.

Bilen Yoldaşın 1977 TKP Konferansındaki şu sözleri hepimizin kafalarında: "..*Oraya, barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razı olmayacağız işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar.* O yıllarda kendini devrime adamışları alıp götürmüştü bu sözler. Bizi de aldı götürdü. Konferans raporundaki bu sözlerin ardından Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi 5 Ekim 1978 tarihli bildirisinde şöyle dedi: "..Faşist teröre karşı can güvenliği sağlamak, demokratik hakları korumak görevini *işçi sınıfımız, halkımız kendisi üstlenecek, bunun için örgütlenecek, yeni savaş örgütleri kuracaktır. TKP, halkımızın yarattığı, faşizme karşı savaşım biçimleri daha örgütlü bir düzeye yükseltmek için harekete geçti.*" (İşçinin Sesi Radyo Ajansı, Sayı 224, 10 Ekim 1978). Ve *TKP savunma komiteleri kurma çağrısı yaptı.* Bu çağrı Bilen Yoldaşın yukarıdaki sözlerini kafasına kazımış militanların yüreğine su serpti. 'Düşmana diz çöktürtecek"ti bu komiteler. Bunun için de yalnızca işçileri, gençleri korumakla, halkımızın can güvenliğini sağlamakla kalmayacak, saldırıların kökünü, emperyalizmi, faşizmi tekelleri, kazıyacaktı. Ve TKP'nin bu çağrısı tüm bunların habercisiydi. Ama öyle değilmiş. Öyle olmadı. Öyle olması gerektiğini söyliyen Yürükoğlu yoldaşımız "serüvencilik"le "suçlandı". Peki neydi bu örgütlenmeden, komitelerden kastedilen? R. Yürükoğlu Yoldaşımız *Emperyalizmin Zayıf Halkası* kitabında şöyle yazıyor:

"...faşizme karşı" halkın kendini savunmak için örgütlenmesini sözcük anlamlarıyla anlayamayız. Devrimci durumun, bunalımın, faşist zorbalığın dayattığı bu çeşit örgütlenmeler yalnızca *savunma* görevini üstlenmiş değildir. Halkın artık farkına vardığı gereksinimlerden onu ileriye, devrimci savaşımın üst aşamalarına yöneltmeyi de üstlenmiştir. Bu, kişi irade ve isteğinden bağımsız olarak böyledir. Böylesi örgütlenmeler, bu nedenle, yalnız savunma değil, aynı zamanda faşizme ve bu yıkılası düzene yönelmiş *saldırı* görevini üstlenmiştir. Lenin 'son çözümlemede siyasal özgürlük ve sınıf savaşımının büyük sorunlarını yalnızca güç (zor anlamına — R.Y.) çözer ve bu gücü hazırlamak ve örgütlemek ve yalnızca savunma değil, saldırı için de kullanmak bizim görevimizdir' diyor. Bu gerçeği ne denli iyi anlarsak, devrimci durumun zorladığı örgütlenme biçimlerini o denli amacına uygun kılarız".

Savunma komiteleri, yoldaşımızın da açıkça koyduğu bu görevleri yerine getirmeyecekse geriye bir tek alternatif kalıyor. O da "*Kızılay*" örgütleri. Bu en tehlikeli oportünizmdir. Yığınları, kadroları kıydıran oportünizmdir. Ve bizim hareketimizin üstüne kâbus gibi çöken de bu oportünizmdir. Bu noktaya ilerde tekrar değineceğiz.

Şimdi biz yine, bize yöneltilen serüvencilik "suçlamasına" dönelim. Ve okuyucuyu sıkmayı göze alarak Lenin'den uzun alıntılar okuyalım. Serüvenciler "Devrimci ruhta olan ancak sık sık ne işçi sınıfıyla bağları olan, ne de kesin sosyalist inançlarının sağlam temeli olan — yığınsal işçi sınıfı hareketinden umudu kesmişliği ve bu harekete inançsızlığı ifade edenler"dir (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.6, s.278-83).

"Yığınlara rehberlik edebilen gerçek militan bir örgütün yaratılması" gereğini vurgulayan Lenin şöyle diyor: "...emekçiler olmadan tüm bombalar güçsüz, açıkça güçsüzdür... Teröristlerin "ekonomistlerle" ortak olan ana hatası, hareketimizin temel noksanını anlayamamaktır. Hareketimizin son derece hızlı büyümesinden dolayı, öncüler yığınların gerisinde kaldılar, devrimci örgütler, proletaryanın devrimci eylem düzeyine çıkamadı, önde yürüyemedi, yığınlara öncülük edemedi. Bu tür noksanlığın varlığından hareketi azıcık bilen bir vicdan sahibi kişinin şüphesi olamaz. Eğer böyleyse, bugünkü teröristlerin gerçekte içi dışına çevrilmiş "ekonomistler" olduğu, aynı derecede aptalca, ama zıt uçlara gittiği açıktır. Devrimcilerin kabaran yığınlara öncülük etmek için güç ve araçlarının yetersiz olduğu bir zamanda, birbirlerini bilen kişiler ve guruplarca bakanların suikastını örgütleme olarak bu tür terörist eylemlere başvurmak demek, yalnızca bu suretle yığınlar içinde çalışmayı kesmek değil, aynı zamanda bu çalışmaya düpedüz örgütsüzlüğü getirmek demektir" (Lenin, c.6, s.186-207).

"Her defasında bir kahraman tek bir çarpışmaya girer, bu bizde savaşım ruhunu, cesareti canlandırır" diyen teröristlere Lenin şöyle cevap veriyor: "*yalnızca* yığın hareketinin *yeni* biçimleri ya da yığınların yeni kesimlerinin *bağımsız* savaşıma uyanışı gerçekte savaşım ruhunu ve cesareti *herkeste* canlandırır" (agy). Fakat teröristler için "yığınları hazırlamak, örneğin, yığınları silâhlı bir gösteriye hazırlamak ... küçük bir iştir. ... Bu insanlar. ... serüvenciliğin ilkesizliklerinden kaynaklandığını anlamıyorlar" (agy). "Sosyal-demokratlar (komünistler—İ.S.) her zaman serüvenciliğe karşı uyaracaklar ve kaçınılmaz olarak tam bir düş kırıklığı ile bitecek hayalleri amansızca sergileyeceklerdir. Şunu aklımıza iyice koymalıyız ki devrimci bir parti devrimci sınıfın hareketine ancak *eylemde* rehberlik ettiği zaman adına değer. Şunu aklımıza iyice koymalıyız ki, herhangi bir halk hareketi sonsuz çeşitli biçimler alır, sürekli eskiyi atıp yeni biçimler geliştirir, ve değişimler ya da eski ve yeni biçimlerin yeni bileşimlerini yapar. Yeni savaşım araç ve yöntemlerini bulma sürecine aktif katılmak bizim görevimizdir. Öğrenci hareketi daha keskinleşince, biz işçileri, öğrencilere yardım etmeye çağırmaya başladık... Gösteriler birleştirilince biz onların örgütlenmesi ve yığınların silahlanması için çağrıya başladık ve bir halk ayaklanmasını hazırlama görevini öne sürdük. Zor (kullanmayı— İ.S.) ve terörizmi ilkede zerre kadar yadsımadan, yığınların doğrudan katılımı sağlamak üzere hesaplanmış ve bu katılımı garantileyen zor (kullanma— İ.S.) biçimlerinin hazırlanması için çalışmayı istedik" (agy).

Leninden verdiğimiz bu uzun alıntılar ne kadar açık söylüyor. Sağ oportünistlerle "sol" serüvenciler *ilkesizlikte ortaktır*. Görüldüğü gibi Lenin, zor kullanımını yadsımıyoruz, ama yapılması gereken yığınları silahlı savaşıma hazırlamaktır, yığınların katılımını garantileyecek biçimde hazırlanmış şiddet yöntemleri ve bunun için de çalışma, ajitasyon gerekir, önce yığınları eğitmeliyiz diyor. Ve tüm bunlar için de sürekli eski biçimleri atan yeni biçimler geliştiren bir çalışmanın gerektiğini, yeni savaş araç ve yöntemlerini araştırma sürecine aktif katılmanın komünistlerin görevi olduğunu söylüyor.

R.Yürükoğlu yoldaşımız Lenin'in belirtiği bu görevi, *yığınların eğitilmesi gereğini* söyle yazmıştı:

"Devrimci durumda ideolojik savaşım *yeni* bir yanaşım ve *yeni* yöntemler ister. Kendine özgü ajitasyon ve propaganda ister. Dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma ve devrim, burjuva devletinin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün *çeşitli yönleriyle* pratik sorunlar olmuştur. Biz üstümüze düşeni yaparsak yarın daha yakına, daha yakına gelecektir. Bu nedenle, bu sorunları bugün "okumuşların" lüksü olmaktan çıkarıp bilinçli işçilere, işçi sınıfının ileri kesimlerine anlatmak zorundayız. "Hayali", felsefi konular olarak değil, somutlayarak ve tüm devrimci içeriğiyle. Bu da en başta yayınlarla olur"...."Olağan dönemlerden daha atak, daha yaratıcı, *yeni* yöntemlerle örgütlenmek... Önümüzde duran üçüncü temel ödev, devrimci durumun gerektirdiği faşist saldırının acilleştirdiği *yeni duruma uygun örgütleri kurmak*, geliştirmektir".

Ve şimdi bizim oportünistlere bir sorumuz var. Tüm bu görevleri Lenin ortaya koyduğu ve R.Yürükoğlu yoldaşımız da bu görevleri bizlere, Türkiyeli Komünistlere duyurduğuna göre ve de sizler yoldaşımızı "serüvencilik"le "yığınları serüvene sürmek"le "suçladığınıza" göre *asıl serüvenci* size göre *Lenin* olmuyor mu?

İŞÇİNİN SESİ

Toplu Sözleşmeler ve "Barış Yolu" Üstüne

Geçen sayımızda, "Toplu Sözleşmelerde Devrimci Tutum Nedir?" başlığıyla yayınladığımız ÇEK-AL bölümü, "Toplu Sözleşmeler ve Devrim Savaşımı" kitabından aktarılmıştı. Kitap, "Savaş Yolu"ndaki yazı elimize geçmeden önce yazılmıştı. Bu sayımızda "Savaş Yolu" eleştirisi de katılmış biçimiyle aynı kitaptan bir aktarma yapıyoruz.

Emine Engin

Türkiye'de devrimci durum var ve derinden büyük bir enerjiyle olgunlaşıyor. Ulus çapında bunalıma doğru ilerliyor. Bilinçli proletarya içinde devrimci birikim patlama noktalarına erişiyor. Geniş köylü yığınlarda hoşnutsuzluk birikiyor. Kürt halkı zulme yeter diyor. Adana ve çevresinde küçük çapta bir iç savaş yürüyor. Ordu içinde laçkalıklar, tüm tantanaya karşın çoğaldı. Tüm bunların yansıra 14 Ekim seçimleri burjuvazının yönetemezliğini daha da açık ortaya çıkardı.

Patlayıcı maddenin böyle sıkışık olduğu bir ortamda toplu sozleşmeler geldi. Oportünistler hem toplu sözleşmelerin ortamını, hem Türkiye ortamın da toplu sözleşmelerin anlamını, hem de toplu sozleşmelerde ne tutum alınması gerektiğini — hepsini çarpıtıyorlar.

Toplu Sözleşmeler ve oportünizm

Savaş Yolu'ndaki yazıda toplu sözleşmelerin ortamı bulanık bir biçimde belirlendikten sonra "sağdan gelen çarpıtmalar" diye bir bölüm var.

Şimdi soralım "sağ ve 'sol'" dendi mi ne anlama gelir? Sağ oportünizm ve "solculuk" anlamına gelir. Eğer genel olarak sağ ve sol güçler den söz ediyorsak solu tırnak içinde yazmayız Bir şey açık ki "sol" yazıyorsak, sağ da sağ oportünizm demektir.

Savaş Yolu'ndaki yazıya gore, sağdan gelen çarpıtmaların, *birincisi*, CHP sağ kanat yöneticileri ve onların işbirliği içinde oldukları sendika bürokrat larından geliyor. Bunlar ulusal çıkarlar edebiyatı ardında tekelci burjuvazinin çıkarlarını savunuyor lar. Sağ reformist hayal ve eylemsizlik yayıyorlar.

İkincisi, "şimdi bunalım var, hammadde yok, işten çıkarmalar arttı, bu durumda grev işverenlerin işine yarar" diyenler var. Kim olduğu belli değil.

Üçüncüsü, sağ oportünist akımlar var İkinci görüşün bunların maskesi olduğu söyleniyor. "Bunlar"ın kim olduğu açıkça söylenmiyor ama 1977'de Maden-İş grevine ilişkin verilen örnekten TİP olduğu anlaşılıyor.

Görüyoruz ki "sağ ve 'sol'" diye yazıyorlar. Bu yazılışıyla sağ, oportünizm anlamına gelmesi gerekirken, ne anlama geldiği belli değil. TİP'e, üstü kapalı bir biçimde oportünist deniyor, 'sosyal demokrat demagoji'"nin ne olduğu, ne olmadığı açık edilmiyor.

"CHP sağ kanat yöneticileri", yani CHP üst yönetimi sağdan gelen çarpıtmalar yapıyormuş. Nasıl bir sağ olduğunu *Savaş Yolu* yutuyor. O zaman bize akıl yürütmek düşüyor. CHP sağ kanat yöneticilerinin "sağ"lığı oportünizm anlamında ise, *Savaş Yolu*, Sağlam Önder'in *Ana Halka*'sıyla ve *Atılım*'la ters düşüyor. Onlar, CHP burjuva partisidir, sosyal-demokrat değildir, ama CHP'nın içinde sosyal-demokratlar vardır ve de sosyal-demokrasi "sağ oportünizmin günümüzde en açık ifadesi"dir diyorlar. Açıkçası, CHP üst yönetimini liberal burjuva sayarken, sağ oportünizm(!) olarak yorumladıkları sosyal-demokrasiyi CHP içinde, tabanda bir güç olarak değerlendiriyorlar. *Savaş Yolu* ise CHP üst yönetimini sağ oportünist, dolayısıyla sosyal-demokrat(!) olarak değerlendiriyor

Yok eğer *Savaş Yolu*, CHP sağ kanat yöneticilerinin "sağ"lığını oportünizm anlamına değil de genel olarak toplumdaki sağcı güçlerden biri anlamına kullanıyorsa, *yine* Sağlam Önder'in *Ana Halka*'sıyla ve *Atılım*'la ters düşüyor. Çünkü onlar CHP üst yönetimini toplumun sağcı güçlerinden biri olarak değerlendirmiyorlar!

Hepsi bir yana, *Savaş Yolu* eğer CHP içinde sağ oportünizmin olduğunu yadsıyorsa, yine *Atılım* ve Sağlam Önder'le ters düşüyor. Özellikle Sağlam Önder artık oportünizmi CHP içi-CHP dışı diye sınıflandırıyor

Görülüyor ki, oportünist *Savaş Yolu*, ağzıyla kuş tutsa, ortacı *Atılım*'a ve Sağlam Önder e yaranamıyor. Bunun onlar da farkında ki, açıktan ters düşmemek ya da açıktan savunuyor görünmemek için konuyu bulanık bir biçimde geçiştiriyorlar. Militan hangisine bakacak? Hangisine inanacak? Bu, tabanda kafa karışıklığı yaratmadır. Herkes görüşlerini apaçık ortaya koymak zorundadır. Görüş ayrılığı varsa, onu da onurlu bir biçimde açık tartışmak gerekir.

Sonra, eğer TİP'in sağ oportünist olduğu düşünülüyorsa, neden ad vererek yazılmıyor? Oportunist lerın kimliğini gizlemek de başlıbaşına sağ oportünızmdir.

"Sağdan gelen saldırılar' bölümü şöyle sonuçlanıyor:

> "Bu saldırıların göğüslenmesi, etkisizleştirilmesi yığınlara yönelik etkili ve bilimsel gerçekleri açıklayıcı hedef ve olanakları gösterici bir ajitasyon ve propaganda çalışmasını gerektirir."

İşte bu da tam demagojik militanlık, gevezeliktir. Çünkü hemen ardından *İşçinin Sesi*'nin bilimsel gerçekleri açıklayıcı tutumuna saldırıya geçiliyor. Ve bilimsel bir yanıt da getirilmiyor!

Sendikal siyaset

Oportünistler, toplu sözleşmelerde yanlış yol gösteriyorlar. Bunu açığa çıkardığı için *İşçinin Sesi*'ne saldırıyorlar!

Oportünizmin toplu sözleşmeler konusundaki tutumu sendikal siyaset olarak özetlenebilir

Bir kez toplu sözleşmeler için getirilen, "*alınabilirlik ölçütü*" bunun en güzel örneğidir. İşçi sınıfının istemleri daha uzlaşma masasına oturulmadan budanıyor. Oportünizm, sendikal siyasetin tipik uzlaşmacı yolunu izliyor. Buna gerçekçi istem konusunda geleceğiz.

İkincisi, bu uzlaşmacı yaklaşımla ücret istemleri, ekonomik istemler yontuluyor ama bunu gizlemek için "büyük siyaset" havaları atılıyor. Hatta *Savaş Yolu, İşçinin Sesi*'ni ekonomizmle(!) suçluyor! Ücretler de ne ki diyor, çok daha "önemli" konular var! Ama ücret konusunda uzlaşmacı olan, siyasette Leninci olabilir mi? Olamaz ve olamıyor. Ve bu daha Türkiye ortamını değerlendirişinde, devrimci durumdan söz etmeyişinde ortaya çıkıyor.

İşçi sınıfının, emekçilerin "yaşam standardı sorunu da bir ilke sorunudur" (Lenin, *Toplu Yap.*, c.18,s.88) diyor Lenin. Bugün Türkiye'de bu en önemli bir ilkesel sorundur. Çünkü son yıllarda işçilerin, emekçilerin yaşam koşullarındaki gerileme, başlıbaşına siyasal anlam taşıyor. Bir yandan ekonomik şiddet, öte yandan ekonomik savaşımı bile engellemek, dizginlemek, yığınlara boyun eğdirmenin bir yoludur. Kokuşmuş üretim ilişkilerini ayakta tutmanın gereğidir. Bunun için kendisi başlıbaşına siyasal bir tuzaktır. Oportünist siyasal çizgi, işte bu tuzağı işçi sınıfına göstermiyor. Böylece *Savaş Yolu*'nun, daha "önemli" sorunlar var havalarında ücretleri küçümsemesi, bu siyasal tuzağın kılıfı olmanın ötesine geçemiyor. Ücretleri küçümsemek başlıbaşına oportünist bir siyasal çizgiyi temsil ediyor.

İşçi sınıfımızın ekonomik haklar savaşımı zaten uzun yıllardır devrimci bir nitelik kazanıyor. "Liraya üç kuruş" ekleme boyutlarını aşıp, ülke çapında emeğin savunusuna dönüşüyor. Karşısında hep devletin tankını, sıkıyönetimi, hükümeti buluyor. Burjuvazi bu nedenle sendikalarda oyunlar çeviriyor, hareketi kendiliğindenlik düzeyinde bile önlemeyi amaçlıyor. Oportünistler de bu "ince" siyaseti bozmaya çalışacaklarına, toplu sözleşmelerde ekonomik kazanımlara burun büküyorlar. Gerçekte devrimci eylemden kaçıyorlar. Kaçarken de suçüstü yakalanmasınlar diye arkalarına sis bombası atıyorlar. İşte *Savaş Yolu*'nun *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini çarpıtmasının anlamı budur.

Savaş Yolu, İşçinin Sesi'ni ekonomizmle suçluyor. *İşçinin Sesi* toplu sözleşmeyle devrim olur diyormuş! *Savaş Yolu* tırnak içinde bazı sözler veriyor ama bu sözler *İşçinin Sesi*'nde yok:

> "Diyorlar ki 'Bugün asgari ücret 1200TL olmalıdır ve toplu sözleşmelerde bu esas alınarak talepte bulunulmalıdır. Burjuvazi bu istemi karşılayacak durumda değildir. İşçiler bunu kararlı bir şekilde isterlerse o zaman devrim olur' ".

İşçinin Sesi konuyu şöyle koyuyordu:

> "Türkiye'de üretim güçleriyle üretim ilişkileri öyle bir çelişki içindedir ki, emperyalizm ve tekelci burjuvazi, 'gerçekçi istem'in bu en alt düzeyini bile karşılayamaz. İşçi sınıfımız bugün

kapitalizmin kuralları içinde işgücünün gerçek karşılığını, bu en doğal hakkını *kararlı* biçimde istese DEVRİM OLUR. Şimdi anlaşılıyor değil mi, tüm oportünistler 'gerçekçi istem' konusunu neden çarpıtıyorlar?

"Herkesin niyeti kendine! Biz en doğal hakkımızı, işgücümüzün gerçek karşılığını isteyelim! Veremiyorsa yıkılsın bu düzen! *Savaş Yolu* düpedüz çarpıtma yapıyor. Ve çırpınışlarıyla *İşçinin Sesi*'nin ne denli haklı olduğunu kanıtlıyor.

İşçinin Sesi önce bu düzen içinde bile alınabilmesi gereken bir hak, gerçekçi bir istem saptıyor. (*Savaş Yolu* bu istemi de sosyalizme atfediyor, ama buna da sonra geleceğiz). Bu haklı istemi, *İşçinin Sesi* söylediği için değil, haklı, doğru, gerçekçi olduğu için işçi sınıfımız benimserse, bu düzenin en doğal, basit haklarını bile vermekten aciz olduğunu görürse ve istemleri için kararlı savaşırsa, ülke devrime gider diyor. Bunun adı toplu sözleşmeyle devrim yapmak değil, en küçük haklı istemlerin bile devrimle bağlı olduğunu göstermektir. Herşeyi devrimle bağlamaktır. Bir kıvılcımla koca bozkırı tutuşturmaya çalışmaktır. Rusya'da 1917 Şubat devriminin dükkânlarda süt bulamayan kadınların protestosu ile başladığını duydunuz mu?

Savaş Yolu, *İşçinin Sesi*'ni toplu sözleşmeyle devrim yapılır demekle suçluyor. Ama buna karşılık, "hayır devrim ayaklanmayla, fabrika işgalleriyle, barikat savaşlarıyla yapılır" da demiyor. Doğrusu bir Leninci, karşısındakini toplu sözleşmeyle devrim yapmakla suçlasa böyle derdi. Acaba *Savaş Yolu*'na göre devrim nasıl yapılır? Bunun yanıtını şöyle veriyor *Savaş Yolu:*

> "İşçi sınıfının isteklerini elde etme gücü gün gün artmaktadır. Bunalım koşullarından devrimci sonuçlar çıkarma olanakları vardır. Sınıf sendikaları bu olanakları değerlendirecek ve sendikal hareket yeni bir ivme kazanacaktır. Solda yer alan tüm parti, gurup ve akımların yeni bir sınav olan bu savaşımda alacakları not sınıf sendikalarına karşı takınacakları tutuma, sağlayacakları desteğe dolaylı biçimde burjuvazinin yanında saf tutmaktan kaçınmalarına bağlı olacaktır."

Savaş Yolu'na göre devrim sendikalarla yapılır. Partiler de sendikalara tutumlarıyla "devrimde" not alırlar. Yani devrim yapılmaz! Devrimci giysilerde bir sendikal siyaset uygulanır! Biz de sanıyorduk ki bunalımdan devrimci sonuç çıkarmak işçi sınıfı partisinin görevidir. Yanılmışız!

Uzlaşmacı istem

Savaş Yolu şöyle diyor:

> "İşçinin Sesi yazarları toplu sözleşmelerdeki istemlerin tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesinin işletilmesiyle ve işçi sınıfının ne kadar alacak güçte olduğunun dikkate alınmasıyla saptanmasına karşı çıkıyorlar."

Önce *"alınabilirlik"* üzerinde duralım. Bu ölçütün ne anlama geldiğini, *Savaş Yolu* kendi diliyle açığa vuruyor. Şöyle diyor: "Bir kere toplu sözleşmeler burjuvazi ile işçi sınıfı arasında bir pazarlıktır. Lenin'in benzer konularda belirttiği gibi bir 'uzlaşma' masasıdır". Peki o zaman pazarlığa, "uzlaşma sonunda ne çıkabileceğinin tahmini"ne dayanan istemle girmek uzlaşmacılık olmuyor mu?

Eğer toplu sözleşmeler bir uzlaşma masasıysa, bu "masa"ya *alınması gereken* istemle oturmak gerekir. Ne kadar alınabileceği pazarlık (yani sınıf güçlerinin çarpışması) sırasında çıkar. Daha "uzlaşma" başlamadan istemi buna göre ayarlamak, daha baştan karşı tarafa pazarlıkta avantaj sağlamaktır. Burjuvaziyle uzlaşmaktır. *Uzlaşmacılıktır!* Bunun için de "burjuvazinin ne verebileceği" ölçütüyle özde aynıdır.

Tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesine gelince. *Atılım*, Ağustos sayısında, "sınıf sendikaları ve sendikalardaki komünistler nasıl bir politika izlemelidirler" diye soruyor ve yanıt olarak uzlaşmacılığı getiriyordu. Sonra da tabanın söz ve karar sahibi olmasından söz ediyordu. Bir kez, tabanın söz ve kararının oluşması sürecinde komünistlerin doğruları savunma görevini silip atıyordu. Bu, tabanı yanlış yönde etkilemek oluyordu. Dolayısıyla, "tabanın söz ve karar sahibi olması ilkesi" hem ekonomizme kılıf oluyor, hem de "söz ve karar" geri çekiliyordu.

İşçinin Sesi bunu söyleyince *Savaş Yolu* uzlaşmacılığın savunusuna geçiyor. "İstemleri taban belirler" diyor ve somut istemler öne sürdüğümüz için bizi "istemleri tabanın belirlemesine karşı çıkmak" ve "işçi sınıfına güvensizlik"le suçlamaya kalkışıyor. Ne kadar devrimci değil mi? Ama değil, yalnızca kof bir demagoji. İstemleri tabanın belirlemesine kimse karşı değildir. Biz hiç değiliz. Adımız nedir? İşçi sınıfı devrimcisi miyiz, komünist değil miyiz? Marksizm-Leninizm diye bir bilim yok mu? Bu bilimin ve toplumsal gelişmenin ışığında istemler saptamak ve bunları işçi sınıfının benimsemesi için en büyük enerjiyle seferber olmak komünistin görevi değil mi? "Taban belirlesin" diyerek aradan sıyrılma demagojisini kim yutacak?

Savaş Yolu tabanın doğru yönde söz ve karar sahibi olması korkusuyla panik içinde *İşçinin Sesi*'ne saldırıyor.

> "Yazar kendisini toplu sözleşme istemlerini saptamada yetkili gördüğü için tabanın katılımını gereksiz görüyor. Ona göre taban burjuva propagandasının yaydığı önyargıların kurbanı durumunda ve hakkını istemeyi bilmiyor, az istemeye eğilimli. Üstelik bu genellemeler Maden-İş gibi üyelerini bilinçlendirmede büyük rol almış bir sendikanın üyeleri için 100'ü aşkın işyerinde çalışan işçilerin istemlerinin kollektif bir şekilde ve sendikanın öncülüğünde saptanması söz konusu iken yapılıyor. Böylece hem Maden-İş sendikası ve yöneticileri bir kalemde siliniyor, hem de 100'ü aşkın işyerindeki 30 bin kadar işçinin örgütlü bir biçimde istemlerini saptamada söz ve karar sahibi olacak kadar bilinçli olmadıkları söylenmek isteniyor. Aynı zamanda sözleşme taslağının kollektif olarak hazırlanması için çaba göstermek 'gidip işçilere sormak' olarak basitleştiriliyor. Sendika ile işçiler birbirinden ayrılıyor. Olaylara işçi sınıfının dışından bakmak yazarı buralara kadar getiriveriyor.
>
> "Tüm bunların ardında, işçi sınıfına güvensizlik sırıtıyor".

Bir kez, *İşçinin Sesi* tam tersine, tabanın katılımını çok gerekli gördüğü için toplu sözleşme istemleri konusunda doğruları açıkça savunuyor. Yoksa oportünistlere bir mektupla görüşlerini bildirirdi.

İkincisi, "özveri" gevelemesinin alıp yürüdüğü, DİSK'in başını bu gevelemenin uzantılarının tuttuğu, *Atılım*'ın komünistlerin ve sınıf sendikalarının önüne görev diye uzlaşmacılığı koyduğu, *Savaş Yolu*'nun uzlaşmacılık yaptığı bir ortamda *İşçinin Sesi* doğruları avaz avaz savunmanın gerçekten de önemli olduğuna inanıyor. Bu, tabana değil, tam tersine, o tabanın devrimci enerjisine toplu sözleşme düzeyinde *bile* dört koldan set çekenlere olan güvensizliktir!

Üçüncüsü, *Atılım*'ın da, *Savaş Yolu*'nun da tabanın söz ve karar sahibi olma ilkesi diye dilden düşürmedikleri, demagojiden başka birşey değildir. Oportünistler, hem sendikalarda tabanın söz ve karar sahibi olmasını "savunuyorlar", hem DİSK'te ihraç kararlarının kaldırılmasından söz ediyorlar, hem de bakalım ne yapıyorlar:

Maden-İş'e *İşçinin Sesi*'ni yasaklama yönünde karar aldırmaya çalışıyorlar. Bırakalım *İşçinin Sesi*'ni bir yana, bu en başta Maden-İş'e, sendikal birliğe zarar verici bir davranıştır. DİSK'in Maden-İş'e uyguladığı yöntemin aynısıdır. Maden-İş'i de bu yöntemi uygulamaya sürüklemek onu ilkesiz konumlara götürür. Aynısını biz uygularsak nasıl savaşacağız DİSK yönetiminin çirkin yöntemlerine karşı? Böyle yöntemler uygulanırsa nerede kalır tabanın söz ve karar sahibi olması?

Oportünistler, İGD, İLD ve İKD'de *İşçinin Sesi*'ni yasaklıyorlar, yakıyorlar! Faşist Almanya'da Hitler'in, Çin'de "kültür devrimi" sırasında Maocuların uyguladıkları yayın yakma yöntemini uyguluyorlar.

Nerde kaldı "tabanın söz ve karar sahibi olması" ilkesi? Neden korkuyorsunuz *İşçinin Sesi*'nin okunmasından? Yanlışsa, Troçkistse, sol sapma ise, serüvenci ise okunur, anlaşılır, yüzüne de bakılmaz. Korkuyorsunuz, çünkü biliyorsunuz o söyledikleriniz tümü *yalandır* ve taban, bilincinde eksiklikler de taşısa *devrimcidir*, devrim istiyor.

Bu denli demokrat iseniz, "tabanın söz ve karar sahibi olması"ndan yana iseniz neden İGD'de *tasfiyecilik* yapıyorsunuz? *İşçinin Sesi*'ni savunan yönetim kurullarına, *tabanın* güveni ile oraya gelmiş kurullara işten el çektiriyorsunuz?

Tüm yöntemleriniz giderek *burjuvalaşıyor!* Sendikalarda, derneklerde bile tabanın söz ve karar sahibi olmasından korkanlar, Türkiye'de tabanın söz, karar ve erk sahibi olması için nasıl savaşabilirler?

İşçinin Sesi'nin, sendikalarda tutumu açıktır. Leninciler "bir yandan, *tek bir sendika içindeki* işçilerin çoğunluğuna sadık bir biçimde uyarlar, öte yandan da kendi Marksist fikirlerinin etkin olması için savaşırlar" (Lenin, c.20, s.140). Toplu Sözleşmeler konusunda da *İşçinin Sesi* aynen bunu uyguluyor.

Gerçekçi istem

Lenin şöyle diyor: "Eğer biz, bir istemin 'uygulanabilirliğinden' onun genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına* değil de, ekonomik ve siyasal koşulların o günkü durumuna uygunluğunu anlıyorsak, bu tamamen yanlış bir ölçüttür" (Lenin, c.4, s.248).

İşte gerçekçi istemin Leninci anlamda tek ölçütü genel olarak *toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygunluktur.* Gerçekçi istem ne burjuvazinin verebileceği, ne de işçi sınıfının o gün için alabileceği ile kısıtlıdır.

Toplumsal gelişme son çözümlemede üretim güçlerinin gelişmesi demektir. Üretim güçleri üretim araçlarından ve emekten oluşur. Üretim güçlerinin gelişme düzeyinin ana ölçütü üretim araçlarıdır. Ana üretim gücü ise emektir. Emek olmadan üretim araçları ne üretilebilir, ne de kullanılabilir.

Demek ki gerçekçi istemin ana ölçütü üretim güçlerinin gelişmesine ters düşmemesidir. Ancak üretim güçlerinin gelişmesi, üretim ilişkilerine damgasını vuran toplumsal sistemden bağımsız, ayrı olarak ele alınmaz. Üretim güçleri, üretim ilişkileri çerçevesinde gelişir. Bu nedenle, "gerçekçi istem" derken, gerçekçiliğin sınırını belirlemek gerekir.

Daha somutlarsak, kapitalizmde yaşıyoruz. O zaman "gerçekçi istem" kapitalizmle mi sınırlanacak? Bu sorunun yanıtı kapitalist üretim biçiminin gelişme düzeyine bağlıdır. Bugünkü Türkiye'deki kapitalist gelişme, üretimin toplumsallaşmasının düzeyi, devlet tekelci kapitalizminin varlığı "gerçekçi istem" anlayışını kapitalizmle sınırlamaz. Türkiye'de artık sosyalizmin nesnel temelleri vardır. Bizim istemleri saptarken bakacağımız ana ölçüt üretim güçlerinin gelişmesidir.

Engels'in dediği gibi, üretim güçlerinin devlet mülkiyeti kapitalizmin temel çelişkisinin çözümünün "teknik koşullarını" yaratır. Ve sosyalizm,

"uygulanabilir", yani "gerçekçi" bir toplumsal gelişme olur. (Engels, "Socialism: Utopian and Scientific, *Selected Works.* Moscow 1973, Vol.3, pp.145, 147). Devlet tekelci kapitalizmine ilişkin olarak aynı fikri Lenin şöyle dile getiriyor: "Şimdi modern kapitalizmin bütün camlarından sosyalizm bizi seyrediyor. Bu modern kapitalizm temelinde, ileri adım oluşturan her önemli önlemde, doğrudan, *pratik olarak* sosyalizmin silüeti görülüyor" (Lenin, c.25, s.363). Türkiye'de de bu böyledir.

Bu demektir ki, gerçekçi istemlerde bizim ana ölçütümüz, üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin *nesnel olarak* sağlayabileceği tüm olanaklardan işçilerin, emekçilerin yararlanmasını istemektir. Bu yararı sağlayabilmek için ne gerekiyorsa, onun yollarını göstermek, onu gerçekleştirmeye çalışmak da görevimizdir. Başka bir deyişle, istemlerimizi bu düzene sınırlamak değil, istemleri gerçekleştirmenin yollarını açmak.

Bunun ışığında toplu sözleşmelerde "genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uygun" istemi nasıl anlayacağız? Üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği tüm olanaklardan işçilerin yararlanmasını istemek olarak anlayacağız.

Amerikan işçileri, 1914 yılında, yılda dörtbin ruble ücret ve altı saatlik iş günü istiyorlar. O zamanlar Amerika'da onbeş milyon işçi ailesi var ve yılda altmış milyar rublelik tüketim malı üretiliyor. Yani işçilerin istediği dörtbin ruble, altmış milyarı onbeş milyona bölünce çıkan sonuçtur. Lenin, üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin buna elverdiğini ama kapitalizmin engel olduğunu söylüyor. Bu gerçekçi bir istemdir ama sosyalizmi gerektirir diyor (Lenin, c.20, s.68-70).

Biz Türkiye'de bırakalım sosyalizmde gerçekleşecek istemleri bir yana. Kapitalizmin içinde kalalım. Gerçekçiliğin sınırını kapitalizmle belirleyelim. Bu şu anlama gelir: Teorik olarak, ekonomik yasaları açısından kapitalizmde gerçekleşebilecek istemler isteyelim.

İşgücü, insanın üretim yaparken harcadığı kafasal ve fiziksel enerjidir. Kapitalizmde işgücü de alınan, satılan maldır. İşgücünün değeri, bir işçinin ailesiyle birlikte fiziksel, iş eğitimi ve tarihsel olarak belirlenmiş toplumsal kültürel gereksinimlerinin karşılığıdır. Onların değeri ise üretim güçlerinin genel gelişme düzeyini yansıtarak ortaya çıkar. Bu nedenle işgücünün değeri, üretim güçlerinin genel gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği bir olanaktır. Kapitalist üretim ilişkileri olmasa olanaklar çok daha geniştir ama kapitalizmin çerçevesinde bile *işgücü değeri gerçekçi bir istemdir.* Ve ister kapitalizm çerçevesinde, ister genel gerçekçi istem anlayışı açısından düşünülsün, gerçekçi istemin de *en alt* sınırıdır.

Kapitalizmde, teorik olarak, ücret işgücü değerinin fiziksel sınırının altına düşmemelidir. Bu kapitalizm işçiyi az sömürmek istediği için değil, işgücü kapitalistin üretimi açısından makina gibi gerekli bir mal olduğu için, sömürünün sürebilmesi için böyledir. Nasıl ki, makinanın amortismanı vardır, işgücünün de fiziksel olarak ayakta durabilmesi gerekir. Ancak, tekelci kapitalizmde durum değişir. Marks bu gerçeği çok önceden görmüştür. *Kapital*'de şöyle diyor:

> "Emekçinin, önceki gibi işgücü değerini aldığını varsayalım. Eğer tekel fiyatı taşıyan meta emekçinin gerekli tüketimi içine girerse, bu, ücreti artırır ve böylece artı-değeri düşürür. Ücreti işgücünün değerinin altına itebilir, ama bunu işgücü değeri, fiziksel minimumunun üstünde kaldığı ölçüde yapabilir. Bu durumda tekel fiyatı gerçek ücretlerden (...) kesintiyle ve başka kapitalistlerin kârından ödenir" (K. Marks, *Kapital*, İngilizce basım, Moskova 1974, c.III, s.861).

Yani Marks tekelcilik koşullarında gerçek ücretlerin fiziksel sınırın da altına itileceğini görmüştür.

Marks'ın bu dedikleri, emperyalist ülkeler için tam anlamıyla işliyor olmayabilir. Onların başka ülkeleri sömürerek edindikleri süper kârlar geçici olarak durumu dengeleyebilir. Ancak Marks'ın sözleri, Türkiye gibi bağımlı tekelci kapitalizmin olduğu ülkelerin gerçeklerini çok büyük bir açıklıkla dile getiriyor. Türkiye gibi bir ülkede hem tekel fiyatları nedeniyle ücretin yüksek olması gerekiyor. Hem de emperyalizmin ve tekelcilerin kârını bozmaması için ücret, ya açık terör ile, ya fiyat artışları yoluyla işgücü değerinin fiziksel minimumunun da altına itiliyor. Bu durumda işgücü değerini kollamak, bu hakkı savunmak işçi sınıfı için özel bir önem taşıyor.

Öyleyse işçilerin toplu sözleşmelerde *en azından* işgücü değerini istemeleri gerçekçidir. İstememeleri gerçekçi değildir. Yoksa o zaman ana üretim gücü olan emek zarar görüyor demektir. Bu da toplumsal gelişmeye terstir.

Eğer kapitalizm işgücünün değerini karşılamıyor, hele ki fiziksel sınırına dek, onun da altına düşürüyorsa, ana üretim gücü olan emeği öldürüyor demektir. Üretim araçlarından da gereği gibi yararlanamıyor demektir. O kapitalizm artık toplumsal gelişmeye ters düşüyordur. Bu durumda işçilerin işgücü değerini istememeleri, yalnızca burjuvaziye "özveri" değil, toplumsal gelişmeye de terstir. Öte yandan, kapitalizm altında gerçekleşmesi gereken böyle basit bir istemi bile kazanmak, artık *üretim ilişkilerini değiştirmekle* bağlıdır.

İşte bunun için sarı sendikacılar ve oportünistler gerçekçi istem ölçütünü çarpıtırlar. Biri "burjuvazinin verebileceği" diyerek açıktan eski üretim ilişkilerini savunur. Ötekisi, "işçilerin alabileceği" diyerek toplumsal gelişmenin bayrağını işçi sınıfının elinden almaya çalışır. İşçi sınıfının üzerine düşen toplumu ileri götürme misyonuna set çeker.

Gerçekçi istem, genel olarak toplumsal gelişmenin çıkarlarına uyan istemdir. Bırakalım Leninciliği, emperyalizmin ve işbirlikçi-tekelci burjuvazinin kârını değil de, ülke ekonomisini, toplumun geleceğini düşünen her demokrat, her ilerici, her sendikacı gerçekçi isteme ancak böyle yanaşabilir.

Gelgelelim *Savaş Yolu* soruna böyle yanaşmıyor. Bunun yanısıra bir de *İşçinin Sesi*'nin görüşlerini bilinçli olarak çarpıtıyor. Ama çarpıtırken yine kendi oportünizmini belgeliyor.

İşçinin Sesi bir genel gerçekçi istem anlayışı koyuyor. Bu genel anlayışa değindik. Üretim güçlerinin gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayabileceği tüm olanaklardan yararlanmak. Sonra getiriyor *somut öneri* olarak işgücünün değerini istemeyi koyuyor ve bunun *kapitalizmde gerçekleşebilir* bir istem olduğunu vurguluyor. Bu gerçekçi istemlerin *en alt düzeyidir* diyor ve "en alt düzeyi" derken altını çiziyor.

Savaş Yolu, "en alt düzeyi" diyen cümleleri yazısına almıyor. Ortaya öyle bir manzara çıkarıyor ki, sanki *İşçinin Sesi* işgücü değerini, üretim güçlerinin gelişme düzeyinin nesnel olarak sağlayacağı tüm olanaklardan yararlanmak olarak koymaktadır. Ama her zamanki gibi yalancının mumu yatsıya kadar yanar. *Savaş Yolu*, bu çarpıtmayla, içinde debelendiği oportünizm bataklığına biraz daha gömülüyor.

Bir kez, çarpıtma yapayım derken kendisi "işgücünün değeri sosyalizmde alınır" gibi bir sonuca ulaşıyor. Oysa sosyalizmde işgücü meta değildir. Alınıp satılmaz!

İkincisi, *Savaş Yolu*'nun söylediklerinden öyle bir sonuç çıkıyor ki, işçi sınıfımız ancak sosyalizmde gerçekleşebilecek istemler yükseltse, *Savaş Yolu* "gerçekçi" *değildir* diye istemi reddedecek! Bu sosyalizmde geçerlidir, öyleyse devrim yapalım" demeyecek! Demiyor da. Lenin, Menşevikler ve Sosyalist Devrimciler için şöyle diyor: "Oniar sosyalizmi ıssız, bilinmez, belirsiz bir gelecek olarak düşlerler" (Lenin, c.25, s.363). *Savaş Yolu* da öyle.

Üçüncüsü, bırakalım sosyalizmi, *Savaş Yolu* burjuvaziyi ürkütecek yüksek ama haklı ücret zamlarına *karşıdır.* İşin *özü* de buradadır. Uzlaşmacılık yalnızca sosyalizmin değil, bugün, kapitalizmde haklı istemlerin önünü tıkamak için çabalıyor! Rakkamlara ilerde geleceğiz.

Uzlaşmacı istemleri — Gerçekçi istemlerimiz

Savaş Yolu ücretler konusunda açık bir tutum koymuyor. Ama *İşçinin Sesi*'nin önerisi karşısında şöyle diyor: "Kimileri de devrimciliğin ölçütünü toplu sözleşmelerde istenecek zam miktarının *yüksekliğinde* görüyorlar. Bunlara göre ne kadar çok zam istenirse o kadar devrimci olunacak" (abç).

Başka bir deyişle, *İşçinin Sesi* işgücü değerini istiyor. *Savaş Yolu* bunu *yüksek* buluyor! İşçiler işgücü değerini istemesin diyor. Böylece uzlaşmacılığını açıkça ortaya koyuyor!

Savaş Yolu, bizim *İşçinin Sesi*'nde asgari ücret en az günde brüt 1200 lira olmalıdır görüşümüze karşı şöyle yazdı: "...sorunu bilimselliği kendinden menkul matematiksel yöntemlerle rakkam saptamaya indirgersen komik olursun".

Oysa Maden-İş Araştırma Dairesi de nisan ayında asgari ücretin net 12.000TL olması gerektiğini açıklamıştı. Aradan 6 ay geçti. Bu 12.000TL şimdi oldu net 15.000TL!

Öyleyse bir kez, Maden-İş Araştırma dairesinin ulaştığı rakkam da aşağı yukarı aynıdır. İkincisi, kullandığımız hesaplama yöntemi yanlışsa doğrusunu gösterin! Üçüncüsü ve sizin kafa yapınıza en yakışanı, "asgari ücret için rakkam saptamak yanlıştır" diyorsanız, iyice sınıfta kaldınız. İşçi sınıfının bilimi sizin elinizde gerçek bir savaş silâhı değil, göz boyama aracıdır.

Savaş Yolu'na göre biz "ne kadar çok zam istenirse o kadar devrimci olunacak" diyormuşuz. O zaman neden kendi devrimciliğimizi 1200TL'ye kısıtlıyoruz? 12 milyon lira derdik daha çok devrimci olurduk. *Savaş Yolu* çarpıtıyor. Biz toplu sözleşmelerde komünistliğin, devrimciliğin ölçütünü *gerçekçi istem savunmak* olarak koyduk. Gerçekçi istem anlayışını da Lenin'den verdik. (*Savaş Yolu* bu gerçeği de alabora etmiş. Neyse) Leninci ölçütün ışığında da işgücü değerinin karşılığını istemenin gerçekçi olduğunu savunduk. *Savaş Yolu* bunu "yüksek" buldu. Sorun buradan çıkıyor. Bu en doğal hakkı çok görüyor. Uzlaşmacılığın doğal sonucu!

Hemen şunu belirtelim. *İşçinin Sesi* Leninci gerçekçi istem anlayışından hareket etti. Ama bu ölçütü bir yana bıraksak da, yüksek zam isteme gerekliliği bugün yaşamın katı gerçeklerinden çıkıyor. Gerçekçi istem ölçütünün sonucu da yaşamdaki bu gerekliliği yansıtıyor. İşçi sınıfımızın gerçek ücretleri 1971 düzeyinin de gerisine düşmüş. 1971'den 1978'e dek alanlarda, barikatlarda savaşarak, şehitler vererek, bilek gücüyle kazandığı daha iyi yaşam koşulları fiyatlar yoluyla geri alınmış. Yalnızca bunu geri almak bile yüksek ücret zammı gerektirir.

Pratik, Leninci gerçekçi istem anlayışıyla ortaya çıkan sonucu doğruluyor. *Savaş Yolu* yüksek ücret zammına açıkça karşı çıkamamanın hıncını *İşçinin Sesi*'nden çıkarmak istiyor. Yazıda, *İşçinin Sesi*'ne saldırı bölümünden önce şöyle bir söz geçiyor: "...bugün kimse 'az ücret isteminde bulunalım, patron fazla veremez' diyecek durumda değildir. Ama yarın savaşımın belli bir evresinde daha üst kazanımlara ulaşma olanakları varken, 'bu kadarla yetinilsin' diyenler çıkacaktır. Savaşımdan yan çizme, sınıf sendikalarının önünü kesme çabaları olacaktır." Öyle gözüküyor ki, *Savaş Yolu* da bugün az ücret isteyelim diyecek durumda olmayanlardan.

Savaş Yolu, adına davrandığı değerleri ayaklar altına aldı. Onun en az 15-20 bin net asgari ücret savunması gerekirken, karşı çıkıyor. Bırakalım gerçekçi istemin Leninci anlayışını, gerçeklere ters düşüyor. O gerçekleri söylemiyor, devrimci demok-

rat mimar ve mühendislerimiz gerçekleri söylüyorlar!

Mimar-mühendislerimizin devrimci demokrat meslek örgütü TMMOB, 15-20 bin TL'ye "ev kirası ve boğaz tokluğu için, zorunlu giderleri karşılayacak asgari ücret" diyor. Ve bunu kendileri için bir ayrıcalık yapmadan söylüyor. İşçi, köylü, memur, teknik eleman, mimar, mühendislerin bir kısmına ve yer altında çalışan teknik elemanlara — "herkese yaşamak için asgari ücret" diyor. Öte yandan öncülük, kurmaylık, utkanlık üstüne gece gündüz konuşanlar, sınıf savaşımı somutunda gerilerden nal topluyorlar. Yazık, çok yazık!

Gerçekçi istemler böylece yaşamın gerçeklerinden de doğuyor. Evet, niteliksiz işgücü değeri bugün en az net 15-20 bin TL'dir. Ve bu *Savaş Yolu*'nun sandığı gibi sosyalizmin hedefi değil, bugünkü düzenin sorumluluğudur. İşçi sınıfımız bu sorumluluğu kendi yöntemleriyle burjuvaziye de, oportünizme de hatırlatacaktır.

Gerçekçi istem- Devrimci yöntem

İstemlerimizi nasıl alacağız? Önce şunu açıkça koyalım. Evet bugün ekonomik bunalım, sıkıyönetim, faşist tırmanış var. Grev iyi bir silâhtır. Ama *iyi kullanılmazsa* bu gibi durumlarda geri tepebilir. Lenin'in de belirttiği gibi, ekonomik bunalım varsa işverenleri işçilerin greve gitmesini bile isteyebilirler. Böylece hem sendikanın fonlarını eritirler, hem de toplu işten çıkarmalarla bilinçli işçileri atar, daha düşük ücretli işgücü alırlar. Aynı zamanda da sıkıyönetimle, ordusuyla polisiyle saldırıya geçerler.

Öyleyse ne yapalım? İşte mantıklar burada ayrılıyor. Sarı sendikacı savaşmayalım diyor. Böyle önemli bir anda oportünizm bulanık tutum alıyor. Uzun grevler düşlüyor. Ekonomik savaşta burjuvazinin elinin güçlü olduğu bir dönemde, işçi sınıfımızın salt ekonomik savaşla, uzun grevlerle hak kazanacağını sanıyor. Kumandayı sendikalara bırakıyor. Kendisi seyrediyor. Savaşımı da "efendi", "uslu" biçimlere hapsetmeye çalışacaktır. Bilinçli işçi ise, aynen Lenin'in dediği gibi şöyle diyor: Evet, ekonomik bunalım sıkıyönetim, faşist tırmanış hepsi var. Ama bunların var oluşu geri çekilmemizi değil *daha aktif* savaşmamızı gerektirir! Bu görüş Maden-İş'in Gönen toplantısında işçi baş temsilcilerinin çoğunluğunun görüşüdür.

Bu çok önemli bir sınıf yargısıdır. Lenin, 1906'da Menşevik Merkez Komitesi'nin nasıl bilinçli işçilerin çok gerisinde kaldığını anlatıyor. Bu arada bilinçli işçilerin sınıf sezisini şöyle dile getiriyor:

> "...İşçiler genel ve aynı anda yürütülecek eylem gerekliliğini yalnızca çabucak ve kolaylıkla kavramakla kalmadılar, *militan* ve kararlı eylem için kesin bir biçimde direndiler... Ciddi savaşımı birden çok kez yürütmüş olanların gerçek sınıf içgüdüsü ve deneyimi bugünün sorununun bir gösteriden çok daha büyük şeyler gerektirdiği onlara sezdirdi" (Lenin, c.11, s.119).

Bu sözü Türkiye'nin bilinçli işçileri için şöyle yineleyebiliriz: "Ciddi savaşımı birden çok kez yürütmüş, 15-16 Haziranlardan, Profilolarda barikatlardan geçmiş olanların gerçek sınıf içgüdüsü ve deneyimi bugünün sorununun salt bir grevden daha aktif savaş gerektirdiğini onlara sezdirdi".

Evet, işbirlikçi-tekelci burjuvazi ve hükümet toplu işten çıkarma tehditleri savuruyor ve uyguluyor. Sıkıyönetim kenarda bekliyor. Nedir bunların amacı? İşçilerin, emekçilerin üzerindeki sömürüyü daha da artırmak. Son iki yılda yaşam koşullarımız zaten geriledi. Geri çekileceğimiz yer kalmadı. Öyleyse geri çekilmek söz konusu değildir. Bugün işçi sınıfımız ve tüm emekçiler için tek kurtuluş yolu aktif savaşmaktan geçiyor. Burjuvaziye "özveri" yok diyebilmek için *özveriyle savaşmak* zorundayız.

Tehditler karşısında ne önlem alacağız? Tekil grevlere *gitmeyeceğiz*. Yüzbinlerce işçi için toplu sözleşme bağlanıyor, bağlanacak. Hepsinin derdi ortak, düşmanı ortak. Ortak dertlerin ortak patlak vermemesi için burjuvazi sendikal hareketi bölmüş. Sendikal birlik çok önemlidir. Ancak bunu söylemek yetmez. Fabrika fabrika işçilere uzanmak gerek. "Kardeşim bak! Direnmezsek durumumuz daha kötü olacak. Haydi ortak istemler için ortak savaşa!" demek gerek. Greve olabildiğince topluca çıkmak gerek.

Ülkemizde devrimci durum var. Çelişkiler cayır cayır kızgın. Devrimci durum git-gelli bir süreçtir. Son yıllarda gerici güçler bellerini doğrulttular, ödünler aldılar. Bunları geri alabilmek, daha ileri gidebilmek için daha da güçlü vurabilmek gerekir. AP'nin oyları artmış! Bu oyları, liberal burjuvazinin ve onun "ilerici"(?) adımlarını destekleyerek devrimci alternatif koymayan oportünizmin iflâsı AP'ye armağan etti. Emekçilerin ekmek kavgası ortada duruyor. AP de ekmeği gaspedenlerin partisi! AP'ye oy veren emekçilerin çoğunluğunun çıkarı işçi sınıfımızın savaşımıyla bağlıdır. İşçi sınıfımız tüm emek adına sesini yükseltsin, o emekçilerin gönlünü kazanacaktır.

Lenin şöyle diyor:

> "Rusya'nın 1901'den bu yana görüp geçirdiklerinden sonra kesimsel eylemler ve özellikle gösterilerin aptalca olacağını, ... siyasal bunalımın artmasının yeniden 'baştan başlamayı' olanaksız yapacağını, barışçıl gösterilerin yalnızca hükümetin işine yarayacağını anladılar... *Barışçıl gösteriler proletaryayı gereksiz yere tüketip bitirecek ve yalnızca, polis ve askerlere silâhsız halkı tutuklama ve kurşunlama pratiği sağlayacaklı*" (Lenin, c.11, s.119) (abç).

Biz de Türkiye'de 1968'den bu yana görüp geçirdiklerimizden sonra, artan ekonomik-siyasal bunalım karşısında "baştan başlamayı" düşlemeyiz' Burjuvazi aç kurt gibi bekliyor. Bilelim ki ya bu aç kurta yem olacağız, ya da ... kararlı savaşa dalacağız.

Evet Türkiye öyle bir durumdadır ki greve çıkmak, grevde kararlı olmak, istemlerimizden ödün vermemek ve 15-16 Haziranları, Profiloları, geçmiş deneyleri düşünerek yalnızca "grev"le kısıtlı kalmamak zorundayız. Bugün greve, savaşa çıkmamak 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir. Yalnızca, dar anlamda "grev"e çıkmak, sorunları sendikal düzeyde görmek yine 40'ında mezara girecek bir yaşamı kabullenmek demektir.

Bugünkü ekonomik bunalımı koşullarında, sorun bunun yükünü kimin çekeceğidir. "Yükü adil paylaşmak" safsatadır. Bu düzende "adil" paylaşımın tek yolu, en başta burjuvazinin kârlarını korumaktır. "Adil paylaşım"ın kendisi, emekçiler için yıkımdır.

Bugün uzun grevler ancak işçi sınıfını tüketir. Sonunda ekonomik kazanım elde edemez, etmiş gözükse de kalıcı olamaz! 1977'den bu yana durum ortadadır. Kazanımlar uçup gitmiştir. Artık sorunun *özüne* inmek gerekiyor. Bunalımın yükünü "onlara" yüklemek için köklü çözümlere gitmek gerekiyor. "Grev"e olabildiğince toplu çıkmak gerekiyor!

Diyelim greve olabildiğince toplu çıktık. Karşı taraf diyelim lokavt uyguladı. Ne yapacağız? Süklüm püklüm fabrikaları bırakıp çıkacak mıyız? Hayır. Sıkıyönetim var. Evet var. Öyleyse onu da dikkate alacağız. Daha örgütlü, disiplinli, hazırlıklı olacağız.

Oportünistler ve ortacılar bir süredir bizim görüşlerimizi "sol serüvenci" olarak yaftalıyorlar. Herhalde yukarda yazdıklarımızı okuyunca "terörist oldular" diyeceklerdir. Biz ne sol serüvenciyiz, ne teröristiz. Yalnız, sınıf savaşında "solcu" görüşlerle savaşırken oportünizmin pisliğine kaymamak gerektiğini savunuyoruz. Yolumuzu, taktiklerimizi, Lenin'in şu sözleri çiziyor:

> "Rusya'da devrim ve karşı devrim deneyi, partimizin terörizme dayalı taktiklere karşı yirmi yıldan fazladır yürüttüğü savaşımı doğruladı. Ancak unutmamalıyız ki bu savaşım, ezilen sınıfların ezenlere karşı her türlü şiddet kullanmasını inkâra yeltenen oportünizme karşı acımasız savaşımla yakından bağlıdır. Biz her zaman yığın savaşımında ve onunla bağlı olarak şiddet kullanmaktan yana olduk. İkincisi, bu savaşımı, silâhlı bir ayaklanma için kaç yıllık, Aralık 1905'den çok önce başlattığımız propaganda ile bağladık. Biz silâhlı ayaklanmayı, yalnızca hükümetin siyasetine misilleme yapmada proletaryanın en iyi aracı olarak görmedik. Aynı zamanda sosyalizm ve demokrasi için sınıf savaşımının gelişiminde kaçınılmaz bir sonuç olarak gördük. Üçüncüsü, kendimizi şiddeti ilke olarak kabul etmekle ve silâhlı ayaklanma için propaganda yapmakla da kısıtlamadık. Örneğin, devrimden dört yıl önce, yığınların ezenlere karşı, özellikle sokak gösterilerinde şiddet kullanmasını destekledik. Böyle her bir gösterinin öğrettiği dersi tüm ülkeye götürmeye çalıştık. Polise ve orduya karşı sürekli ve sistemli yığın direnişini örgütlemeye, bu direniş yoluyla ordunun, olabilen en geniş kesimini hükümete karşı savaşımında proletaryadan yana kazanmaya, köylülüğü ve orduyu bu savaşımda bilinçli yer almaları için itmeye daha çok dikkat vermeye başladık. Terörizme karşı savaşımda uyguladığımız taktikler bunlardır ve kesin inancımız odur ki bunlar başarılı oldu" (Lenin, c.23, s.123-124).

Yıkılsın bu düzen

Gerçekçi istem anlayışı diyoruz, geliyor devrim savaşımına dayanıyor. Bugünkü ekonomik ve toplumsal bunalım altında, devrimci durumda, en basit gerçekçi istemi bile gerçekleştirmenin yolu devrimci savaşımdır.

İstemlerimiz neler olmalıdır diyoruz. Olağan, basit bir istem ileri sürüyoruz. İşgücümüzün değerini ödeyin diyoruz. Yalnızca niteliksiz işgücünün değeri, yani olması gerekli asgari ücret olarak bile karşımıza net 15.000TL, net 20.000TL gibi rakkamlar çıkıyor. Ekonomik bunalım gevelemesi o denli kafalara işlemiş ki hemen itiraz yükseliyor: "Deli misiniz siz?" Biz deli değiliz. Bu düzen delirmiş. Rakkamlar gerçekçi. Kapitalizmde bile olması gerekeni dile getiriyor. Gerçekçi olmayan Türkiye'deki düzendir! Ve biz bu gerçekçi rakkamlara, ancak devrimci savaşımla ulaşabiliriz. Onun için de veremeyecekse batsın, yıkılsın bu düzen diyoruz.

İstemlerimizi nasıl alırız? Tehditler, sıkıyönetimler var. Greve çıkmayalım desek, yanacağız. Gerileme sürecinde bir adım daha gerisi düpedüz açlık, kırım. Greve çıkalım diyoruz, bakıyoruz iş basit bir grevle de çözülmüyor. Çünkü savaş tek tek fabrikalarda çalışan işçilerle o fabrikanın işvereni arasında kısıtlı değildir. Savaş alanı Türkiye'nin ekonomik toplumsal, siyasal yaşamının tümüdür.

Bunun için, işçi sınıfımız tüm Türkiye düzeyinde, tüm emekçilerin, sömürülenlerin, ezilenlerin haklarını vargücüyle savunmalıdır. Toplu sözleşme şu fabrikada, bu fabrikada, ya da şu iş kolunda, bu iş kolunda değildir. Toplu sözleşme, toplu hesaplaşma Türkiye'dedir. Bu toplu hesaplaşmada 15-16 Haziranlarıyla, DGM direnişleri, Profiloları, MESS grevleriyle devrimci yeteneğini, yöneticiliğini kanıtlamış olan proletarya tüm sömürülenlerin sözcüsüdür. Toplumsal gelişmenin bayrakçısıdır.

Bunun için, bilinçli işçiler olarak bir yandan sendikal birliği oluşturmak, hem de hızlı oluşturmak için fabrika fabrika tüm işçilere uzanacağız. Öte yandan bileceğiz ki biz bu savaşta birincil olarak sendikacı değil, partizanız.

Sendikal Siyaset Komünist Siyaset

Aliye P. Atılgan

Yaşadığımız son on yıla dönüp bir baksak, Türkiye halkı için dünyanın en fazla grev, direniş yapan, yürüyen, slogan atan, işgal-boykot eylemlerine girişen, pankart taşıyan, marş söyleyen, siyasal nedenlerle ölen, yaralanan halklarından biridir, belki de birincisidir diyebiliriz.

Ülkemiz 1970'lerden bu yana ilerleyen bir süreç içinde devrimci durum yaşıyor. Yığın hareketleri bazan duraklıyor, bazan büyük patlamalarla yükseliyor. Yığınlar siyasal yaşamın göbeğinde. 7'sinden 70'ine herkes "siyaset" konuşuyor!

Lenin yığınların siyasal alana girmesinin, sınıf savaşımını yükseltmesinin tek başına devrimin utkusunu sağlayamayacağını belirtiyor. "İşçi sınıfının siyasal savaşıma, hatta siyasal devrime katılması onun siyasetini hiç de sosyal-demokrat (komünist—İ.S.) bir siyaset haline getirmez" diyor (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, İngilizce basım, c.5).

İşçi sınıfı emek ile sermaye arasındaki çelişki nedeniyle kendiliğinden sınıf savaşımının içine girer. "Ekonomik savaşım her zaman *kendiliğinden* olarak, yani "devrimci basil olan aydınların işe karışması olmadan siyasal bir nitelik kazanır" (agy). Ama bu siyaset komünist bir siyaset değil, sendikal siyasettir.

Sendikal siyaset işçi sınıfının iş ve yaşam koşullarını kapitalizm sınırları içinde iyileştirmek amacıyla burjuvaziden, burjuva devletinden "hak isteme" savaşımı demektir. Sendikal siyaset işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişkinin uzlaşmaz niteliğini görmemeye dayanır. Kapitalizmin burjuva devlet makinesini parçalamadan, proletarya diktatörlüğünü kurmadan, reformlar yoluyla "düzeltilebileceği", sosyalizme kendiliğinden geçilebileceği rüyasına dayanır. İşçi yığınlarının onlara komünist bilinç taşınmadıkça, kendiliğinden ulaşabilecekleri sınıf savaşımı düzeyi sendikal siyasettir. "Bütün ülkelerin tarihi gösterir ki, işçi sınıfı kendi çabasıyla ancak sendikal bilince, yani sendikalar içinde birleşmenin, patronlara karşı savaşım yürütmenin ve hükümeti ihtiyaç duyulan işçi yasalarını kabul etmeye zorlamanın gerekli olduğu bilincine erişebileceğini gösterir" (agy).

Komünistlerin görevi, işçi hareketinin burjuvazinin kanatları altına girmesine yol açan her türlü kendiliğindenciliğe karşı savaşmak, işçi yığınlarına komünist bilinç taşıyarak onların siyasetini sendikal siyaset düzeyinden komünist siyaset düzeyine çıkarmaktır.

Komünist siyaset işçi sınıfına, emekçi yığınlara devrim hedefini gösterir. Bu siyaset işçi sınıfı ile burjuvazi arasındaki çelişkinin uzlaşmaz olduğu, bu nedenle burjuva devlet makinesini kırıp parçalamadan, proletarya diktatörlüğünü kurmadan sosyalizme kendiliğinden geçilemeyeceği ilkesine dayanır. Komünist siyasetin ana perspektifi burjuva devletini yerle bir etmek, yerine proletaryanın bölünmez, paylaşılmaz erkini, proletarya diktatörlüğünü kurmaktır. Küçük-büyük, önemli önemsiz tüm çalışmalar bu ana perspektif içine oturtulur. Marks, sendikal siyasetin kapitalist düzenin doğurduğu "sonuç"larla uğraştığını, ama "bu sonuçları doğuran nedenlerle savaşmadığını" vurguluyor: "Düşüşü yavaşlatıyorlar ama yönünü değiştirmiyorlar. İlaç veriyorlar ama hastalığı tedavi etmiyorlar" (Marks-Engels, *Seçme Yapıtlar*, c.2, s.75). Hastalık ise emekle sermaye arasındaki uzlaşmaz çelişki çözülmeden tedavi edilemez. Barışçıl dönemlerde olsun, devrimci durumda olsun, hareketin ana perspektifini, devrim zorunluluğunu gözden kaçırmak, tüm çalışmaları bu amaçla bağlamamak, yığınları sendikal siyasetin dar sınırları içine hapsetmekle sonuçlanır.

Lenin, sendikal siyasete "işçi sınıfının burjuva siyaseti" diyor. Komünist siyaset ise işçi sınıfının *proleter siyasetidir*. İşçi sınıfının *gerçek* sınıf siyasetidir. Devrimde proleter hegemonyasının sağlanabilmesi, devrimin utkusu işçi sınıfının üstü örtülü ya da açık her türlü burjuva siyasetinden, sendikal siyasetten *kesin hatlarla ayrılmış* bağımsız bir siyaset, komünist siyaset uygulayabilmesiyle bağlıdır.

Bu da herşeyden önce, oportünizmle savaşı tüm görevlerin başına almış Leninci parti demektir. Lenin, "bize utkumuzu garanti edebilecek tek güç işçi yığınlarının sosyalist bilincidir" diyor. Bu bilinç, işçi yığınlarına komünistler tarafından taşınacağına göre, komünistlerin kafasındaki "minicik" bir oportünizm işçi yığınlarının sosyalist bilincinin bulanması demektir. Parti oportünizmin etkisine girmişse, "yığınların bilincini sendikal siyaset düzeyinden komünist siyaset düzeyine yükseltmek" olanaksızdır. Çünkü partinin siyaseti zaten boğazına kadar sendikal siyaset batağına gömülmüş demektir. Yığınların kendiliğinden ulaştıkları siyaset ile komünist partisinin yığınları "yükselteceği" siyaset arasında özel bir ayrım kalmamış demektir.

Komünist siyaset doğrudan doğruya proletaryanın sınıf ideolojisi Marksizm-Leninizme dayanır. Bilimseldir. Ülkenin içinde bulunduğu iç ve dış koşulların bilimsel çözümlemesiyle çizilen stratejileri, Leninci taktikleri, yöntemleri içerir. Binlerce yıllık sömürü ve talan düzeninin ürünü olan burjuva siyasetinin kirli yöntemlerinden, makyavelizmden arınmış, komünist adına yaraşır, onurlu bir siyasettir. İlkeseldir.

Oportünizmin komünist harekete sendikal siyaseti egemen kılma çabaları her zaman — Yuro-Komünistlerin yaptığı gibi — açık bir biçimde ortaya çıkmaz. Özellikle ülkemiz gibi sınıf savaşımının yüksek olduğu, devrimci durum yaşayan ülkelerde yayılma olanakları fazla olan ortacılık her konuda olduğu gibi bu konuda da trade-unioncu yüzünü, reformist yüzünü "devrimci" boyalarla örter. Lenin ortacı oportünistler için şöyle diyor: "Bu dönemin kahramanları büyük sözleri doğrudan doğruya yadsımaktan çok bunları bayağılaştırmakla uğraşıyorlar" (agy).

Örneğin ülkemizdeki ortacı oportünistlere gidip sorsan, "tabii ki devrim gereklidir, proletarya diktatörlüğü kurulmalıdır" derler. Ama hiçbir yazılarında, demeçlerinde, söylevlerinde komünist siyasetin temel kavramları olan "devrim", "burjuva devletinin yıkılması", "proletarya diktatörlüğü" gibi kavramları pertavsızla arasan bulamazsın. Ortacılar bu amaçların propagandasını "devrim durumu"nun gelip çatacağı o çok uzak günlere bırakırlar! Bunlardan söz edenleri de "somut görevlerin üstünden atlamakla" suçlarlar. "Önce ekonomik savaşım, reformlar için savaşım, sonra devrim" anlayışı komünist siyasete yabancıdır.

Leninciler için patronlara ve hükümete karşı yürütülen "hak isteme" savaşımı devrimci savaşımın bir parçasıdır. Stalin'in deyimiyle devrimci savaşımın ikincil ürünüdür. Ne kadar devrimci elbiseler altına gizlenirse gizlensin, ekonomik savaşımla, reformlar için savaşımla devrim savaşımının arasına duvar çekmek sendikal siyasetin ta kendisidir. Ortacı oportünistlerin reformcu yüzlerinin açığa çıkmasıdır.

Sonuç olarak patronlara karşı ekonomik savaş yürütürken, Leninci kalabilmek, yığınlarda reformcu duygular, fikirler yaratmamak, sosyalist bilinci bulandırmamak ince bir iştir. Leninciler "hak alma" savaşımını her zaman eylemlerinin içine alırlar. Ama devrim için savaşımın birer yan ürünü olan reformları, "kendi işleri" haline getirmezler. Hareketin ana perspektifini, devrimi gözden kaçırmazlar. "...biz sosyal-demokratlar (komünistler—İ.S.) hiçbir durumda ve hiçbir biçimde ekonomik reformlara güya büyük önem verdiğimiz, ya da bu reformların özel bir önem taşıdığını sandığımız vb. inancını (ya da yanılgısını) uyandıracak hiçbir davranışta bulunmamalıyız" (agy).

Bir de devrimci yöntemler, reformist yöntemler konusu var. Eylemde kullanılan yöntemlerin niteliği de sendikal siyasetle komünist siyaseti elmayla armut gibi birbirinden ayırır. Önce Stalin'den şu çok önemli alıntıyı birlikte okuyalım:

"Reformcu için reform herşeydir; devrimci çalışma ise sadece gelip geçicidir, lâfı edilecek bir konudur, göz boyamaya yarar. Onun için reform, reformcu taktikle burjuva iktidarı şartları içinde, kaçınılmaz olarak bu iktidarın bir aleti, devrimci ögelerin dayanışmasını baltalamaya yarayan bir aleti haline gelir. Devrimci için ise, tersine esas olan reform değil, devrimci çalışmadır. Onun için reform devrimin yan ürününden başka birşey değildir. Onun için devrimci taktik ile reform, burjuva iktidarı koşulları içinde doğal olarak bu iktidarı baltalayan bir araç, devrimi pekiştiren bir araç, devrimci çalışmanın daha da gelişmesi için bir dayanak haline gelir" (Stalin, *Leninizmin İlkeleri*, s.94).

Burjuva yöntemler sınıf savaşımını "burjuvaziyi ürkütmeyecek", burjuva legalizminin sınırlarını aşmayacak, uslu yöntemler sınırlar. Proleter yöntemi ise işçi sınıfının, yığınların devrimci atılımının, yaratıcılığının önünü açacak, bilincinin yükselmesine yardım edecek, gün geldiğinde burjuva devlet mekanizmasını yerle bir edip kendi erkini kurabilmesini sağlayacak yöntemler demektir. Komünist siyasetin yöntemleri yığınların devrimci potansiyelini burjuva legalizmine kurban etmek demek olan reformist yöntemler olamaz.

Ekonomik savaşımı, reformlar için savaşımı devrimci savaşıma bağımlı kılmak, alınan hakların göstermelik olmamasının, halkın yararına kullanılabilmesinin de tek gerçek garantisidir. Reformlar için savaşırken devrimci savaşımın gerçek amaçlarını hasıraltı etmek, onların propagandasını sonraya bırakmak, ekonomik savaşımın da, reformlar için savaşımın da ölgünleşmesine, ruhsuzlaşmasına yol açar. Burjuvaziyi ürkütmeyelim derken, yığınların devrimci atılımı törpülenmiş olur. Sosyalist bilinç bulanır. "...Reformlara yol açan gerçek güç, devrimci proletaryanın, onun bilincinin, dayanışmasının ve savaşımda sarsılmaz kararlılığının gücüdür" (Lenin, c.12). Bu bakımdan yığınların "hak alma" istemlerinin de gerçek savunucuları reformlar için savaşımı başa almış oportünistler değil, reformları devrimci savaşımın yan ürünü olarak gören Lenincilerdir.

Bugün Türkiye komünist hareketinin önünde duran acil görev yıllardır grevlerden direnişlere, işgallerden barikatlara koşan işçi sınıfının, emekçi yığınların savaşımını sendikal siyasetin dar sınırlarına hapsetmek isteyen üstü örtülü ya da açık her türlü oportünizme karşı amansız savaştır. Bu savaşım militanlar ve yığınlar önünde yürütüldükçe, yurt çapında ajitasyon-propaganda çalışmalarıyla yığınları pasifize eden sendikal siyaset teşhir edildikçe, yığınların ve militanların "çağ açıcı tarihsel misyonlarını yerine getirme yeteneği" gelişecektir. Her çıkışı burjuvazi için korkulu bir düş olan işçi sınıfı, emekçi yığınların bilinci, ancak sendikal siyaset düzeyinden komünist siyaset düzeyine yükseltildiği zaman gerçek bir güç olacak, burjuvaziye korkusunda haksız olmadığını gösterecektir.

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!

Gevezelik Üstüne

Ahmet Akar

Çalkantılı günlerin yaşanmadığı, devrimci olmayan bir durumda, bir hareketin içinde farklı görüşler barınsa bile, bunlar su yüzüne çıkmayabilir, uzun bir süre kavgasız gürültüsüz birarada yaşayabilir. Ne zaman ki gelip sorunlar tüm yönleriyle değişir, gelişir, durum somut çözümlemelerin somut uygulanmasını, yeni görevlerin saptanmasını dayatır, bir zamanlar akademik farklılıkları içeren tartışma, pratik alana iner, çelişkiler ön plana fırlayıverir.

Bugün Türkiye komünist hareketinin içinden geçtiği kritik dönem böyle bir temelden çıkageldi. Günün değerlendirmesini yapma ve devrimci durumun getirdiği görevleri uygulama, bir süre öncesine kadar geri planda kalmış olan ayrılıkları su yüzüne çıkardı.

Tartışmanın kapalı kapılar arkasında değil, yığınların önünde yapılmasını Lenin söylemiştir. Leninciler bu öğüdü yerine getiriyorlar. Oportünistleri yığınlar önünde açık tartışmaya zorluyorlar. Bugün TKP'de olan budur.

Tartışma dünün tartışması değil. "Anlaşmazlıkların özü savaşım sürecinde açığa çıkar, billurlaşır ve belirlenir" diyor Lenin. Böylece, kimin Leninizm ilkelerine sımsıkı sarılmış, kimin oportünizmi kılavuz edinmiş burjuva kuyrukçusu olduğu en sağlıklı biçimde kavranır.

Oportünistler ve ortacılar TKP'nin 60 yıllık tarihinde ilk kez böyle açık yürüyen tartışmayı önlemek için ellerinden geleni yapıyorlar. Bir yandan yalana, karalamaya, tasfiyeciliğe hız veriyor, öte yandan tartışmayı demagojiyle boğmaya çalışıyorlar.

Atılım Eylül sayısında, Bilen Yoldaş, "TKP 60'ına Bastı" başlıklı yazıda şöyle diyordu:

"Evet biz, Türkiye Komünist Partisi üyeleri, biz komünistler, eylemlerimizdeki zayıflıkları, yanlışları hiçbir zaman geçiştirmedik, geçiştirmeyeceğiz. Tersine bu zayıflıklardan ve yanlışlardan daha hızlı ve büsbütün kurtulmak için eleştirilerden sakınmayacağız. Ama bununla partimizi gevezelik kulübüne çevirtmeyeceğiz".

Yürükoğlu Yoldaş, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabında bu sözlerin ne anlama geldiğini çok güzel veriyor:

"(Bu fikir—İ.S.) apaçık parti-içi tartışmayı 'devrimci' kılıf altında önleme çabasıdır. Bir komünist partisini tartışma kulübüne çeviren tartışmalar neler olabilir? Ülkenin ve devrimin sorunlarından uzak soyut, entellektüel tartışmalar, boş gevezelikler olabilir. Son aylarda yükselen tartışmaları ise hiçbir iyi niyetli komünist 'tartışma kulübü eğilimi' olarak yorumlamıyor. O zaman bu sözleri yazıya katmanın amacı bellidir. Türkiye komünist hareketinin hiçbir döneminde girmediği denli yaygın, yaratıcı ve teorik düzeyi olan tartışmayı önleme çabasıdır".

Biz burada bu "gevezelik" sözcüğünün üzerinde biraz daha durmak istiyoruz.

İşçinin Sesi'nin bugüne dek ele aldığı konular nelerdir? Sayalım'

Devrimci durum: 1976'da devrimci durumun varlığını duyuran ilk *İşçinin Sesi* oldu. Bugün Türkiye devrim hareketindeki en canlı tartışmanın başlatıcısı oldu. Bununla bağlı olarak, Türkiye'nin ekonomik yapısı, faşizm tehlikesi, örgütlenme gibi birçok soruna açıklık getirdi.

Oportünistler ne yaptı? 1977'de devrimci durumun varlığını kabul eden merkez organ (artık "orta organ" demek daha doğru olacak) *Atılım* bugün sonuçta yadsıyor. Sonuçta diyoruz, çünkü bir "yoktur" diyor, bir "olasılığını küçümsemek yanlış olur" diyor, "devrim durumu" diye çarpıtıyor, vardır diyenlere saldırıyor... Kısacası, çok konuşuyor, ama hiçbir şey söylemiyor. Gevezelik ediyor.

CHP—Sosyal Demokrasi: İşçinin Sesi bu konuda da kesin ve ilkeli bir tutum aldı. CHP burjuva reformist, sosyal-demokrat bir partidir dedi. Liberal burjuvazinin partisidir dedi. Sergileme taktiğini güttü.

Oportünistler ne yaptı? CHP'ye burjuva reformist dediler. Sosyal-demokrat dediler. Sonra burjuva reformist ama sosyal-demokrat değil dediler. Son olarak da sosyal-demokrasi sağ oportünizmdir diyerek işi iyice çorbaya çevirdiler. Çağrı üstüne çağrı yayınladılar. Baktılar ayıp oluyor, "CHP'nin sol kanadı" diye tutturdular.

Sosyal-demokrat hükümet başlayken devrimci eylem koymayıp, kuyruğuna takıldılar. Şimdi de herşeyin suçunu ona yüklüyorlar. Ne söylediği, ne yaptığı belli olmayan garip bir siyaset. Boş konuşup, boş hayaller yarattılar. Gevezelik değil mi?

Ulusal sorun: İşçinin Sesi'ne Kürdistan'dan, Kürt komünistlerinden mektup yağıyor. *İlk kez* Kürt sorununu doğru, açık ve cesaretle ele alan siz oldunuz diyorlar.

Oportünistler ne yaptılar? Önce Kürt ulusunu, Lazlar, Çerkezler, Abazalarla bir tutup "azınlık" dediler. Ezen ulus, ezilen ulus kavramlarını hasıraltı ettiler. Ayrılma hakkını tanımamak için bin dereden su getirdiler. Sonunda Kürt ulusunun savaşımını "eşit haklar savaşımı"na indirgeyerek gargaraya getirdiler. Sonra neden 6 aydır Radyodan Kürtçe yayın yapmıyorsunuz? Yine gevezelik!

Kesin ve açık tutum alınmayan her konuda sarfedilen her sözcük gevezeliktir.

Daha sayalım mı? Toplu sözleşmeler, seçimler ("ilerici" adayları desteklemişler. Ama kimler, nerede ve nasıl? Söyleyin de biz de bilelim.)

Saydıklarımızın tümü Türkiye devrim hareketinin önünde duran en güncel sorunlardır. *İşçinin Sesi* işte bunları tartışıyor. Çözüm bekleyen daha birçok sorun var, daha da çıkacak. *İşçinin Sesi* tümüne Leninci ideolojisinin verdiği güçle yanıt getirecektir.

Bir de oportünistlerin hiç konuşmadıkları konular var. Bunlar da hareketimize ilişkin teorik-ideolojik sorunlardır: İleri demokratik halk devrimi; işçi-köylü bağlaşıklığı, cephe sorunu; genelinde ulusal sorun; Türkiye'nin sosyo-ekonomik yapısı, sapık akımlara karşı savaş. "İdeolojik alan tam bir çöldür" diyor Yürükoğlu Yoldaş. Turizm broşürleri ve "anılar"dan öteye gidebilmiş *bir tanecik* bilimsel yapıt gösterebilirler mi? Hem de 50 senede!

Üstelik o "anıları" bile beceremediler. Bilen Yoldaşın biyografisini neden 1920'lerde bıraktınız? Nerede son 50 senenin ürünleri, yaptıkları? "Açıklayamayız, konspirasyonu bozar" derler. Doğrudur, açıklayamazlar!

Böyle canalıcı sorunlarda susmak, sonra da ideolojik savaşım yürütüyorum diye *dedikodu* yapmak, işte asıl büyük gevezelik budur!

ZIPKIN

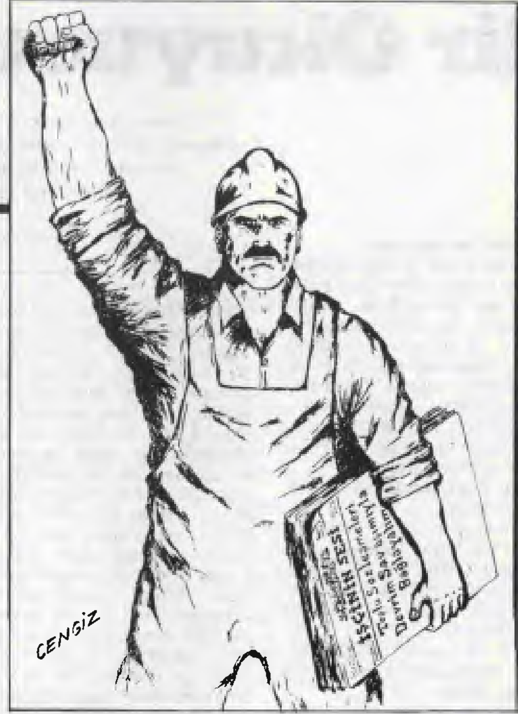
Faşist katillere ve onları kayıranlara karşı herkese silâh taşıma hakkı!

OKURLARIMIZIN DİKKATİNE!

İşçinin Sesi'nin yazışma adresi değişmiştir.

Yeni adresimiz: 29, Parkfield Street, London, N.1. İngiltere

Bir İşçinin Öğüdü

Muzaffer Öncü

Lenin, "Fabrika işçisi tüm sömürülen halkın en başta gelen temsilcisidir" diyor. (Marks, Engels, Lenin, *Sendikalar Üzerine*, Bilim Yayınevi, s.130). Kapitalistler her yerde halkı sömürürler. Emekçilerin geniş kesiminin küçük sayılarda, dağınık bir biçimde sömürülürken, fabrika işçisinin sömürüsü büyük çapta toplumsallaşmış ve yoğunlaşmıştır. Bu durumda büyük sayılar halinde, patrona ait üretim araçları ile emek güçlerini harcayan ve patron için üreten fabrika işçisinin kapitalistler tarafından sömürüldüğünü anlaması çok daha kolay ve kaçınılmazdır.

Ancak sömürüldüğünü anlayan işçi gittikçe kötüleşen hayat şartlarını nasıl iyileştirecek? İşçilerin ekonomik ihtiyaçlarını, yaşamlarını iyileştirmeleri için yürüttükleri savaşım, kaçınılmaz olarak onları örgütlü savaşıma iter. İşçilerin bu ekonomik istemlerini elde edebilmeleri sendikalar yoluyla savaşımla olur. Sendikal savaşım işçilere daha iyi iş koşulları, daha iyi yaşam koşulları sağlar. Bu yolla işçi kapitalistler tarafından sömürüldüğünü, ezildiğini ve kapitalistlere karşı savaşım vermesi gerektiğini kavrayabilir. Ancak bu kararlı ve bilinçli bir kavrama değildir.

Lenin "Kapitalizmde işçi sınıfının ilk elde edebileceği ideoloji burjuva ideolojisidir" diyor. Çünkü burjuva ideolojisi daha eski, daha yaygın ve daha geniş yayılma olanaklarına sahiptir. İşçi kendi bilinci ile işverenlere karşı savaşımın, örgütlü savaş yürütmenin, hükümetin iş koşullarının iyileştirilmesi için, gerekli yasaları çıkarması için zorlamanın vb. gerekliliğine varabilir. İşçi sınıfı sendikal bilinciyle bu kadarını elde edebilir.

İşçi sınıfının sosyalist bilinci işçilerin, emeğin kapitalistler tarafından sömürülmesini, üretim araçları üzerindeki özel mülkiyeti kaldırmak ve bunları toplumun tümü yararına kullanacak bir düzen, sosyalizmi istemeleridir. Yani kapitalist düzenin siyasal, ekonomik ve toplumsal yapısını yıkmak, yıkmak için de devrimin gerekliliğini ve kaçınılmazlığını anlamalarıdır.

Peki, tüm bunlar böyle ama işçi sınıfı bunu nasıl anlayacak? Nasıl öğrenecek? Lenin, "Modern sosyalist bilinç derin bilimsel bilgi üstüne yükselir" diyor. Modern bilim ve tekniği burjuvazi geliştirdiğine göre proletarya ne denli isterse istesin sosyalist bilinci kendi kendine yaratamaz. Günde 8-10 saatlik yorucu bir çalışmadan sonra bu bilimi ortaya çıkaramaz. Bu durumda işçi sınıfının sosyalist ideolojisi dışardan komünist partisi tarafından götürülecektir.

Komünist partisi işçi sınıfının örgütlü, bilinçli müfrezesidir. Lenin, "devrimciler örgütünün herşeyden önce ve temel olarak devrimci çalışmayı meslek edinmiş kişilerden oluşması gerektiğini" (*Ne Yapmalı?*) belirtiyor. İşte böyle çalışmayı meslek edinmiş komünistlerden oluşan komünist partisi sosyalist bilinci sendikalara ve işçi sınıfının diğer örgütlerinde örgütlenmiş kesimlerine oralardaki komünistler eliyle götürecektir. Komünistler buralarda işçilere yaşamlarının kötülüğünü, fabrika sistemini, ağır çalışma koşullarını, ağır sömürüyü sergilerler. Ancak bu kadarla yetinmezler. İşçi sınıfının sosyalist bilincini yükseltmek için komünistler tüm bu savaşımı başta gelen siyasal savaşıma bağlarlar. İşçilerin gerçek kurtuluşları için siyasal erki ele geçirmeleri gerekliliğinin yani sosyalist devrimin propagandasını yaparlar. Herşeyi ona bağlarlar.

Bugün Türkiye'de hergün birkaç ihtiyaç maddesi için kuyruk var. Ülkemiz yokluklar içinde. Bu yoklukların nedenlerini sergilemeliyiz. İşçi sınıfının iş ve yaşam koşullarının neden sürekli ve hızla kötüleştiğini, işsizler ordusunun gittikçe büyüdüğünü sergilemeliyiz. Neden anarşiden ortalama günde beş kişinin öldürüldüğünü sergilemeliyiz. Sosyal-demokrat Ecevit hükümetinden umut bekleyen yığınlara bu hükümetin sınıfsal niteliğini, işçilerin yaşam koşullarını iyileştiremeyeceğini, kuyrukçuluk politikasıyla, bir takım hesaplarla değil, gerçekten sergilemeliyiz. Bu sergilemeler de yeterli değildir. Çıkış yolunu göstermeliyiz. Sosyalizme açılan ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmeden bu sorunların çözülmeyeceğini göstermeliyiz.

Eğer biz bunları yapmaz, işçi sınıfı şu anda ekonomik mücadele veriyor, ekonomik mücadelelelerini bir üst düzeye çıkaralım, yığınlar şimdilik sosyalizmden anlamıyor, sosyalizmden söz edersek yığınlar bizden kaçar dersek işçi sınıfının kendiliğinden hareketinin kuyruğuna takılmış oluruz. Öncü görevini yapmamış, yığınları burjuva ideolojisine teslim etmiş oluruz.

Sendikalarda çalışma konusuna gelince : Bugün herkes komünistlerin sendikaların bağımsızlıklarını koruyarak bu örgütlerde çalışmaları gerektiğini kabul ediyor. Komünistler sendikalarda çalışmalı, yönetime gelmelidir deniyor. Ancak kimileri yönetime gelince işçilerin ekonomik savaşımına saplanıp kalıyor. Hükümetin sergilenmesi de sosyalist propaganda da bir kenarda kalıyor.

Lenin, "Komünistler işçi sınıfı içinde yolunu yitirmiş konuklar değildirler. Bütün sendikaların, er ya da geç, Marksizme dayanan kendi görüşlerini benimseyeceklerini bilirler. Geleceğin kendi düşüncelerine ait olduğuna inanırlar ve bu nedenle, olayları zorlamaz, sendikaları dürtüklemez, onları etiketlemez, bölmezler". Ama "...sürekli ve güvenli Marksist propagandalarını yürütürler. Yaşamdan dersler çıkararak işçilere Marksizmi öğretirler. İlkesiz guruplar arasındaki hiçbir anlaşma onları bu yoldan ayıramayacaktır" (Marks, Engels, Lenin, *Sendikalar Üzerine*. Bilim Yayınları, s.321). Bizim de görüşümüz, çalışmalarımızın yönü bu olmalıdır.

Komünist Partisi işçi sınıfının öncü müfrezesidir. Bu nedenle komünistlerin çalışması işçi sınıfı arasında ağırlık kazanır. Ama bununla sınırlanmaz. Komünist partisi tüm haksızlıklara uğrayan, sömürülen, ezilen kesimlerinin de temsilcisidir. Bu katmanların arasına da gitmeli, özelliklerini, istemlerini bilmeli, onların örgütleyicisi olmalıyız. Çıkarlarının işçi sınıfı ile bir olduğunu göstermeli, onları işçi sınıfının savaşımı içine çekmeliyiz. Eğer bu savaşımı tüm ülke çapında örgütleyebiliyorsak, tüm sömürülen yığınları bu savaşa çekebiliyorsak işte o zaman yığınların saygın partisi olabiliriz.

İşçi sınıfı dışındaki bu katmanlar çeşitli demokratik yığın örgütlerinde örgütlenmişlerdir. Bu örgütlerde çalışırken de öncü isek gerektirdiği gibi çalışmalı, buradaki yığınların kendiliğinden hareketine kapılmamalıyız. Burada bir örnek getirelim. Geçtiğimiz yıl Almanya'da iken gördüğüm bazı Türkiyeli yığın örgütleri içerisinde çalışma, olmaması gereken bir biçimde yapılıyordu. Örneğin yığın örgütümüzün yönetimi işbölümüne göre yapılması gerekirken artizanca yürütülüyor, bazan herşeyi tek kişi yapıyordu. Sözde bir yönetim kurulu vardı. 15 günde bir toplanması gerekiyordu. Ama toplantıya tüm yönetim kurulu üyeleri katılmayabiliyordu. Yönetim kurulu üyesinin evine gidiliyor, "bu akşam toplantı var, gelebilecek misin" deniyordu. Komünist disiplin, komünist ideoloji nedir bilmeyen bu işçi de "hayır bu akşam misafirim var" veya "çok yorgunum" diyebiliyordu. Komünist olabilecek insanlardan partinin yayın organı, adı saklanıyor, partiden söz eden yayınlar gösterilmiyordu. Örgüt üyeleri bilinçsiz, eğitimsiz, 15 gün veya ayda bir bilmem ne şenliğine "eyleme" katılıyorlardı. Eğitim seminerleri yapılıyor, ama katılanlar 10-15 kişiyi geçmiyordu. Seminere her hafta aynı yerden başlanıyordu. Biri "köylü sınıfı", öteki "hammallar sınıfı" diyor, toplum akla sığmaz sınıflara bölünüyordu. Bu durumda ne olacak, bilinçsiz, eylemsiz insanlar ne yapacaklardı? Haliyle dedikodu, birbirini çekiştirme alıp yürüyordu.

Bunları somut olarak yaşadık. Şimdi soralım: Etrafımızdaki yığına bilmem ne şenliğine katılmakla, partinin yayın organını saklamakla, komünist görüşlerimizi saklamakla, yalnız okul, burs, tercüme, çocuk paralarıyla uğraşmakla sosyalist bilinç mi vermiş olduk? Hayır. Onları hareketimize çekeceğimize komplocu taktiklerle geri düzeydeki o kişilerin kuyruklarına takıldık. Lenin, "Sosyalist amaçlarımızı bir an bile gizlemeksizin bütün halk önünde genel demokratik görevlerini açıklamak ve vurgulamak zorunda olduğunu unutan kimse sosyal-demokrat (komünist—İ.S.) olamaz" (Lenin, *Ne Yapmalı*, s.105) diyor. Bizim de böyle yapmamız gerekirdi, böyle yapacağız.

Pekiyi biz komünist işçiler bütün bunları nasıl öğreneceğiz? Okuyacağız, öğreneceğiz. Öğrenmek için çaba harcayacağız. Ne yapacağımızı yalnız okumuş aydınlardan beklemeyeceğiz, yoksa yuvada annesinin yemek getirmesini bekleyen, ağzını açmış yavru kuşlara döneriz. Kendi sınıfımıza sosyalist bilinci götürmek için öğrenmek zorundayız. Hem de doğruları öğrenmek. Bunun için de herşeyi öğrenmek, açıkça tartışmak zorundayız. İdeolojimizi de arı tutmak zorundayız.

Bilinçsiz bir işçi komünist, olayları doğru değerlendiremez, olayların akıntısında kaybolur gider. Kendisinden iyi bilenlere, liderlerine yoldaşça güven ve saygı yerine *baba* gözüyle bakar. Elbette tarihte liderlerin rolü çok büyüktür. Ancak biz liderlerimize, ideolojimizi arı tuttuğu, Leninci yolu gösterdiği için sarılırız. Yoksa dünya komünist hareketi tarihi Kautski gibi, Plehanof gibi nice büyük işçi liderleri gördü. Onlara binlerce işçi hayrandı. Ama sonunda ne oldu? O büyük liderler devrime yüz çevirdi, adları tarihe dönekler olarak geçti. Biz de hareketimizdeki döneklere karşı çok duyarlı olacağız. Onları idealize etmeden saptayıp sergileyeceğiz. Bunun için de Leninizmi okuyup öğreneceğiz, onu arı tutacağız.

Bir Okuyucumuza Yanıtlar

Okurlarımız İşçinin Sesi'ne ideolojik konularda sorular yöneltiyorlar. Bu sayımızda, gazetemize mektup yazarak bir dizi sorunun cevaplandırılmasını isteyen bir okurumuzun sorularını ve yanıtlarımızı sunuyoruz.

Sayın İşçinin Sesi yetkilileri,

30 Temmuz tarihli İşçinin Sesi'nde çok ilginç yazılar çıktı. Zayıf Halka kitabını da okumuştum. Sizden yanıtlamanızı istediğim bazı sorularım var. Yanıtlarınızın ideolojik düzeyimi yükselteceğine inanıyorum.

1. SSCB'nin dünya devriminin merkezi olduğunu söylüyorsunuz. Dünya Komünist hareketi belgelerinde böyle bir belirleme var mı? Yoksa ilk kez siz mi söylüyorsunuz?

2. Tekel dışı burjuvazinin UDC'de niçin yeri yoktur?

3. Türkiye'de, işçi sınıfının birliğinin işçi-köylü bağlaşıklığının sağlanamayışı, UDC'nin oluşturulamadığı somut gerçekler iken ayaklanmanın pratik sorun hale gelmesini nasıl açıklarsınız?

4. TKP, ileri demokratik devrim, siz ileri demokratik halk devrimi diyorsunuz. Niçin?

5. *Atılım*'ın bugüne kadar satırarası okutmasını ilk kez mi söylüyorsunuz? Bu konuyu özellikle açmanızı istiyorum.

6. Liberal burjuvaziyi ürkütmeme, kuyrukçu, ulusal sorunda ikirimci davranış vs. Bu tavırlar TKP'de var mı?

7. Bilen Yoldaş, neden birden değişti dersiniz?

8. Bilen Yoldaşın Konferans Kapanış Konuşmasındaki "barikata zorluyorlar bizi, savaşacağız, fabrikalarda" diye biten bir bölümü "fabrikalarda" sözcüğünü çıkararak kullanmanız konuyu çarpıtma olmuyor mu?

9. CHP hakkında TKP'nin ve sizin tavrınız nedir?

10. "Faşizmi geberteceğiz" belgisi bana goşist bir belgi izlenime verdi. Faşizmi geriletmenin, inine tıkmanın gündemde olduğu sırada, Türkiye'deki "kurtuluş" goşist fraksiyonun "Faşizmi ezeceğiz" belgisiyle bu belgi bir uyum sağlamıyor mu? Açıklarmısınız?

Seyit Havran

Soru 1

Sovyetler Birliği'nin devrimci merkez olduğunu ilk biz söylemiyoruz. Bu fikir, dünya komünist hareketinin *en temel* belgelerinde, Marks-Engels-Lenin'in yapıtlarında vardır.

Tanım olarak dünya devrimci merkezi proleter hareketinin, proleter savaşımının en yüksek aşamaya ulaştığı yerdir.

Devrimci merkezin tarihsel yer değiştirmesini izlersek, Marks ve Engels'in *Komünist Manifestosu*'nda anlattığı gibi devrimci merkez önceleri İngiltere'deydi. İngiliz işçi sınıfının üst kesimlerinin emperyalist kârlardan kırıntılarla burjuvazi tarafından satın alınmasından, işçi sınıfı hareketine reformizmin egemen olmasından sonra devrimci merkez Fransa'ya geçti. Paris Komünü ayaklanmasıyla Fransa proletaryasının savaşımı doruk noktasına ulaştı. Ama bu savaşlarda işçi sınıfının yenilgiye uğraması hareketi tüketti. Uluslararası devrimci hareketin öncülüğü Almanya'ya geçti. Ancak 19. yüzyılın sonlarına doğru Rusya'da kabaran devrimci hareket Almanya'dakini aştı, bu kez Rusya devrimci merkez oldu. Marks ve Engels bu gerçeği *Manifesto*'nun Rusça basımına yazdıkları önsözde vurguladılar. Lenin aynı fikri, *Ne Yapmalı*'da işledi. Büyük Oktobr Sosyalist Devrimiyle Rusya proletaryasının savaşımı doruk noktasına ulaştı. Ama daha önce Fransa'da olduğu gibi yenilgiye uğramadı. Tersine, Rusya proletaryası devrimini yaptı, korudu ve sosyalist devletini kurdu. Bundan sonra, devrimci merkez Sovyetler Birliği'nde *kaldı*. En ileri sosyalist ülke olarak Sovyetler Birliği bugün de dünya devrimci merkezidir, sosyalizm yolunu tutan bir başka ülke onu *her alanda* geçene dek orada kalacaktır. (Ki bu, bugünkü koşullarda pratik değil, ancak teorik bir olasılıktır) Lenin bunu *'Sol' Komünizm Bir Çocukluk Hastalığı* yapıtında çok güzel anlatıyor.

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabında Yürükoğlu Yoldaş devrimci merkez konusunda üç yanlış anlayışa işaret ediyor. Bunlardan ikincisi, "ki genel olarak oportünistler savunuyor... (devrimci merkezin—İ.S.) nerede olduğunu bir türlü açıkça söylemiyor" diyordu. Bizim hareketimiz içindeki oportünistler bu anlayışa sahiptirler. Her yerde Sovyetler Birliği'ne boi övgü, bağlılık açıklamaları yapılır. Ama bu bağlılığın *nesnel*, bilimsel açıklamasına hiçbir yerde rastlayamazsın. Bizim Sovyetler Birliği'ne bağlılığımız yukarıda anlattığımız nesnel tarihsel gerçeklerden kaynaklanmaktadır. 100. sayıda sorduğumuz 26 sorunda bu soruyu özellikle vurguladık, başa aldık. Hâlâ açık yanıt bekliyoruz.

Soru 2,6,9

Tekel-dışı burjuvazi — CHP — cephe konusu gerçekten önemli bir konudur. Bunları ayrıntılı olarak ileriki sayılarımızda işleyeceğiz. Burada ancak okurumuzun sorularına ilişkin olduğu kadarıyla ele alalım. Bu konuda, okurumuzun üç sorusunu birleştirerek yanıtlamayı uygun gördük.

Ulusal demokratik cephe, *ileri demokratik halk devrimini gerçekleştirmek için* kurulacak halkın en geniş birliğine TKP Programının verdiği addır. Sözcükler üstünde tartışma bir yana, cephe, devrimimizin organıdır. Kuruluş amacı, anti-tekelci, anti-emperyalist, anti-faşist, ulusal zulme karşı devrim yapmak olan bir organa burjuvazi (küçük burjuvazi değil) katılır mı? Tekel-dışı burjuvazi devrimde bağlaşığımız olabilir mi? Sorun budur.

Tekel-dışı burjuvazi deyince ulusal-liberal burjuvaziyi anlıyoruz. Köy ve kent küçük burjuvazisi bunun dışındadır. Liberal burjuvazinin "anti-emperyalistliği", kendi pazarını kendi sömürme isteği kadardır. Onun "anti-tekelciliği" kendisi tekelciliğe yükselemeyip ülke pazarını daha yoğun sömüremeyişindendir. Emperyalizmle, tekellerle çelişkisi vardır, ama bu *uzlaşır* bir çelişkidir. Özellikle işçi sınıfının devrimci yükselişi karşısında ürküp "sınıfdaş"larıyla bağlaşık kurma yollarını arar. Tarihte liberal burjuvazi hep böyle bir rol oynamıştır.

Lenin, *İki Taktik* yapıtında 1905 devriminde liberal burjuvazinin siyasal planda temsilcisi olan Kadet Partisi'nin yığınların artan bağımsız devrimci eylemi karşısında nasıl ürktüğünü, Çarlıkla çelişkisini ikinci plana çekip, onunla nasıl uzlaştığını, karşı-devrim saflarına nasıl geçtiğini uzun uzadıya anlatıyor. Üstelik 1905 devrimi içeriği açısından burjuva demokratik bir devrimdi, kapitalizmin önündeki feodal engelleri kaldırmayı amaçlıyordu.

Bizim devrimimiz ise burjuva demokratik değil, sosyalizme açılan ileri demokratik bir halk devrimidir. Çok derin anti-kapitalist öz taşıyor. Amacı tekelci kapitalizmi yıkmak. Ama yıkıp da yerine ne getireceğiz? Rekabetçi kapitalizmi mi? Tarihsel olarak geri bir aşamaya mı döneceğiz? Hayır, sosyalizme ilerleyeceğiz. Gideceğimiz başka yol, duracağımız başka durak yoktur.

Kendi varoluşunun temellerini sarsan bir devrime hangi burjuvazi katılır?

Devrimimizin niteliğine göre tekel-dışı burjuvazinin UDC'de yeri olmayışını böyle açıklayabiliriz. Ülke somutunda bu nasıl yansıyor?

Ülkemiz 1968'lerden bu yana devrimci durum yaşıyor. Bu süreç içerisinde liberal burjuvazi nasıl konumlar aldı, görelim. Ülkemizde liberal burjuvazinin siyasal planda temsilcisi CHP'dir. 1970'lerin ortalarında Ak günlere bildirgelerini, "bu düzen değişmelidir" sözlerini hatırlayalım. Ama 1976-77 yılları sınıf savaşının aşırı sertleşmesini, devrimci durumun hızla yükselişini getirdi. Profilolarda, 1 Mayıslarda işçi sınıfı bağımsız devrimci enerjisini gösterdi. Bu kabarış liberal burjuvaziyi ürküttü. Özellikle hükümet olalı CHP tekelci burjuvaziyle çelişkisini ikinci plana atarak, onunla uzlaştı. Emperyalizmle uzlaştı. Tekel-dışı burjuvazi konusundaki Leninci görüş kendini pratikte kanıtladı.

Bu durumda, liberal burjuvaziye, CHP'ye karşı komünistlerin tutumu ne olmalıydı, ne oldu?

Bilen Yoldaş, TKP MK Plenumunda okuduğu Politik Büro Raporunda şöyle diyor: "CHP'ye karşı TKP'nin uygulayageldiği esnek politika doğrudur... Partimiz, bu hükümetin ileriye dönük attığı adımları, ikircikli ve küçük de olsa, gerici-faşist güçlerin saldırılarına karşı desteklemek, geri adımlarını, tutarsızlıklarını eleştirmek, onlara karşı çıkmak, CHP yönetimini, halka verdiği sözleri tutmaya zorlamak politikasını uyguluyor".

Bizce bu esnek değil, kuyrukçu bir siyasettir. Komünistler için liberal burjuvaziye karşı takınılacak tutum ancak *soyutlama* taktiği olabilir. Komünist siyaset, liberal burjuvazinin her attığı adımı eleştirmek, ikircimliğini göstermek, nefessizliğini sergilemektir. Böylece işçi sınıfı içindeki etkinliğini kırmak, soyutlamaktır. Sözümona "ileri" adımlarını (hangilerini gösterebilirler acaba?) destekleyerek, reformist hayallerin yaşamasını sağlamak değildir.

Son bir yılda CHP ve hükümeti yığınların gözünde gerçekten düştü, kendi kendine deşifre oldu. Ama bunda komünistlerin payı olmadığı için, devrimci alternatif güçlenmedi. Tersine, uygulanan "esnek" politika sonucunda TKP de çok güç kaybetti.

Bütün bunların altında yatan çok temel bir yanlış var: Liberal burjuvaziyi "o olmazsa olmaz" türünden bir *bağlaşık* olarak görmek. Yukarıda bunun neden yanlış olacağını anlattık. Geçmiş sayılarda çeşitli teorik sorunlarda ve somut durumlarda kuyrukçu siyasetin nasıl yansıdığını ele almıştık. ODTÜ olayında, seçimlerde, devrimci durum konusunda, Kürt sorununda, MHP, ÜGD kapatılsın kampanyasında, vs. Hepsinde yapılan, savaşımı liberal burjuvazinin kabul edebileceği sınırlar içine hapsetmek, devrimci hedefleri geri çekmekti.

Burada yalnız bir örneğini açacağız: Ulusal sorunda takınılan tutum. Ama bu öylesine bir örnek ki, devrimin sonucu açısından doğrudan ve canalıcı bir önem taşıyor. Çünkü CHP'yi cepheye kazanmak adına verilen ödün, bu kez gerçekten devrimci potansiyeli olan bir bağlaşığı, Kürt ulusunu kenara itmekle sonuçlanıyor.

Ulusal sorun konusundaki Leninci öğreti ulusların kendi kaderlerini tayin hakkını içerir. Bu son çözümlemede ezilen ulusun ayrılıp, ayrı devlet kurma hakkı demektir. Ezen ulus komünistlerinin görevi, ezilen ulusun bu hakkını sonuna dek savunmaktır. Ezilen ulusun komünistlerinin görevi ise birliği savunmaktır.

Ne var ki, ne TKP Programında, ne de partinin hiçbir yayınında ayrılma hakkının amasız-fakatsız savunulduğunu görmüyoruz. Tersine, sürekli ve tek taraflı olarak birlik vurgulanıyor. Bunun "teorik" kılıfı da bulunmuş: Ayrılma hakkı ancak sosyalist devrim aşamasında savunulabilirmiş, demokratik devrimde değil! (*Ürün* dergisinde H. Erdal imzasıyla çıkan bir yazıda savunulan görüş).

Sonuç olarak Kürt halkının savaşımı hir "eşit haklar savaşımı"na indirgeniyor. Bu ise liberal burjuvazinin kabul edebileceği bir istemdir.

Soru 3

Yürükoğlu Yoldaşın bu "fırtınalar koparan" sözlerini *Zayıf Halka*'dan olduğu gibi aktaralım:

"...ideolojik savaşımı yükseltmeliyiz. Yalnız bu savaşım bugün, olağan koşullarda yürütüldüğü gibi yürütülemez. Devrimci durumda ideolojik savaşım *yeni* bir yanaşım ve *yeni* yöntemler ister. Kendine özgü ajitasyon ve propaganda ister. Dün genel teorik sorunlar olan proleter hegemonyası, devrimci zor kullanım, ayaklanma ve devrim, burjuva devletinin yerle bir edilmesi ve diktatörlük sorunları bugün *çeşitli yönleriyle* pratik sorunlar olmuştur. Biz üstümüze düşeni yaparsak, yarın daha yakına, daha yakına gelecektir. Bu nedenle, bu sorunları bugün 'okumuş'ların lüksü olmaktan çıkarıp bilinçli işçilere, işçi sınıfının ileri kesimlerine anlatmak zorundayız. 'Hayali', felsefi konular olarak değil, somutlayarak ve tüm devrimci içeriğiyle. Bu da en başta yayınlarla olur".

İçinde yer aldığı *ideolojik görevler* bölümünden altındaki, üstündeki cümlelerden koparmadan ve de *çeşitli yönleriylen*in altını çizerek okuyunca, bu cümlenin anlamı hiçbir yanlış anlamaya olanak tanımayacak denli açık oluyor. Bunu bir ayaklanma çağrısı olarak ele almak, ya da ayaklanma günü gelmiştir diye anlamak olanaksızdır, kasıtlı kötü niyettir.

Sınıf savaşımı kabul ediyorsak, onun mantığını, varacağı yerleri de kabul etmek zorundayız. Devrimci durum sınıf savaşının olağanüstü sertleştiği bir durumdur. Devrimin nesnel temelleri hazırdır, iş öznel ögeyi geliştirerek devrimi gerçekleştirmeye kalır. Öznei öge, işçi sınıfının devrimci bilincini, devrim için kararlılığını, örgütlenme düzeyini kapsar. Şimdi, işçi sınıfına ayaklanmanın zorunluluğu, yukarıda sayılan kavramlar anlatılmadan, ona devrimci bir psikoloji verilmeden, öznel öge nasıl geliştirilebilir? Biz diyoruz ki dün olağan, barışçıl dönemlerde, *genel* teorik sorun olan ayaklanma vb. bugün, devrimci durumda *pratik* teorik sorunlar olmuştur, bunları en başta yayınlar yoluyla, içeriği, anlamıyla, günün somut savaşlarıyla bağlayarak anlatmak devrimci durumun yüklediği ideolojik bir görevdir. İşçi sınıfının birliği, işçi-köylü bağlaşıklığı, halk cephesi de böylece sağlam teorik temellere oturtulur, emekçi yığınlar nereye gideceklerini bilirler.

Soru 4

İlk bakışta terminolojik bir ayrımı dile getiren bu iki kullanış pratikte değişik bir ayrımı da yansıtıyor. Çeşitli legal-illegal yayın organlarını incelediğimizde birçok kullanışlar göze çarpıyor: İleri demokratik devrim, ileri demokratik halk devrimi, ileri demokratik erk, ileri demokratik düzen... Oportünist görüşleri savunan yayın organlarında terminolojik bir bütünlüğe raslamak zordur. Örneğin bugün ortacı oportünizmin yayın organı durumunda olan *Atılım* çeşitli kez "halk devrimi" terimini de kullanmıştır. *TKP'nin Sesi* Radyosu daha geçenlerde bir yayınında bunu kullandı. Bu arada Türkiye'den ilginç haberler geliyor: Mayıs ayında bu kullanışın doğru olduğunu savunan oportünistler, şimdi duvarlara yazılmasına karşı çıkıyorlarmış. "Bu Yürükoğlu'nun sloganıdır, kullanmayın. İleri demokratik erk demek gerek" diyorlarmış. Demek ki oportünistlerin devrimimizi tanımlamaları ilkesel, ideolojik bir temele değil, parti-içi denge hesaplarına dayanıyor.

Bizce ileri demokratik devrim terimi devrimimizi tanımlaması açısından eksiktir.

Devrimin niteliğini koyuyor, "ileri demokratik bir *içeriği* vardır diyor ama *kapsamını* açıklamıyor. "Halk devrimi" terimi devrimin kapsamını, halk yığınlarının devrime bağımsız istemleriyle katıldıklarını, devrimin halkın devrimi oluşunu anlatıyor. Bu açıdan "ileri demokratik halk devrimi daha tam ve kavrayıcı olan tanımlamadır.

Soru 5

Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye kitabının birinci basımından 18 ay, ikinci basımından 7 ay, üçüncü basımından da 3 ay sonra, Temmuz 1979 sayısında *Atılım*, Leninci çizgiye karşı haksız saldırıya geçti. "Bir Broşür Üstüne" isimli bu yazıyı 100. sayımızda yayınladık.

Çirkin, haksız ve tümüyle de ideolojik içerikten yoksun bu "eleştiri" ye biz yine de sevindik. Çünkü böylece oportünistlerle Leninciler arasındaki tartışmayı açığa çıkarma olanağı doğdu. Tüm komünistlerin, işçi sınıfının önünde açıkça yürümeye başladı. Hemen belirtelim ki bu Lenincilerin zorlamasıyla oldu. Açıklıktan korkmak, ortacılığın belirgin özelliğidir. O güne kadar da çeşitli saldırılar olmuş, ama hep cümle arasında, "kılçık atma" yöntemiyle yapılmıştır. 1979 *Atılım*'larını iyice tararsak ne demek istediğimiz anlaşılabilir.

Soru 7

Bu sorunun yanıtı en güzel *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* kitabında, "Bilen Yoldaşın Çizdiği Eğri" bölümünden, Yürükoğlu Yoldaştan dinleyelim.

"Son iki yıldır pek çok yoldaş bize Bilen Yoldaşı dünü ve bugünüyle nasıl değerlendirdiğimizi soruyor. Bir gün mutlaka aramızdan bir yoldaş, Bilen Yoldaşın savaştaki eğrisi üstüne de ciddi sosyal-psikolojik, psikolojik bir çalışma yapacaktır. Yapmalıdır. Böyle bir çalışmanın çok öğretici, yararlı sonuçları olacaktır. Bizim bugün buna ayıracak zamanımız yok. Ama daha dün "Bilen Yoldaş çok yaşa" diye inanarak bağıran bir hareket olarak, bir kez özeleştirimiz anlamında, değerlendirmemizi devrimci harekete açıklamak boynumuzun borcudur. İkincisi, Bilen Yoldaşın kısa bir değerlendirmesi, 1973 atılımının yapısı ve gerçek anlamı hakkında da çok değerli bir anlayış kazandıracaktır. Bu iki nedenden dolayı bugünkü düşüncelerimizi kısaca özetlemekte yarar vardır.

"Bilen Yoldaşın *teorik görüşleri*, hele A. Saydan Yoldaşın görüşleriyle karşılaştırıldığında, *ağırlığıyla* Leninci görüşlerdi. Öte yandan, ciddi oportünist yönler de taşıyordu. Örneğin, Kürt sorunu, ordu sorunu gibi. Ama bu yönler, ya o günün öncelik sırası içinde ön sıralarda olmadığı için, ya da bizler göremediğimiz için gözden kaçıyordu.

"Bilen Yoldaşın *yöntemleri* her zaman ortacı yöntemler olmuştur. İlk günden başlayarak, böl-yönet, ilkesiz uzlaşmalar, çamur atma yöntemlerini yaygın olarak uygulamıştır. Leninci kadrolar bu yöntemler karşısında her zaman irkilmiş ama taşıdığı anlamı ve önemi yeterince değerlendirememiştir. Parti parti diye kendimizi aldatırken gerçekten parti olmaya doğru gidişin heyecanı ve apaçık oportünist görüşlere karşı pek çok konuda aldığı Leninci tutum bu yönlemleri gölgelemiştir.

"Bilen Yoldaşın *işlevi*, herşeye karşın, o yıllarda olumlu olmuştur. Partiyi ilerletmiştir.

1977 Konferans Raporu, Bilen Yoldaşın oportünizmle Leninizmi eklektik biçimde birleştirmiş olan teorik yapısını aslında apaçık ortaya seriyordu. Ama hele kapanış konuşması bir süre için herkesin gözünde bu yönleri yine geriye itti. Ama ancak bir süre için. 1977'de kadrolar artık eskisi gibi değildir. Doğu toplumlarının baba, büyük karşısındaki klasik tutukluğundan giderek sıyrılmaktadır. Dolayısıyla, Konferansın hemen ardından eleştiriler yoğunlaşmaya başlamıştır.

"1977 Konferansında Bilen Yoldaş, kendi Leninizm anlayışı (ideolojik düzeyi) ve kendi yöntemleri ölçüsünde partiyi 'Leninci yörünge'ye götürmeye çalışmıştır. Bu nedenle, Konferans Raporunda Programdan daha ileri noktalar yer almıştır. Ama ortacı yöntemlerin etkisiyle daha geri noktalar da yer almıştır.

"Aynı yıl ve ardından gelen yıl, bir yandan CHP 'umudu' partinin çok düşük teorik düzeyini zorlamış, bir yandan hızla büyüyen parti, yine teorik yetersizlik nedeniyle her çeşit burjuva, küçük burjuva etkisine karşı açılmıştır.

"1973 atılımı sonrasında, parti Leninizmi tam anlamıyla içerememiş olmasına karşın, atılımın coşkusu oportünistleri uzunca bir süre yerlerinde çivilemiştir. 1977'lere gelindiğinde, üstte değindiğimiz nedenlerden dolayı başka bir durum ortaya çıkmıştır. Partinin hızla büyüyüşü ve ne partide, ne yığın örgütlerinde Marksçı-Leninci bir eğitim yapılmayışı sonucunda, eski kaşerlenmiş-köhnemiş oportünizm, yerini yeni, genç ama bilgisiz ögelerde hızla genişleyen bir oportünizme bırakmıştır.

"Parti içindeki bu yeni durum Bilen Yoldaşın kişiliğinde ve teorisinde dün (belki Lenincilerin eksiği, belki görevlerin somut dizilişi, belki de her ikisi nedeniyle) ikincil düzeyde kalan geri özellikleri birincil düzeye çıkarmıştır. Teorisindeki oportünist yönler ve ortacı yöntemleri, doğru ve yararlı yönleri geriye itmiştir. Bilen Yoldaş oportünizme karşı ta baştan izlemekte olduğu ödün yolunu, bu dönemde yeni gelişen oportünizme karşı çok daha ağırlıkla izlemeye başlamıştır. Dolayısıyla parti içindeki eğilimler ve güçler arasında oynama, güçlüye ödün verme gibi ortacı yöntemleri, Leninci görüşlerini önce geriye itmiş, sonra iyice sulandırmıştır. Bugün Bilen Yoldaş, artık tam anlamıyla ortacı bir konumdadır.

"Bilen Yoldaş örneğinden önemli bir ders çıkıyor. Ortacı yöntemlerle Leninizm savunulamaz. Evrim yoluyla (ne toplumda, ne *parti içinde*) devrim yapılamaz. Marksizm-Leninizmi ciddi çalışmadan, siyaset düzeyinde parlak sözlerle çok yol alınamaz.

Soru 8

Önce Bilen Yoldaşın bu sözlerini Konferans kapanış konuşmasından *aynen* aktaralım:

"Profilo!... Çok önemli bir olay. Yineliyorum. Fazla gelmesin. Oraya barikata çıkacağız. Barikata zorluyorlar bizi. Bizim savaşımız kan ve ateş içinden geçiyor. Razı olmayacağız işçileri, gençleri sokaklarda, alanlarda vursunlar. Savaşacağız. O da fabrikalarda olur".

Bizce fabrikalarda sözcüğü çıkartılsa da, katılsa da anlam değişmez. "Savaşacağız" diyor. O da "fabrikalarda olur". Nasıl olur? Onu da başında belirtiyor zaten: "Profilo!", "barikata çıkarak". Konuyu çarpıtmıyoruz. Bir çarpıtma varsa, o da bugün bu sözleri ettiğine bin pişman olan Bilen Yoldaşa aittir.

Soru 10

"Goşist" belgiler belli bir tarihsel anda ayakları yere basmayan belgilerdir. Yığınlardan çok daha ileride, dolayısıyla onlardan kopukturlar. *İşçi sınıfı hareketinin en solunda* duranlardan (Lenincilerden) "*daha solda*" duranlara goşist diyebiliriz.

Bu ölçütleri gözönünde bulundurarak, "faşizmi ininde geberteceğiz" belgisini nasıl değerlendirmeliyiz?

Birincisi, bu belgi çok önemli bir siyasal saptamayı yansıtıyor. Ülkemizde devrimci durum da, faşizm tehlikesi de aynı ekonomik temelden kaynaklanıyor (Bak *Emperyalizmin Zayıf Halkası Türkiye*, 4. basım, s.54-58). Bundan çıkan sonuç ise anti-faşist savaşım ile devrim için savaşımın birbirinden koparılamayacağıdır. Dolayısıyla önümüzdeki görev faşizmi "geriletmek" değil, devrimi gerçekleştirerek faşizmi *ininde gebertmektir*. Bu yönüyle, bu belgi tümüyle içinde bulunduğumuz döneme, yani devrimci duruma, uygun, ayakları yere basan bir belgidir.

İkincisi, bu belgi giderek gerçek anti-faşist savaş veren yığınları sarmaya başladı. Türkiye'den gelen haberlere göre, büyük kentlerin gecekondu mahallelerinde, işçi semtlerinde faşistlere karşı göğüs göğüse çarpışanların ağzındaki belgidir. Bu bizim irademizin dışında, kendiliğinden gelişen bir olgudur.

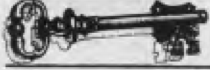
Bu noktada, sorunu anlamak açısından yararlı olacağına inandığımız kısa bir gezinti yapalım. "Faşizme geçit yok" belgisini değerlendirelim. Bizce bu belgi pek çok yönüyle sağ ve yanlış bir belgidir.

Birincisi, anti-faşist savaşımla devrim savaşını birbirine bağlamıyor.

İkincisi, yığınlarda savunmacı bir psikoloji yerleştiriyor. Oysa bugün saldırı psikolojisi gereklidir.

Üçüncüsü, tarihsel olarak başarısız bir belgidir. İspanya'da ve Şili'de kullanılmış, faşizm geçit bulmuştur. Lenin, anlam bakımından doğru da olsa, tarihsel olarak başarısız belgilerin kesinlikle kullanılmaması gereğini vurguluyor.

Dördüncüsü, faşizme geçit vermeyeceğiz ama yerinde duracak gibi bir anlam da çıkıyor. Oysa devrimciler faşizmi kabına hapsedecek değil, yokedecektir.

ANAHTAR

Bir Karşılıklı Konuşma

İşçinin Sesi'nin yarattığı açık tartışma ortamı ve bu tartışma biçimleri bazı gözlemcileri rahatsız etmiş olabilir. Lenin'in bunlara yanıtı olarak Toplu Yapıtlar, 19. cilt, 45. sayfasındaki "Bir Karşılıklı Konuşma" yı aşağıda yayınlıyoruz.

Birinci gözlemci: İşçiler arasında süren "6'lar, 7'ler" kavgasını olanca yakından izliyorum. Her iki gazeteyi de izlemeye çalışıyorum. Elimden geldiği kadar burjuva ve Kara Yüzler basınında çıkan tepkileri karşılaştırıyorum... Ve ne düşünüyorum biliyor musun? Bana öyle geliyor ki, kavga ciddi biçimler alıyor, atışıp kakışmalara dönüşüyor, soysuzlaşıyor. Sonu da her durumda müthiş bir moral çökmesi olacaktır.

İkinci gözlemci: Anlamıyorum seni. Gerçekten ciddi bir sorun üzerinde süren kavganın kıran kırana *olmaması* nerede görülmüş? Kavga ciddi bir sorun üzerinde olduğu için "küçük bir atışma"dan ileriye gidiyor. Partinin örgütsel ilkelerini yadsımaya alışkın olanlar, yadsımayı sürdürenler, en hırçın bir direniş göstermeden teslim olmayacaklar. Hırçın bir direniş ise her zaman, her yerde "ciddi savaşım biçimleri" doğurur, çekişmeyi ilkesel plandan çekip, didişmeye dönüştürme *çabaları* yaratır. Ne olmuş yani? Böyle oldu diye partinin temel örgütsel ilkeleri uğruna savaşımdan vaz mı geçelim?

Birinci gözlemci: Benim ileri sürdüğüm sorundan biraz uzaklaşıyorsun. "Saldırıya geçmek" için çok acele ediyorsun. Her iki tarafta da işçi gurupları bir karar "attırmak" için acele ediyor. Kimin ötekinden daha ağır dil kullanacağı neredeyse bir yarışma konusu oldu. Bu kadar sövüp saymak, sosyalizmin ışığını arayan çok sayıda emekçiyi işçi sınıfı basınından iğrendiriyor. Belki de gazeteyi şaşırarak, hatta sosyalizm adına utanarak ellerinden atıyorlar. Uzun bir süre sosyalizme karşı soğuyabilirler bile... Ağız dalaşları, "kabadayı"ları öne çıkaran bir çeşit "doğal *olmayan* ayıklanma" yaratıyor... Rakibine hakaret etmede ustalık her iki tarafta da teşvik ediliyor. Sosyalist partinin proletaryaya vereceği eğitim *böyle* mi olmalı? Bu bir anlamda işçi sınıfı hareketinin *temel* çıkarlarını anlık başarılar uğruna feda etmek demek olan oportünizmi onaylamak, en azından ona göz yummak olmuyor mu? İşçi sınıfı hareketinin temel çıkarları, her iki tarafın da anlık çıkarları uğruna feda ediliyor... Sosyalist çalışmanın zevkini tatmak yerine, ondan esinlenmek, ona karşı ciddi bir tutum almak yerine, sosyalistlerin kendileri yığınları sosyalizmden kaçırıyorlar. Her neyse, akla o acı sözler geliyor — proletarya sosyalizmi sosyalistlere *karşın* gerçekleştirecektir.

İkinci gözlemci: Biz ikimiz de işin dışındayız. Yani, ikimiz de kavganın doğrudan içinde değiliz. Ama gözleri önünde olup biteni anlamaya çalışan seyirciler, bu kavgaya iki tür tepki gösterebilirler. Dışarıdan bakan biri, yalnızca kavganın dış görünüşü diyebileceğimiz yönünü görebilir. Yani sıkılı yumrukları, çarpık yüzleri ve çirkin sahneleri görebilir. Bunu gören hepsini lânetleyebilir, ağlayıp, sızlayabilir. Bir de dışardan bakan biri süren savaşımın *anlamını* kavrayabilir. Bu da müsaadenizle, savaşımın sözümona fazlalık, aşırılık sahnelerinden daha ilginç, tarihsel açıdan daha önemli. Coşkusuz savaşım, aşırılıksız coşku olmaz. Ve de benim en nefret ettiğim kişiler, dikkatlerini sınıfların, partilerin, fraksiyonların savaşımlarının "aşırılıklarına" yoğunlaştıranlardır. Kusura bakma ama böylelerine "İçeceksen iç! Ne yaptığını bil de!" diye bağırmak geliyor içimden. Ve bu işte büyük bir olay, tarihsel açıdan büyük bir olay. Bir işçi sınıfı partisi kurulmakta. İşçilerin bağımsızlığı, işçilerin *kendi* parlamento gurupları üzerinde etkinliği, işçilerin kendi partileriyle ilgili sorunlarda karar vermeleri olup bitenin tarihsel önemi böylesine büyük. Basit bir istek, gözlerimizin önünde bir *olaya* dönüşüyor. Sen "aşırılıklardan" ürküyor, kederleniyorsun. Bense Rusya işçi sınıfını gerçekten daha olgun, daha ergen kılan bir savaşımı hayranlıkla izliyorum. Ve bir tek şeye kızıyorum — o da gözlemci olmama, o savaşımın ortasına dalamayışıma...

Birinci gözlemci: Yani "aşırılıkların" ortasına öyle mi? Peki, "aşırılıklar" kararların düzülmesine yol açarsa ne yapacaksın? Bu "aşırılıklara dikkati çekip, öfkelenenlere, bu tür şeylerin her ne pahasına olursa olsun son verilmesini isteyenlere karşı da "nefretini" mi bildireceksin?

İkinci gözlemci: Rica ederim, beni korkutmaya çalışma! Zaten korkutamazsın da! Yanlış bir bilgi basıldığı için "açıklığı" yermeye hazır olanlara benzemeye başlıyorsun. Bir keresinde bir sosyal-demokratın siyasi namussuzluğu üzerine *Pravda*'da bir yazı yayınlanmıştı. Bir süre sonra yazı yalanlandı. O sosyal-demokratın yazının çıkışıyla tekzip arasındaki sürede neler hissettiğini düşünebiliyorum. Ama "açıklık" kendi açtığı yarayı kendi iyileştiren bir kılıca benzer. Kararların düzülmesi olacaktır diyorsun. Düzmeciler açığa vurulup atılırlar, bu iş te biter. Ciddi savaşlar yakınlarda bir cephe hastahanesi kurulmadan yer almaz. Ama "cephe hastahanesi" sahnelerinden korkuya kapılmak, ya da sinirlerinin bozulmasına izin vermek bağışlanmaz. Kurtlardan korkuyorsan, ormana girme.

Oportünizme, yani sosyalizmin temel amaçlarını gözardı etmeye gelince, yanlış tarafı suçluyorsun. Senin gözünde o temel amaçlar, günün davası, o anın ivedi sorunları uğruna o "günahkâr" savaşımla ilgisi olmayan bir çeşit "cennetvari ülküler" oluyor. Sorunlara böyle bakmak sosyalizmi tatlı bir lâf, şerbetimsi bir duygusallığa çevirmek olur. Günün her sorunu için her savaşım, temel amaçlarla sıkı sıkıya bağlanmalıdır. Savaşımın tarihsel anlamını böylesine bir kavrayış, bu savaşımı derinleştirerek, keskinleştirerek, o olumsuz "ustalık" ve "kabadayılık" ögelerinden kurtarabilir. Bu ögeler de gürültülü, bağırıp, itişen bir kalabalığın olduğu her yerde kaçınılmazdır, fakat kendiliğinden de yok olur. Sosyalist bir partinin proletaryayı eğitmesinden söz ediyorsun. Bugünkü savaşımda söz konusu sorunun *ta kendisi*, parti yaşamının *temel* ilkelerini savunmaktır. *Kendisi* Duma'da *hangi* politikanın uygulanmasını istiyor, legal ya da illegal partiye karşı *kendi* tutumunun ne olacağı, *kendisi* Duma gurubunu parti üstü mü görüyor, tersi mi? Bütün bu sorular, her işçi okuma gurubunun önünde tüm çıplaklığıyla duran ve ivedi, kesin cevap bekleyen sorunlardır. Gerçekten bunlar, partinin varlığının alfabesi. Sorun partinin olma veya olmama sorunudur.

Sosyalizm, insanlığın olacak hazırlop bir sistem değildir. Sosyalizm, her gün *biraz daha yakınlaştığı* temel hedefi *uğruna* bugünkü amacından yarınki amacına ilerleyen günün proletaryasının sınıf savaşımıdır. Şu Rusya denen ülkede sosyalizm, günümüzde liberal aydınların ve "Duma" daki Sosyal-Demokrat aydınların" örgütlenmeyi *baltalama* çabalarına karşın, siyasal bilince sahip işçilerin, bir işçi sınıfı partisinin örgütlenmesini kendileri tamamlama sürecinde oldukları bir aşamadan geçiyor.

Likidatörler, işçilerin kendi işçi sınıfı partisini kurmalarını *baltalamaya yeminliler*. "Altılar, yediler" kavgasının anlamı, önemi burada yatıyor. Ancak bunu durduramazlar. Savaşım zorlu ama işçiler mutlaka kazanacak. Zayıf ve korkak olanlar savaşımın "aşırılıkları" yüzünden sallansınlar. Yarın, bu savaşımdan geçilmeden bir tek adım dahi atılamayacağını kendileri görecektir.

Türkiye Kürdistanı Türkiye'nin İç Sömürgesidir

Kürdistan'ın sömürgeleşmesi, bu ülkenin Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine katıldığı 16. yüzyılda başlamıştır. Aradan geçen zaman süresinde sömürünün biçimi değişmiş ama Türkiye Kürdistanı'nın iç sömürge olması değişmemiştir.

Süleyman Sakalı

Türkiye Kürdistanı bir sömürge midir? Bu, üzerinde çeşitli spekülasyonlar yapılan, geniş tartışmalara ve görüş ayrılıklarına neden olan önemli bir sorudur. Neden? Çünkü, bu soruya verilen yanıtlar, burjuva ulusçularıyla gerçek enternasyonalistleri birbirinden bir kez daha ayırıyor. Çünkü, Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olduğu gerçeğini reddeden, burada uygulanan amansız baskı, talan, yağma ve insan kıyımına gözlerini kapayanlar ancak burjuva ulusçuları ve burjuva ulusçuluğunun zehirine bulaşmış olanlardır.

Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olduğunu yadsıyanlar listesinde Maocu *Aydınlık* ve *Emekçi* dergisi gibi ne oldukları tartışma bile gerektirmeyen şovenistlerin baş sırada yer alması bir rastlantı değildir. Öte yandan, *Ürün* dergisinin ve TİP'in de aynı görüşleri savunması da hiç şaşırtıcı değildir. Bunlar ve *Devrimci-Yol*, *Emeğin Birliği*, v.b. gibi daha başkaları böylece, en başta yıllar yılı Türk burjuvazisi tarafından Kürdistan'da uygulanan kanlı sömürgeci politikaya gözlerini kapıyor ve şovenist bir tutum alıyorlar.

Komünistler enternasyonalisttir

Maocular ve *Dev-Yol*'cular, "Türkiye gibi yarı-sömürge bir ülkenin" sömürge edinemeyeceğini, dolayısıyla Kürdistan'ın bir sömürge olamayacağını söylüyor. Böylece Türkiye Kürdistanı'nın sömürge olup olmadığını Türkiye ile Kürdistan arasındaki ilişkilere bakarak değil, Türkiye ile emperyalizmin ilişkilerine bakarak yanıtlamaya kalkıyor. Asıl işi bırakıp başka şeylerle uğraşıyor. *Ürün* dergisi de 36. sayısında Hüseyin Ersavaş imzasıyla yayınlanan yazıda, "sömürgecilik tezi ayrılıkçılığın kılıfı, zorlama bir tezdir" diyerek burjuvazinin ağzıyla konuşuyor. Kürdistan'a iç sömürge diyenleri "bölücü" olarak damgalamak ve kendi şovenizmini örtmek istiyor.

Aslında bu karşı çıkışların hiçbirisi, Kürdistan'ın gerçekten bir iç sömürge olup olmadığının doğru, bilimsel olarak saptanmasıyla ilgili değildir. Çünkü tümünün eninde sonunda sorunu getirip bağladıkları nokta aynıdır. Bunlara göre Kürdistan'ın bir iç sömürge olduğunu söylemek, kaçınılmaz olarak proletaryanın *ayrı* örgütlenmesini savunmak, Türk ve Kürt halklarının birlikte savaşmasını *istememek* demektir! Ne var ki, bu anlayışın, ulusların ayrılma hakkını kayıtsız şartsız savunan komünistleri her zaman "bölücülükle" suçlayan katıksız burjuva ulusçusu anlayıştan farkı yoktur.

Daha önce de belirttiğimiz bir noktayı yineleyelim: Komünistler, herşeyden önce enternasyonalisttir. Uluslararası alanda örgütlenmiş, ulus ayrımları tanımayan sermayeye karşı bütün ulusların proletaryasının en yakın, ideolojik-örgütsel birliğini sağlamak, komünistlerin temel görevidir. Lenin'in dediği gibi, "Kapitalist ezgi enternasyonaldir. İşte bu nedenle tüm ülkelerde işçilerin kurtuluş için savaşımı ancak enternasyonal sermayeye karşı birlikte savaşırlarsa başarılı olur" (R. Yürükoğlu, *Proletarya Enternasyonalizmi*, s.18).

Lenin, ulusal sorun konusundaki birçok yazısında *tüm proleterlerin, tüm sınıf örgütlerinde* (parti, sendika, vb.) birlikte örgütlenmesinin gerekliliğini ısrarla vurgulamıştır. Bu, komünistler için ilkeseldir. Türk ve Kürt proletaryasının tüm sınıf örgütlerinde *birlikte örgütlenmesini* savunmak aynı ilkesel tutumun doğal sonucudur. Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olup olmaması bunu değiştirmez!

Türkiye Kürdistanı'nın bir iç sömürge olmasından çıkarak proletaryanın (Türk ve Kürt) ayrı örgütlenmesini, yani ulus ayrılıklarına göre bölünmesini önerenler varsa, bu yanlış bir görüştür. Ulusçuluğu, ulus ayrılıklarını başa alan bir tutumdur. Ama bu yanlışı yapanlar var diye, bunu kılıf yaparak sömürge olgusunu yadsımak da ezen ulus şovenizminden başka birşey değildir. Ayrıca, bu şekilde gerçekleri yadsıyarak proletaryanın örgütsel birliği hiçbir zaman sağlanamaz. Somut durumlar, gelişmeler de bunun böyle olduğunu pratikte kanıtlıyor. Sömürge tezini "ayrılıkçı burjuvazinin tezi" olarak lânetleyen *Ürün* dergisinin, Kürt proletaryası ile Türk proletaryasının örgütsel birliğini sağlama yolunda ne kadar "ilerlemiş" olduğu merak konusudur.

Kürdistan'ın sömürgeleşmesi

Kürdistan'ın sömürgeleşme süreci, bu ülkenin Osmanlı İmparatorluğu sınırları içine katıldığı 16. yüzyıla kadar uzanır. Osmanlı İmparatorluğu döneminde Kürdistan'ın zengin kaynakları birçok kez talan edildi, ülkenin zenginlikleri yüzyıllar boyu her türlü yoldan imparatorluk metropollerine taşındı.

Birinci Dünya Savaşı sırasında ve sonrasında emperyalist ülkeler, zengin petrol ve maden kaynakları olduğu bilinen bu ülkeyi kendi sömürgeleri yapmak için savaştılar. Savaş sonrası dönemde Kürdistan 4 parçaya ayrıldı, parçalandı.

Kürtler ve Türkler, emperyalist istilacılara karşı ulusal bağımsızlıkları için savaştılar. Ancak, bu savaş sonrasında kurulan Türkiye Cumhuriyeti içinde Türk burjuvazisi egemenliği ele geçirdi. Türkiye Kürdistanı'nı eski dönemlerden daha amansız, sömürgeci yöntemlerle yağmaladı. Türk burjuvazisi, Cumhuriyet'in ilk yıllarından bu yana Türkiye Kürdistanı'nı, Türkiye'de kapitalizmi geliştirme yolunda bir sömürge olarak kullandı. Cumhuriyet'in ilk yıllarında ülkede kapitalist gelişmeyi sağlayacak bir sermaye yoktu. Osmanlı İmparatorluğu'nun yarı-sömürge durumunda olmasından da kaynaklanan bu sermaye yokluğu, kapitalizmin gerek duyduğu sermaye birikiminin sağlanmasını en acil bir sorun olarak gündeme getirdi. Bu da doğal olarak Türk burjuvazisinin gözlerini iyice Türkiye Kürdistanı'na, Kürdistan'ın zenginliklerine çevirdi.

Türk burjuvazisi daha baştan devleti kullanarak, ekonomik ve siyasal *şiddet* yoluyla, ilkel birikimi sağlamak ve kapitalizmi *işler duruma* getirmek için kolları sıvadı. Bir yandan ulusal birlik edebiyatı yaparken öte yandan Kürdistan'a daldı. Burada *her yolu kullanarak* biriktirdiği zenginlikleri sermaye olarak Batı'ya aktardı. Cılız burjuvazinin güçlenmesinde bu, önemli yollardan biri oldu. 1950'lere kadar süren bu *"ilkel birikim dönemi"*, Türkiye Kürdistanı için tam bir yağma ve talan dönemiydi. En barbar yöntemlerle uygulanan sömürge siyaseti sonucunda Kürdistan'ın insanı büyük yıkıma uğradı. Üretici güçlerin gelişmesine sekte vuruldu. Sermaye birikimini sağlamak için ne var, ne yok herşeyi talan eden barbar Türk burjuvazisinin gözü başka birşey görmüyordu. Hemen Kurtuluş Savaşı sonrasında başlayan bu yağma ve talana karşı isyan eden Kürt halkı da amansızca yok edildi. Bu dönemdeki ayaklanmaları bu nedenle *sömürge savaşları* olarak nitelemek yalış olmaz. Böylece, Türk burjuvazisi topuyla, ordusuyla Kürdistan'a dalmış, halkını büyük ölçüde yok etmiş, ya da başka yerlere sürmüş, kısacası sömürgeciliğe karşı direnen bu ülkeyi "bir kez daha" zaptetmiştir.

1950'lerle birlikte Türkiye'de kapitalizm kendi ayakları üstünde yavaş yavaş yürümeye başladı. Kapitalizmin çarkları ilkel birikimin yağlarıyla yağlanmış, ülkede hızlı bir kapitalistleşme dönemi başlamıştı. 1950-1960 arasında hızla gelişen kapitalizm, 1960'larla birlikte tekelciliğin ağır bastığı, 1960'lar sonrasında ekonomiye egemen olduğu bir döneme girdi. 1950-1960 arasında Kürdistan, posası sıkılmış, bitkin bir durumda varlığını sürdürdü. Ulusal baskı azalmadı ama yavaş bir kapitalist gelişme, Türkiye'nin bütününün etkisiyle, Kürdistan'da da yol aldı.

Tekelci kapitalizmin giderek finans-kapitale yükselmesi süreci Kürdistan'ı derinden etkiledi. Artık finans-kapitale yükselen tekelcilik, Türkiye Kürdistanı'na ilkel birikim döneminden farklı bir gözle bakıyordu. Türkiye Kürdistan'ı, zengin bir pazar ve hammadde kaynağı olarak finans-kapitalci burjuvazinin iştahını kabartıyordu. İşte 1960'lar sonrasında, özellikle devlet-tekelci kapitalizminin Türkiye'de egemen olduğu 1970'ler sonrasında, Kürdistan, finans-kapital tarafından yeni yöntemlerle sömürülmektedir.

Ne var ki, sömürünün biçimi değişmiş, yöntemleri değişmiş ama Türkiye Kürdistanı'nın iç sömürge olması değişmemiştir.

Lenin, Komintern'in İkinci Kongresinde sömürge bağımlılığının özelliklerini şöyle anlatıyordu: "...sömürgesel bağımlılık, doğrudan siyasal ve hukuksal bağımlılıktan başka, bir dizi mali ve ekonomik bağımlılık ilişkisini (ve) hemen her zaman katliamdan başka birşey olmamaları nedeniyle savaş bile sayılmayan bir dizi savaşı ... içerir". (Lenin, *Toplu Yapıtlar*, c.31, s.216).

Yürükoğlu Yoldaş da, *Üçüncü Program ve Görevlerimiz* adlı kitabında Kürdistan'ın sömürge durumunu şöyle dile getirmiştir: "...Türkiye Kürdistanı, Türklerin zor kullanarak ülke sınırları içine kattıkları bir bölgedir. Zenginliklerini, Kürt egemen sınıfıyla birlikte giderek hızlanan biçimde sömürdüğü bir alandır. Türkiye Kürdistanı, Türkiye'nin *iç sömürgesidir...*" (*Üçüncü Program ve Görevlerimiz*, s.55).

Kürdistan'ın iç sömürge olmasını ve sömürgecilik konusunu sürdüreceğiz.

GENÇLİK HALKIMIZIN GELECEĞİDİR!

İşçi Gençlik Savaşımda

Türkiye'nin büyük-küçük bütün şehirlerinin, giderek birçok kasabasının bile, girişçıkışlarında, ana yolların kenarında uzayıp giden sömürü harmanları vardır. Bunlar "sanayi"lerdir.

Sanayi dendiğine bakmayın, bunlar çoğunlukla çamurlu sokaklarla bağlanan, bir-iki makina, 5-10 işçi çalıştıran sıra sıra atölyelerdir. Yedek parçacı, tamirci, tornacı... ne arasan var sanayide.

Sanayiler küçük işletmelerden, küçük sermayelerden oluşur ama genellikle dev tekellere, holdinglere çalışırlar. Onların yan kolları gibidirler. Tekellere yedek parça, vida, yan ürünler üretirler. Sömürü çok yoğundur. Çünkü sanayi patronları hem mallarını tekellerin istediği gibi biçtiği düşük fiyata satmak zorundadır, hem de çalıştırdığı işçiyi kendi sömürür. Onun için sanayilerde ücretler çok düşük, çalışma koşulları çok kötüdür. Ve onun için sanayilerde hep bu koşullara katlanmak zorunda kalan çocuk yaşta genç işçiler, çıraklar çalıştırılır.

Sanayide çalışan bir genç işçi şöyle yazıyor: "8 saatten fazla, sigortasız, 500 lira haftalık ile çalışıyorum. Bu gibi yerlerde çalışan işçilerin durumları benimkinden farklı değil. Çırakların durumu daha da kötü. Dayak, küfür, angarya cabası. Haftalıkları ise 250-300 lirayı geçmiyor.

"En erken gidip en geç giden çıraklar. Altı ayda öğrenebilecekleri bir işi üç senede kendi uğraşlarıyla ancak öğreniyorlar. Yaşları 12, hatta 9, ondan da ufak çocuklar çalışıyor sanayilerde. Arabaların altında kalmak ölmek pahasına. Dertlerimiz çok, açmakla, tartışmakla bitmez".

Ankara'dan yazan bir genç işçi arkadaş ise derin bir sınıf sezisiyle dertlerini şöyle dile getiriyor: "Bizlerin hiçbir güvencemiz yok. Ücretler çok düşük. Her an iş kazasıyla karşı karşıyayız. Bundan bir yıl önce bir arkadaşım sağ elini makinada kopardı ve patron arkadaşımı kapı dışarı etti. Ülkemizde yasalar öyle ki, haklının yanında değil, hep haksızdan yana".

Ve şöyle diyor Gaziantep'ten bir başka işçi genç: "Bazı genç işçi arkadaşlar bu koşullarda çalışmanın nedenlerini açık ve berrak bir şekilde görüyorlar.

"Kapitalist düzende burjuvazi ucuz işgücü ve genç işçiler, örgütsüz işçiler ister. Ama artık kazın ayağı eskisi gibi değil.

"Nasıl onlar MESS gibi örgütlerde örgütleniyorsa, biz de kendi öz örgütlerimizde örgütlenip savaşıyoruz. Burjuvazinin kokuşmuş düzenine öyle bir çomak sokacağız ki, babaları gelse, bütün güçlerini kullansalar, o çomağı değil çıkarmak, kıpırdatamayacaklar bile!"

Genç işçi, çırak bilinçleniyor. Bilinçlendikçe doğruları söyleyen, ona kurtuluş yolunu gösteren ideolojisini arıyor. Buluyor da: Genç işçi örgütlenmesinde çalışan bir devrimci şöyle yazıyor:

"Özellikle işçi gençlik arasında hızla yayılan *İşçinin Sesi*'nin Bolşevik görüşleri bugünlerde sanayilerin duvarlarını slogan olarak dolduruyor".

Ve sanayilerden *İşçinin Sesi*'ne mektup, kitap, gazete isteği yağıyor.

Son sözü yine geleceğimizi simgeleyen bu genç yoldaşlarımıza bırakalım:

"Öğrenmek istiyoruz. Devrimci durum için bir gün var, bir gün yok diyen, kurbağa gibi o taştan o taşa atlayan oportünistlere bizi sömüren, küçük yaşta mezara gömmek isteyen burjuvaziye karşı savaşmak için öğrenelim. Öğrenelim ki örgütlenelim. Örgütlenelim ki savaşalım. Biz de atalım imzamızı tarihin sayfasına".

Tasfiyecilik Oportünistleri Kurtarmayacak

Değerli Yoldaşlar,

Oportünistler son günlerini yaşıyorlar. İLD ve İGD'den atılanların sayısı şu anda 70'e ulaştı. Atmalarla birlikte oportünistler Ankara çapında saldırıya geçtiler. Saldırıların amacı ortadadır:

—Kadroların hesap sormasını engellemek.

—Var olan tabanı ellerinde tutmak.

—Bizleri örgütlerimizi terketmeye itmek.

Leninci ideolojinin kitleleri sarması ve kadroların ideolojik alandaki eksiklerini kapatması, Menşevikleri deliye çevirdi. Artık kadrolar hesap soruyor ve Leninci ideolojiye her geçen gün daha çok sarılıyor. Oportünistler bunun önüne geçebilmek için çeşitli atma tehditleri savuruyor ve saldırılar düzenliyorlar. Vız gelir bize.

Eğitim toplantıları yapıyorlar. Bu toplantılar antidemokratiktir ve devrimci gençlik örgütünün ilkeleriyle çelişmektedir. Toplantıya istediklerini alıyorlar. Girmek isteyenleri almıyorlar. Bu toplantıların amacı Leninizmi öğretmek değil, Lenincileri saptamak ve atmaktır. Toplantılarda soru soranlara yanıt vermiyorlar, veremiyorlar. Daha sonra da soru soranı atma yoluna gidiyorlar.

Tasfiyecilik yöntemleriyle Lenincileri örgütlerinden koparabileceklerini sanıyorlar. Hayır. Bizler bu örgüte gitmek için gelmedik ve bu örgütü beş paralık Menşeviklere bırakmak niyetinde değiliz. Bu örgütü bizler yarattık. Kanlarımızla, canlarımızla.

Şimdi soruyoruz. Bu saldırılar ve tasfiyecilik kime karşı kim tarafından yapılıyor. Ne amaçla yapılıyor ve en önemlisi kimin işine yarıyor? İşçi sınıfının mı, yoksa burjuvazinin mi? Onlar için bunun hiç önemi yok çünkü onlar devrimden bile vazgeçtiler.

Bir İLD üyesi yöneticisine şöyle dedi: "Siz onları atıyorsunuz ve onlar atıldıkça çoğalıyorlar. Onlar savaşımı bırakmıyorlar ve bu örgütte çalışacaklarını söylüyorlar". Evet yoldaşlar, Menşevikler son nefeslerini soluyorlar. Bastıkları toprak kayıyor, tuttukları dallar kopuyor. Bize karşı yaptıkları her hareket işçi sınıfımıza, Leninizme ve devrimin öncüsü ve kalesi Sovyetler Birliği'ne küfür etmektir.

Sormaya devam ediyoruz. İşçi sınıfının savaşımını burjuvazinin kuyruğuna takmak isteyenler onlar değil mi? Seçim aldatmacalarına katılanlar onlar değil mi? 500.000 işçiyi ilgilendiren toplu sözleşmeler yerine parlamenter savaşımı ön planda tutanlar onlar değil mi? Sovyetler Birliği'ne devrimci merkez değildir (çünkü Brejnev söylememiş!) diyenler onlar değil mi? Toplantılarda Leninizm eskimiştir çünkü "Lenin o zamanın koşullarına göre yazmıştır" diyenler onlar değil mi? "Devrimci durumu" herkesin gördüğü şu dönemde "yoktur" diyenler onlar değil mi?

Bu soruların cevaplarını ne zaman ve nasıl verecekler.

Onlar için iki yol var. Ya devrimci olacaklar, ya da dernekçilik oynayacaklar.

Bizler Lenin'i öğreniyoruz. Öğreneceğiz ve öğreteceğiz. Bunda da kararlıyız.

E.T.
Ankara

İki Elimiz Yakalarındadır

İşçinin Sesi Gazetesine,

Dostlar,

ODTÜ'de Leninci ideoloji yayılıyor. Artık ODTÜ'de bir başka rüzgâr esiyor. Açılışta burjuvaziye güçlü bir tokat indiren ilerici gençler, oportünizme karşı savaş bayrağını yükseltiyor. Bu bayrak bundan böyle hiç inmeyecektir.

ODTÜ'de bugüne kadar gelişen olayları kısaca özetlemek istiyoruz. Okulun açılışında ilerici gençlerin tüm ülkeyi çalkalayan, sarsan eyleminden sonra, oportünistler burjuvaziden özür dileme işlemine hız verdiler. Şimdi son olarak "İstiklâl Marşı 1918-1924 yılları arasında *ulusal birliğin* sağlanmasında önemli bir unsur olmuştur. Bundan dolayı saygı duyarız" diyorlar. Fazla söze gerek var mı, neresini eleştirelim.

Oportünistler, "ulusal değerlerin" ve "ulusal birliğin" kararlı savunucuları oldukları konusunda burjuvaziyi ikna ettikten sonra Lenincilerin üzerine yöneldiler. Bu konuda da ODTÜ'de bugüne kadar *İşçinin Sesi*'nde yayınlanan mektuplardakinden daha da ilginç yöntemler geliştirdiler. Burjuvaziye, Maocusuna, sağlı, "sol"lu saldırılara karşı yılmadan savaş veren yöneticileri, gözünü budaktan sakınmayan militanları tasfiye etmeye, onları omuz omuza mücadele ettikleri arkadaşları ile karşı karşıya getirmeye çalıştılar. Kullandıkları silâh ise üyelerinin örgüte bağlılıklarını sömürmek... Kellerini bununla örtmeye çalışıyorlar. Ama nafile. Takke düştü, kel gözüküyor.

Dahası var. Bir yandan dedikodular, iğrenç, adi iftiralar sürüp giderken, diğer yandan Lenincileri "tesbit" edebilmek için, *İşçinin Sesi*'ne, Yürükoğlu Yoldaşa adi küfür etmeye kalktılar. Eğer yanında küfür ettiği kişi, dudağını patlatırsa bir Leninci daha "keşfetmiş" oluyorlardı. Biraz pahalı bir "icat" değil mi?

Ardından kafası karışık olanların kafasını açmak(!) için seminerlere giriştiler. Böylece ideolojik mücadeleye başlamış oluyorlardı! Kimseye görüşlerini açıklama hakkı yok, tartışma olmayacak, sorular altına isim yazılarak kâğıtlara yazılıp iletilecek. İşte size eğitim çalışması, ideolojik mücadele! Yürükoğlu Yoldaşımız çok haklı. Bunlar hem korkuyorlar, hem de darı ekiyorlar. Yine de ipleri pazara çıktı. Marksizme-Leninizme önemli katkı(!)larda bulundular. "Faşist tehlike geriletilmeden devrimci durum ortaya çıkmaz"mış. "TİP-TSİP işçi sınıfı partileri" imiş.

İlginç bir yöntem daha. Lenincileri izlemek üzere peşlerine adam taktılar. Biz kendilerine şunu belirttik: Sizin bizi izleme özgürlüğünüz varsa bizim de buna engel olma özgürlüğümüz vardır.

Şimdi ODTÜ'de ilerici gençler, Leninci ideolojilerine dört elle sarılıyorlar. İdeolojik savaşıma hız veriyorlar. Sağlıklı, açık tartışma ortamını zorluyorlar. Bu ortamdan kaçanlar, "bize yar olmuyorsa, kimseye yar olmasın" anlayışı ile gençlik hareketini batağa götürüyorlar. Militanları "hafiye" durumuna sokarak onların devrimci morallerini yıkıyorlar. Tüm bu oyunlar bozuluyor, bozulacaktır. Dost, düşman şunu iyi bellesin ki, gençlik hareketi, Leninci komünistlerin güçlü kollarında yükselecektir. İGD, telefonla gençlik hareketini yönlendirmeye çalışanlara bırakılmayacaktır. İki elimiz yakalarındadır. Ankara'da ve ODTÜ'de hergün bunun yeni örnekleri boy veriyor.

OPORTÜNİZME KARŞI SAVAŞ BURJUVAZİYE KARŞI SAVAŞTAN AYRILMAZ!
YAŞASIN LENİNCİ İDEOLOJİMİZ!

ODTÜ'lü
Leninci Gençler

Devrimin "büyük dörtlüsü", Fidel Castro, Raul Castro, Camilo Cienfuegos ve Che, zaferle sonuçlanan boydan boya Küba yürüyüşlerinden sonra Havana'da coşkun bir biçimde karşılanıyor.

Ulaşmak İçin Güzel Yarınlara Bizim de Kararımız Var Che Guevara

Mahmut Civan

8 Ekim 1967, Küba ve tüm dünyada "Kahraman Gerilla Günü" olarak bilinir. Bu gün, komünist savaşçı Ernesto Che Guevara'nın Bolivya'da emperyalizme ve işbirlikçilerine karşı savaşırken esir düştüğü gündür. Tüm Küba halkı, komünistler, devrimciler ölümünün 12. yılında kumandan Che'yi saygıyla anıyor, faşizme, emperyalizme karşı kinini, hırsını bir daha biliyor.

Che tüm hayatını, varlığını Latin Amerika halklarının özgürlük savaşına adadı ve bu yolda öldü. Devrime gönülden bağlılığı, kısa olan yaşamına karşın, ona geride çok şeyler bıraktırdı. Efsaneleşen kişiliği devrimci savaş ve proletarya enternasyonalizminin bayrağı oldu. Bugün gerilla savaşı, silâhlı savaş dendiğinde akla Che geliyor. Latin Amerika ve Karayib Komünist Partilerinin 1975 toplantısı bildirgesinde bu nokta belirtiliyor. Latin Amerika'daki daha elverişli koşullar "bugün, büyük Arjantinli, Kübalı, Latin Amerikalı evrensel kişi Ernesto Che Guevara'da sembolleşen komünistlerce ve öteki gurup ve akımların dövüşçülerince yaratılmıştır". (*1975 Latin Amerika ve Karayib Komünist Partileri Toplantı Bildirgesi*, İngilizce basım, Novosti Press, s.61).

Castro'yla tanışmasından, 1965'te Küba'dan ayrılana dek, devrime ve sosyalizm kuruculuğuna paha biçilmez katkılar yaptı. Küba'daki devrim savaşına, ta başından katıldı. Ayaklanma ordusunda binbaşı olan Che, devrimin başarısında tarihsel önemi olan Santa Clara saldırısını yönetti. Devrimden sonra, 1961'de Amerikan emperyalizminin "Domuzlar Körfezi Çıkarması"nda Küba ordusu onun kumandasında saldırganları geri püskürttü. Pentagon ve CIA tarafından yönetilen, planlanan çıkarma, 72 saatten az bir süre içinde bozguna uğratıldı. Che, kıyaslanamaz bir askerdi. Cesur ve saldırgandı. Halkların özgürlüğüne giden yolun silâhlı savaştan geçeceği, Küba somutunda bir kez daha ortaya çıktı. Che bu savaşlar içinde gerilla savaş sanatını geliştirdi. Gerilla savaşında yol gösterici birçok eseri yayınlandı.

Küba halkı ve devrimciler Che'yi andıklarında, düşündüklerinde, yalnızca onun askeri önderliğini, gerilla savaş sanatını düşünmüyorlar. Fidel Castro, "Kahraman Gerilla" nın anısına, Havana devrim alanında yaptığı konuşmada şöyle diyordu: "Che devrimci kavgacılığın, devrimci iş ruhunun en yüksek örneğini verdi. Che, Marksizm-Leninizmin fikirlerini en taze, en saf, en devrimci anlatımına getirdi. Zamanımızda hiç kimse Che'nin yaptığı gibi, proletarya enternasyonalizmi ruhunu, mümkün olan yüksek seviyeye getirmedi" (Fidel Castro Speaks, Grove Press, 1970, s.167).

Che yalnızca gerilla savaşının taktiklerini uygulayıp, geliştirmekle kalmadı. Küba devriminden sonra yeni bir toplumu yaratmak için devrimci savaşımını sürdürdü. Sosyalizmin kurulması için gerekli görev ve yöntemler konusunda açık, kararlıydı. 1959'da Küba Ulusal Bankası'nın ilk devrimci başkanı oldu. Üretim araçlarının sömürücülerin elinden alınmasına, bankaların devletleştirilmesine önayak oldu. Aynı yöntemleri tarım kesiminde de uygulayarak tarım işçilerinin sömürüsüne son verdi. 1961'de Sanayi Bakanı olarak görev aldı. Sovyetler Birliği, sosyalizme geçişi kolaylaştırmak için Küba'ya her alanda yardım ve destek veriyordu. Che Guevara da Sovyetler Birliği'ne ve diğer sosyalist ülkelere başarılı geziler yaptı. Küba-Sovyet halklarının dostluğunun gelişmesinde rol oynadı. Aynı yıl, Endüstri Bakanı olarak Sovyetler'le bir dizi anlaşma imzaladı. Che, hemen her konuşmasında, Sovyetler Birliği'nin proletarya enternasyonalizmi temelindeki yardımlarından söz ediyordu. 1960'da Sovyetler'den ayrılırken Moskova Radyosu muhabirine şöyle diyordu: "Sovyetler'e vardığımız ilk andan itibaren Sovyetler Birliği'nin dünyada sosyalizmin anavatanı olduğunu hissettik. Kararlılıkla belirtebiliriz ki 1917 Ekim Devrimini getiren devrimci ruh, Sovyet halkı arasında yaşamaya devam ediyor" (Lavretsky, Progress Publ., s.173).

Che, Küba halkına sosyalizm yolundaki zorluklarını anlatırken bunların üstesinden gelebilmek için Sovyetler Birliği'nin örnekleriyle yolu aydınlatıyordu.

Küba'da sosyalizmin kurulmasının başarıyla sürdüğünü gören Che görevlerinden çekildi ve Küba'dan ayrıldı. Savaş yoldaşı Fidel Castro'ya yazdığı veda mektubunda, "Dünyanın başka yerlerinde hizmetime ihtiyaç var... Ayrılma zamanı geldi" diyordu.

Che son olarak Bolivya'da savaştı. Emperyalizme karşı savaşı Bolivya'da Bolivyalı komünistlerle omuz omuza sürdü. 1967'de Che'nin ölümüyle Latin Amerika halkları yiğit, engin bir devrimciyi kaybetti.

Bugün Latin Amerika halklarının savaşı kumandan Che ile sembolleşiyor. Türkiyeli komünistler de, Che'ye, daha doğrusu onun devrimci savaşına, çamur atan devrim kaçkını oportünistlere ve onu kılıf yapan "solcular"a karşı savaşıyorlar. Türkiyeli komünistler Che'nin devrimci yırtıcılığını, savaşçılığını, devrim savaşında, sınıf savaşımında yaşatacaklardır.

Gelin canlar bir olalım!
MHP'yi, ÜGD'yi susturalım!
Faşist katillere
ve onları kayıranlara karşı
herkese silâh taşıma hakkı!
ISCININ SESİ
TOPLU SÖZLEŞMELERİ
DEVRİM SAVAŞINA
BAĞLAYALIM
ASGARİ ÜCRETLER
NET 20.000 OLMALIDIR
TOPLU SÖZLEŞMELERDE
GERÇEKCİ İSTEM
DEVRİMCİ YÖNTEM
Faşizmi besleyen parababalarını cezalandıralım!
Faşistlere destek olan tekellerin
ve toprak beylerinin mallarına el koyalım!
Kendi can güvenliğimizi kendimiz sağlayalım!
Can güvenliği komitelerinde örgütlenelim!